

แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

Management Guideline for Teaching Profession Experience Training in Faculty of
Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

บุรินทร์ สหะวีริยะ

BURIN SAHAVIRIYA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Educational Administration
Prince of Songkla University

2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผู้เขียน นายบุรินทร์ สหะวีริยะ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

.....ประธานกรรมการ

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงศ์ แก่นอินทร์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ

.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกสรีย์ ลัดเสียว)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นายบุรินทร์ สหะวีริยะ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อนและ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นายบูรินทร์ สหะวีริยะ)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้เขียน	นายบุรินทร์ สหะวีริยะ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ **ระยะที่ 1** ศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 5 ด้าน คือ 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 74 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 212 คน อาจารย์นิเทศก์ 45 คน และนักศึกษาปฏิบัติการสอน 212 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสำรวจรายการและมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่ **ระยะที่ 2** การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยมีขั้นตอนดำเนินการ 1) นำผลการวิเคราะห์ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ และศึกษาเอกสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของมหาวิทยาลัยของรัฐ มาร่างเป็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู 2) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ในทางนโยบาย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ 1 คน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและปฏิบัติการสอน 12 คน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา 3) ตรวจสอบความคิดเห็นกับผู้ปฏิบัติโดยการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ 5 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน และทำการวิเคราะห์เอกสารทางราชการที่น่าเชื่อถือ เพื่อสนับสนุนการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งผลการวิจัย มีดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีปัญหาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน มีปัญหาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีปัญหาด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด ส่วนอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาสูงที่สุดในเรื่อง การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่า ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาสูงที่สุดในเรื่อง การกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา และการพูดคุยและร่วมกันทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงมีปัญหาระดับปานกลาง

1.3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาสูงที่สุด เรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับเรื่องการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่ คณะศึกษาศาสตร์

1.4 ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาสูงที่สุดในเรื่อง การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน

1.5 ด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน พบว่า อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหาสูงที่สุดในเรื่อง ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา และการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนที่มีความชัดเจน

2. แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีดังนี้

2.1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ 1) การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาโดยจัดทำหนังสือสำรวจความต้องการพร้อมข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาและแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้าไปยังสถานศึกษาที่มีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด 2) กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน โดยจัดประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน และศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ และแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน 3) การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มอบหมายผู้บริหารหรือตัวแทน มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน และจัดทำหนังสือส่งตัวพร้อมข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และกำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปยัง

สถานศึกษาปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยง ประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 5) การประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาออกไป ปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ

2.2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง เป็นการดำเนินการปฏิบัติการสอน และปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย 1) กำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา 2) การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด 3) วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง 4) อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานตามข้อกำหนด

2.3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 1) คณะศึกษาศาสตร์สนับสนุนยานพาหนะ ให้เพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ 2) ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ 3) สถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับเรื่องการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์ 4) นักศึกษาเข้ารับการนิเทศ จากอาจารย์นิเทศก์ตามข้อกำหนดโดยมีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า 5) อาจารย์นิเทศก์ทำการประเมินผลชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

2.4 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีแนวทางการดำเนินงาน 1) นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอความก้าวหน้าของโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน 2) การสัมมนา ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ระหว่างปฏิบัติการสอน การทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้

2.5 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน 1) ประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครูโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา 2) นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียน 3) นำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการเวทีนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice 4) จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้ารับบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน 5) การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ 6) การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนให้มีความชัดเจน

Thesis Title Management Guideline for Teaching Profession Experience Training
in Faculty of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus

Author Mr.Burin Sahaviriya

Major Program Educational Administration

Academic Year 2014

ABSTRACT

The objectives of this research aim to study the issues and to establish the guidelines for student teachers of the Faculty of Education, Prince of Songkla University. The study was divided into two phases: Phase 1-The study of 5 problems of pre-service teacher practicum experience, Faculty of Education Prince of Songkla University; 1) Student Orientation and Conveyance. 2) The Observation of School Advisor. 3) Visiting teaching institution. 4) Meeting discussion, Seminar between teaching and Research in class 5) After teaching seminar. The sample groups were 74 school administrators, 212 school advisors, 45 university supervisors, 212 student teachers who came from the tools called the questionnaire survey items 5 levels which were measured by the percentage value, the average, the standard deviation and the frequency. Phase 2 – To establish guidelines for the pre-service student teaching practicum experience of Faculty of Education, Prince of Songkla University Pattani Campus by 1) To bring the results of the analysis of the pre-service student teaching practicum experience of Faculty of Education and to study documents of the pre-service student teaching practicum experience from the other State universities to create the draft for the pre-service student teaching practicum experience guidelines. 2) To determine the suitability and feasibility of the guideline draft in terms of policies by qualified experts -one of Board of Education and 12 executive committees including professional and teaching experienced people by using a semi-structured interview. Data to be analyzed by content analysis. 3) To check the comments of the practices by organizing the Focus Group meeting. The core attendees were 5 university supervisor, 5 mentor teachers and 5 school administrators who conducted the analysis of reliable

government documents to support research by using the content analysis. The results were as follows:

1. The problems of the pre-service student teaching practicum experience of Faculty of Education, Prince of Songkla University were the school administrators which were overall moderate whereas the school advisors, university supervisors and student teachers were clearly in the high level. The most problematic issues for the school administrators, advisors and student teachers were the student orientation and conveyance while the university supervisors had the problem on visiting the teaching institution at the most. When considering, it could be classified as follows;

1.1 Issue on the orientation and student conveyance. It revealed that the school administrators, student advisors and university supervisors had the highest problem on the coordination of all stakeholders before sending students to teaching practicum experience.

1.2 Observation of school advisor. The highest trouble that the school administration and the student have faced were the way to set up the day and time to observe the student, the communication and relationship between the people involved in the school while the school advisors seemed in the moderate level.

1.3 Visiting Teaching Institute. It was found that school administrators, advisors and university supervisors had the highest problem in regards of the feedback on the pre-service student teaching practicum experience to the Board of Education.

1.4 The seminar discussion in between teaching practice and research in class. The highest trouble for the university supervisors and the interns was the formulation of the clearly process and approach for classroom research.

1.5 After teaching practice seminar. It was found that the supervisors and the interns had the highest problem in regard with the capability to use principles, theories and skills that were studied to summarize and arrange the students' performances and including the unclear activity after teaching practice.

2. Guidelines for Teacher Professional Experience, Faculty of Education Prince of Songkla University Students are;

2.1 The orientation and the conveyance of the student teacher were advised as follows; 1) Liaising with schools by providing books with basic needs for education and programs for Teacher Professional Experience to teaching schools prior to the practice to the institution standardized by the Council, 2) Setting teaching school selection process through the meeting among the teaching practices to let them understand the policy of the Faculty of Education in terms school selection and study guides for professional teachers of the Faculty of Education and report to the head of the program / major program coordinator before selecting a teaching school. 3) Sending student teachers to teaching institution. Faculty of Education assigned the managements or their representatives themselves come forward to meet, talk and discuss with the teaching school including to carry on the a letter of transfer with personal information of students, guidelines for teacher professional experience and to determine the date and time to send students to the teaching school. 4) Arranging the conference between supervisor, school administrators and school advisors to set the teaching plan and create the same understanding on the policies/ objectives of the teacher professional experience. 5) Conducting the meeting and discussion groups during the orientation prior to teaching practice by the teacher professional experience team of the. Faculty of Education to repeat the roles and responsibilities and create the understanding about the policy / objectives of teacher professional experience program.

2.2 The observation of school advisor. It was a teaching practice and mission for the teacher and other teachers' duties assigned as follows: 1) To set the day and time to observe the teaching of the students 2) To communicate, talk and get to know the persons involved the school. The advisors should closely give the advices. 3) To plan for the observation together with the students, the university supervisors and the school advisors 4) To track and monitor the students' performance as required.

2.3 Visiting Teaching Institute. The guidelines are as follows: 1) The Board of Education should visit teaching schools, support adequately vehicle to serve the convenience on coordination and supervision. 2) Executive Board of Education should plan to visit with teaching institutes along. 3) The supervisors to exchange the

feedbacks on teacher professional experience. 4) Students should be supervised according to supervisory requirements. The students should be informed prior to the scheduled date. 5) The supervisors' evaluation should be clarified the strengths and weaknesses and give the clear advise how to fix them.

2.4 Discussion meetings, seminars between teaching and research in the classroom; the guidelines are as follows: 1) The teaching practices had to improve the classroom research according to the feedback from the supervisors and to write and present the progress of the research outlined in the class. 2) The seminar during teacher professional experience was to analyze, improve, and develop the teaching practices and to review the research in the classroom by participating each seminar of teacher students which could be used for the tools to measure and evaluate the teaching.

2.5 After teaching seminars were instructed as follows: 1) Evaluating teaching and teacher performing through the exchange of successful experience and the problems. 2) Presenting the research in classroom which passed the supervisor's evaluation to conclude the contents and be the lesson. 3) Arranging the exhibition for the Best Practice. 4) Organized the program of teacher admission preparation including the working introduction. 5) Discussing and summarizing the practice of the profession 6) Scheduling the clear day and time to deliver the student teacher's assignment and evaluation result of teaching practice.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ อาจารย์ ดร.เรชา ชูสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง ที่กรุณาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ และติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งคณะกรรมการอีก 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงศ์ แก่นอินทร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกสรี ลัดเลีย คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำด้วยความเมตตาตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. คณิตา นิจรักุล รองศาสตราจารย์ ดร.ชิตชนก เชิงเขาว์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง ดร.กิตติธัช คงชะวัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิทย์ พจนตันติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธาดา สิ้นประจักษ์ผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ศิลปเมธากุล ดร.อลิสรา ชมชื่น ดร.ณัฐินี โมพันธ์ ดร.ฐปนรรมภ์ ประทีปเกาะ อาจารย์ปาลิดา สายรัตทอง พัฒนพิชัย อาจารย์จันทร์ดา พิทักษ์สาลี อาจารย์ธเนศ สุขมาตย์ อาจารย์ธวัชศักย์ ตั้งปณิธานวัฒน์ อาจารย์มะลิ ศรีชู อาจารย์ฮามีตะ มุสอ อาจารย์บุษบรรณ เชิดเกียรติสกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบร่างแนวทางรวมถึงการให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดประชุมกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย นางสาวอนุช เพชรเรือง ผู้บริหารโรงเรียนสตรียะลา นางสาวเกศกนก โลหะวิจารณ์ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลปัตตานี นางจรุณี แสงหวัง ผู้บริหารโรงเรียนนราธิวาส นางสุดารัตน์ อดิศัพท์ ผู้บริหารโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี นางปาตีเมาะ ชุมผอม ผู้บริหารโรงเรียนบ้านดอนรัก นางอามีเนาะ วานา อาจารย์พี่เลี้ยงโรงเรียนสตรียะลา นางสาวฉัตรชนก แสงขาว อาจารย์พี่เลี้ยงโรงเรียนอนุบาลปัตตานี นางสาวนันทิ แก้วมหากาฬ อาจารย์พี่เลี้ยงโรงเรียนนราธิวาส นายประพันธ์ จองเต็ม อาจารย์พี่เลี้ยงโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี นางสาวอาภรณ์ ท่มนวล อาจารย์พี่เลี้ยงโรงเรียนบ้านดอนรัก ผศ.ดร. อัครวิน ศิลปเมธากุล อาจารย์นิเทศก์ คณะศึกษาศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาฟีฟี ลาเต๊ะ อาจารย์

นิเทศก์ คณะศึกษาศาสตร์ และอาจารย์สินี คูหามุข อาจารย์นิเทศก์ คณะศึกษาศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่
กรุณาตรวจสอบร่างแนวทาง วิพากษ์ วิจัยและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็น
ไปได้ของการนำแนวไปใช้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา อาจารย์พีเลียง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการให้
ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีส่วนช่วยให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปด้วยดี

ขอบคุณ อาจารย์กาญจนา เอียดนุ้ย ภริยา ที่ให้การส่งเสริมและเป็นกำลังใจที่ดียิ่ง
แก่ผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่
พระคุณของบิดา มารดา บรรพชน บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

บุรินทร์ สหะวีริยะ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
ABSTRACT.....	(8)
กิตติกรรมประกาศ.....	(12)
สารบัญ.....	(14)
รายการตาราง.....	(17)
รายการภาพประกอบ.....	(21)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	11
แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	11
ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	12
ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพรู.....	13
บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	14
การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	20
ความหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพรู.....	20
การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู.....	21
มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี).....	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
งานวิจัยในประเทศ.....	47
งานวิจัยต่างประเทศ.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	58
ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	61
ระยะที่ 2 แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ระยะที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	74
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร สถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน.....	74
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	91
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติ การสอน.....	114
ระยะที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบ(ร่าง)แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	120
ส่วนที่ 1 ผลการร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	120
ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	131

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ส่วนที่ 3 ผลการประชุมกลุ่ม แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	144
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	155
สรุปผลการวิจัย.....	164
อภิปรายผลการวิจัย.....	176
ข้อเสนอแนะ.....	193
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	193
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	194
บรรณานุกรม.....	195
ภาคผนวก.....	199
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	200
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือสำหรับการดำเนินการวิจัย.....	204
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	213
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	269
ภาคผนวก จ ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์.....	281
ประวัติผู้เขียน	298

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	โครงสร้างวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	32
2	องค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี).....	36
3	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2556.....	62
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียน.....	74
5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยง จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ด้านการสอน ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์พี่เลี้ยงโปรแกรมวิชาเอก จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในภาคเรียนนี้ จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้ จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ งานในหน้าที่อื่น ๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน.....	76
6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอก จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบในภาคเรียนนี้ จำนวนชั่วโมงสอนนักศึกษาภาคปกติต่อสัปดาห์ จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อเดือน งานในหน้าที่อื่น ๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน.....	81
7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา จำแนกตามนักศึกษาวิชาเอก ระดับชั้นที่ฝึกสอน วิชาที่ฝึกสอน จำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอนต่อสัปดาห์ ฝึกสอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับ.....	86
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	91

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน..	92
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง.....	93
11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน.....	94
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	95
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน..	96
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง.....	97
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน.....	98
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	100
17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน.....	101

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน.....	102
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน.....	104
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน.....	105
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	107
22	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน.....	108
23	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง.....	109
24	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน.....	110
25	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน.....	111

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
26	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา.....	115
27	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง.....	116
28	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์.....	117
29	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอนและการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง.....	118
30	ผลวิเคราะห์การร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	121
31	ผลการสัมภาษณ์การตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	133
32	ผลการประชุมกลุ่มการตรวจสอบแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	145

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	60
3 แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.....	154

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ในการดำเนินงานใดๆก็ตาม การจัดการที่ดีจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก็เช่นเดียวกัน จะมีความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการ ถ้ามีการจัดการที่ดี การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาจะมีความมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สถาบันผลิตครูจึงควรกำหนดวิชาการด้านทฤษฎีและด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติไว้ในแผนงาน

การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นปัจจัยในการผลิตบุคลากรในวิชาชีพครู และเป็นการให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อนักศึกษาครู โดยการฝึกหัดครูยึดหลักว่าการฝึกประสบการณ์ต้องเป็นหัวใจของการฝึกหัดครูทุกระดับทุกประเภท โดยกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติการสอนหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลังจากที่นักศึกษาได้เรียนภาคทฤษฎีที่กำหนดไว้ครบแล้ว โดยนักศึกษาทุกคนต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามกำหนดเวลา ก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นครูประจำการจริงๆ (สุทธิดา จันทร์มณี, 2540 : 1)

สถาบันผลิตครู และคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จึงได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของวิชาชีพไว้ อาทิเช่น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำหนดวัตถุประสงค์ ในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและปฏิบัติการวิชาชีพครูไว้ว่า เพื่อให้บัณฑิตสามารถ

- 1) บูรณาการความรู้ทั้งหมดที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจริง
- 2) นำประมวลรายวิชาเฉพาะ มาจัดทำแผนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) ใช้เทคนิคและยุทธวิธีจัดการกระบวนการเรียนรู้
- 4) เลือกใช้ ผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้
- 5) ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ตามสภาพความเป็นจริง
- 6) จัดทำบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้
- 7) วิจัยในชั้นเรียนและนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 8) จัดกิจกรรมทางวิชาการเรียนรู้รวมทั้งการปฏิบัติงานครูด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่งานสอนโดยตรง และเพื่อส่งเสริมการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร มีเจตคติที่ดีและศรัทธาวิชาชีพครู
- 9) ร่วมสัมมนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552)

เช่นเดียวกับ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดจุดประสงค์ของการปฏิบัติการสอนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่าเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจ มีความ

ตระหนัก มีความสามารถ มีทักษะการสอนและมีประสบการณ์วิชาชีพครู โดยสามารถแสดงพฤติกรรมสำคัญต่างๆ คือ 1) สร้างประมวลการสอนรายวิชาในภาคเรียนที่ได้รับมอบหมาย 2) สร้างแผนการจัดกิจกรรมการสอนรายคาบ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้ 4) แก้ปัญหา-พัฒนาการเรียนรู้อยู่ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 5) เลือกสรรกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับพัฒนาผู้เรียน 6) พัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน 7) สร้างสรรค์และพัฒนาบทเรียน 8) ปฏิบัติหน้าที่ครูและงานที่เกี่ยวข้องกับครูทุกด้านตามมาตรฐานวิชาชีพครู (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554)

นอกจากนั้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยเกษตรศาสตร์ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ในประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ไว้ดังนี้ 1) เพื่อให้บัณฑิตนำความรู้และประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และสามารถ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไปปฏิบัติในสถานศึกษา 3) เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4) เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถทางวิชาการ ทางการสอน การดูแลนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ 5) เพื่อให้บัณฑิตมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพครู (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัทยเกษตรศาสตร์, 2553)

ในส่วนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี จำนวน 3 หลักสูตร 12 สาขาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบประกอบวิชาชีพครูได้นั้น ต้องมีเวลาปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา โดยมีหลักการดังนี้ 1) มุ่งประสบการณ์เรียนทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด 2) มุ่งการนำหลักการ ทฤษฎี ประสบการณ์การเรียนรู้อยู่และทักษะที่ได้ไปใช้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และ 3) มุ่งการนำหลักการ ทฤษฎี ประสบการณ์การเรียนรู้อยู่และทักษะที่ได้ไปใช้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่อเนื่องจากการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ฉะนั้น จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ดี จะต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็นฝ่ายอาจารย์นิเทศก์ หรือฝ่ายของโรงเรียนที่นักศึกษาไปปฏิบัติการสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะโรงเรียนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประสบผลสำเร็จ ช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการเป็น

ครูที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงจะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการเป็นครูที่ดีแก่นักศึกษา โรงเรียนเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่จะเอื้ออำนวยประสบการณ์ต่างๆ ให้นักศึกษาและบุคลากร ในแต่ละฝ่ายต่างก็มีบทบาทหน้าที่ที่จะช่วยให้การดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญซึ่งนักศึกษาจะนำหลักการ ทฤษฎี และทักษะ ที่ได้เรียนมาแล้วไปปฏิบัติการสอนตามที่เรียนมา เริ่มต้นด้วยการปฏิบัติการสอน การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน การทำงานร่วมกับผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษาและบุคลากร อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การประเมินผลงานและการทำรายงาน ทั้งนี้ จะต้องให้นักศึกษารับผิดชอบ งานที่ปฏิบัติอย่างมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในสถานศึกษาตามสภาพจริงแห่งวิชาชีพ ใช้ระยะเวลาปฏิบัติการสอน 1 ปีการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผลิตบุคลากรครูออกไปรับใช้สังคม โดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้วางแผนงานการปฏิบัติการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน คณะกรรมการปฏิบัติการสอนจัดการปฐมนิเทศ และ สัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับนักศึกษา ก่อนออกฝึกประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพและปฏิบัติการสอน อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยงได้ประชุมเพื่อทำ ความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติการสอนให้ตรงกัน และส่งมอบนักศึกษาปฏิบัติการสอนให้แก่โรงเรียน
- 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์แรกของนักศึกษาปฏิบัติการสอนใน โรงเรียน จะเป็นช่วงที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนทำการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ศึกษาโครงการ ของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนภายใต้การดูแล ให้คำแนะนำของอาจารย์ พี่เลี้ยงและนักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอนอย่างเต็มเวลาเสมือนครูคนหนึ่งของโรงเรียนติดต่อกันเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา
- 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน คณะกรรมการบริหารงานการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอนจะเป็นผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ของการไปปฏิบัติการสอนของนักศึกษาโดยคณะกรรมการ บริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอนจะพบกับผู้บริหาร อาจารย์หัวหน้าหมวด วิชา และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับ ความต้องการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปฏิบัติการสอนได้กำหนดให้มีการประชุมอภิปรายระหว่างปฏิบัติการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้นักศึกษาได้กลับมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาบางประการที่นักศึกษาประสบ ในระหว่างปฏิบัติการสอนแต่ละโรงเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ และ

นักศึกษาต้องนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนในการประชุมวิชาการ 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จะจัดสัมมนาหลังจากนักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์และข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครุมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุปพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อคณะกรรมการฯ จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555)

ทั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาคุณภาพการผลิตครูรุ่นใหม่ให้มีความรู้ ความสามารถและศรัทธาในอาชีพครู จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานการใช้ครู ดังนั้น การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงมีความสำคัญยิ่งในการเตรียมนักศึกษาไปสู่อาชีพครู และการฝึกปฏิบัติการสอนหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง และได้พบปัญหาต่างๆ จากเอกสารการสรุปผลการสัมมนานักศึกษาปฏิบัติการสอน และการประเมินผลการปฏิบัติการสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เช่น ความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์ต่อนักศึกษาปฏิบัติการสอนมีน้อย อาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานด้านต่างๆ ในหน้าที่ของครูได้เท่าที่ควร นักศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง อาจารย์พี่เลี้ยงไม่เข้าใจหลักและวิธีการ รวมทั้งเกณฑ์ต่างๆของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงเกิดความสับสน ไม่กล้าตัดสินใจที่ปฏิบัติการใดๆ ต่อนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงไม่เข้าใจบทบาทที่แท้จริง อาจารย์นิเทศก์ไปทำการนิเทศน้อยครั้งหรือไม่ไปนิเทศ จากประเด็นความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงมีความสนใจศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อนำผลของการศึกษามาวิเคราะห์ และสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ได้แนวทางการการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยผู้วิจัยนำเสนอ การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แล้วนำไปสร้าง แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของรัฐ ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอการศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555)

1.1.1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน คณะกรรมการปฏิบัติการสอน จัดการปฐมนิเทศและสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการฯ อาจารย์ นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยงได้ประชุมเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติการ สอนให้ตรงกัน และส่งมอบนักศึกษาปฏิบัติการสอนให้แก่โรงเรียน

1.1.2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์แรกของ นักศึกษา ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน จะเป็นช่วงที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนทำการสังเกตการสอนของ อาจารย์พี่เลี้ยง ศึกษาโครงการของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนภายใต้การ ดูแล ให้คำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอนอย่างเต็มเวลาเสมือน ครูคนหนึ่งของโรงเรียนติดต่อกันเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา

1.1.3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน คณะกรรมการฯจะเป็นผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ของการไปปฏิบัติการสอนของนักศึกษา โดยคณะกรรมการจะพบกับผู้บริหาร อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบันปฏิบัติการสอน

1.1.4 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน คณะกรรมการฯได้กำหนดให้มีการประชุมอภิปรายระหว่างปฏิบัติการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักศึกษาได้กลับมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และหาแนวทางแก้ไขปัญหาบางประการที่นักศึกษาประสบในระหว่างปฏิบัติการสอนแต่ละโรงเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ และนักศึกษาต้องนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนในการประชุมวิชาการ

1.1.5 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน คณะกรรมการฯ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จะจัดสัมมนาหลังจากนักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์และข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครุมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุปพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อคณะกรรมการฯ จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป

2. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 1,040 คน ซึ่งประกอบด้วย

2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	90	คน
2.1.2 อาจารย์พี่เลี้ยง	จำนวน	450	คน
2.1.3 อาจารย์นิเทศ	จำนวน	50	คน
2.1.4 นักศึกษาปฏิบัติการสอน	จำนวน	450	คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างของข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane,(1967) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 543 คน ซึ่งประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษา	ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน
2) อาจารย์พี่เลี้ยง	ได้กลุ่มตัวอย่าง 212 คน
3) อาจารย์นิเทศ	ได้กลุ่มตัวอย่าง 45 คน
4) นักศึกษาปฏิบัติการสอน	ได้กลุ่มตัวอย่าง 212 คน

2.2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2 คน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน 12 คน และด้วยการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศประจำคณะศึกษาศาสตร์ 12 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน

คำถามการวิจัย

1. ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ใน 5 ขั้นตอน 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน มีมากน้อยเพียงใด

2. แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาตัวแปรเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

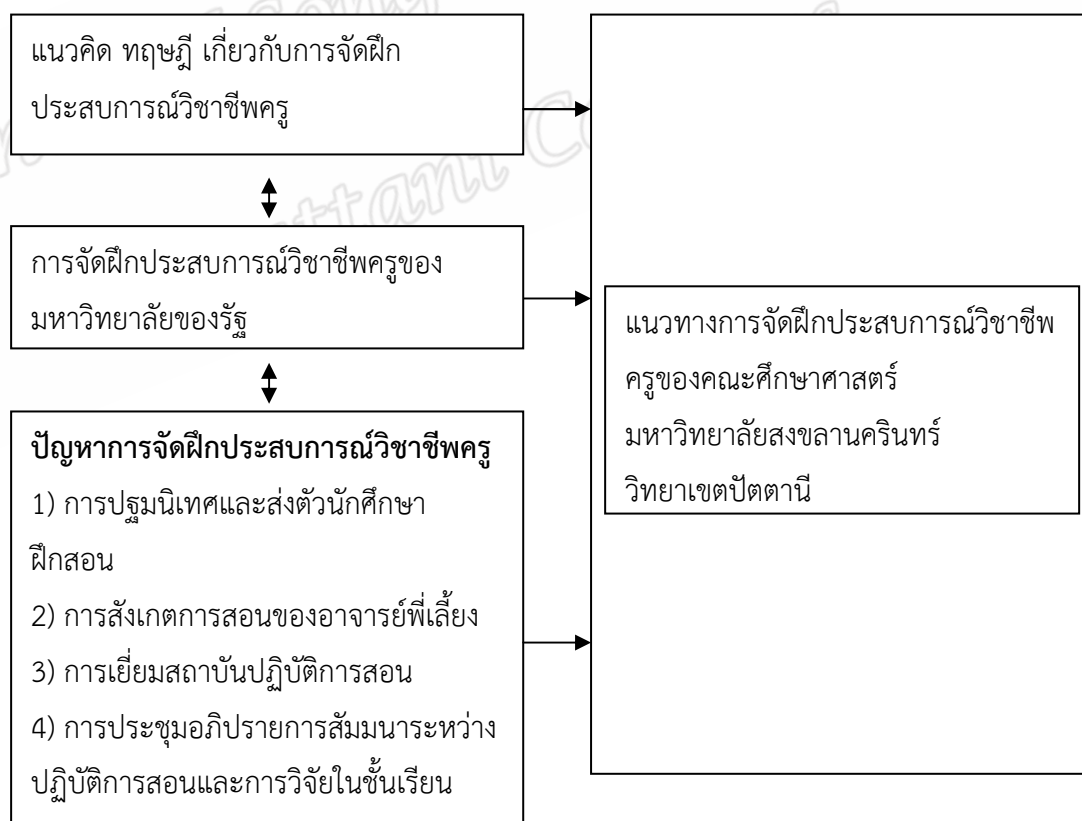
2. การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยผู้วิจัยนำเสนอการศึกษาปัญหาการดำเนินการจัด

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 5 ขั้นตอน คือ 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน โดยการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องจำนวน 543 คน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่ามีความยากหรือน้อยเพียงใด

3. นำปัญหาที่ได้จากตอนที่ 2 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและนำไปสัมภาษณ์ ผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางนโยบายเพิ่มเติม

4. ได้แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แล้วนำแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group กับอาจารย์นิเทศประจำคณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยืนยันและตรวจสอบเพิ่มเติมอีกครั้ง ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** หมายถึง การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหรือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเต็มเวลา ที่จัดให้แก่นักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 5 ปี ได้ฝึกภาคปฏิบัติในสภาพการณ์จริงที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. **ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** หมายถึง สภาพความเป็นจริงที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. **แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู** หมายถึง การดำเนินการวิธีการกระบวนการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพวิชาครูเต็มรูปแบบของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 5 ขั้นตอน คือ 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน รวมถึงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้สามารถวางแผนการสอน ปรับปรุงและพัฒนาความสามารถด้านการสอนให้สูงขึ้น ทั้งก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. **ครูหรืออาจารย์พี่เลี้ยง** หมายถึง ผู้ที่โรงเรียนหรือสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดูแล ให้ความช่วยเหลือนิเทศ และประเมินผลการฝึกสอนหรือปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. **อาจารย์นิเทศก์** หมายถึง ผู้ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดูแล ให้ความช่วยเหลือนิเทศ และประเมินผลการฝึกสอนหรือปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

6. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาในโรงเรียนหรือสถาบันที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์

7. **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและปฏิบัติการสอน ในปีการศึกษา 2556

8. ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม (Suitability) ของแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พัฒนาขึ้นในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

9. ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ (Feasibility) ของแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พัฒนาขึ้นในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาและสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปเป็นความรู้เพื่อประกอบการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีเนื้อหาที่สำคัญตามรายละเอียดนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.1 แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.2 ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.3 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.4 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
3. การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
4. มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.1 แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สมมติฐานหรือแนวคิดพื้นฐานบางประการของการจัดประสบการณ์วิชาชีพว่าควรตั้งอยู่บนรากฐาน 3 ประการ (ปทีป เมธาคณวุฒิกุล, 2530: 98-101) คือ

1. การทดสอบทฤษฎีในสภาพการณ์จริง ประสบการณ์วิชาชีพเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามาก มีการประสานกันระหว่างทฤษฎีและสภาพการณ์จริงและนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้นานและช่วยให้แต่ละคนมีสมรรถภาพสูงขึ้น ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีธรรมชาติของความเป็นผู้ใหญ่เขาต้องการเรียนรู้ในสิ่งที่มีความจริง (Relevance) มีความหมาย (Meaningfulness) และนำไปปฏิบัติได้ เขาต้องการเรียนรู้สภาพปัญหาที่แท้จริงโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ที่พึงปรารถนา

2. การสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดประสบการณ์วิชาชีพจะเป็นไปตามความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคนในด้านความต้องการ ความสนใจและความสามารถโดยกำหนดสมรรถภาพขั้นต่ำสุด และเปิดโอกาสให้นิสิตแสดงสมรรถภาพเหล่านั้นได้ในเวลาที่เหมาะสมและตามความต้องการของแต่ละคน

3. การพัฒนาตนเอง เมื่อนิสิตมีโอกาสที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง เขาเหล่านั้นจะเริ่มคิดถึงตนเองในด้านที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและสังคม ซึ่งจะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีแนวทางของตนเองก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพนั้นๆ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการผลิตครูที่กล่าวได้ว่า ไม่มีประสบการณ์ใดหรือวิชาใดที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติเป็นครูที่ดีได้ เนื่องจาก การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นการเปิดโอกาสให้นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริง และได้พัฒนาทักษะการสอนของตน ตลอดจนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเป็นการเสริมสร้างคุณภาพให้นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำเร็จการศึกษามีสมรรถภาพอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) สมรรถภาพทางด้านความรู้ในเนื้อหาวิชาในวิชาชีพ และรู้อื่นๆ 2) สมรรถภาพทางด้านเทคนิควิธี ได้แก่ งานสอน งานธุรการ งานแนะแนว งานกิจการนักเรียน งานพัฒนาตน งานพัฒนาสังคม และ 3) สมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะ (กรมการฝึกหัดครู, 2531) ได้มีผู้ให้ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้พอสรุปได้ดังนี้

1.2 ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สมบัติ คชสิทธิ์ (2534: 94) ได้สรุปความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ว่า เป็นการจัดให้นิสิตฝึกปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการผลิตครู ซึ่งเปิดโอกาสให้นิสิตได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริง และได้พัฒนาทักษะการสอนของตน ตลอดจนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

เสาวรส ภูภากรณ์ (2543: 34) ได้สรุปความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การฝึกสอนของนิสิตครูซึ่งจะเป็นกิจกรรมหลักของนิสิตทุกคนที่จะได้ฝึกทักษะต่างๆศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิธีแก้ไขโดยมีอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายสถาบัน และอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียนให้ความช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้ นิสิตได้นำทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนไปปฏิบัติจริง ตลอดจนได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองสำหรับการเตรียมตัวเพื่อเป็นครูต่อไป

กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข (2545: 30) ได้สรุปความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นประสบการณ์ตรง ที่สถาบันผลิตครูจัดให้นิสิตครู ได้ออกฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงและเป็นการเปิดโอกาสให้นิสิตได้ใช้ความรู้ที่ตนได้ศึกษามาแล้วทั้งหมด นำมาใช้ในอันที่จะทดสอบความสามารถแห่งตน ไม่เพียงแต่ด้านงานสอนเท่านั้น แต่ยังคง

คลุมภาระงานทั้งหมดของงานในหน้าที่ครู เพื่อให้เกิดความพร้อมจะเป็นครูให้มากที่สุดและทำหน้าที่ครูอย่างแท้จริง

บุญชูธรรม์ เต็มชัย (2546: 10) ได้สรุปความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง กระบวนการและมวลงประสบการณ์ที่สถาบันผลิตครูจัดให้แก่บัณฑิตในหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ได้นำความรู้ ความสามารถ ทักษะต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมจากภาระลงมือปฏิบัติ และเกิดประสบการณ์ตรงในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานการณ์ที่เป็นจริงเสมือนเป็นครูประจำการซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติวิชาชีพต่อไปในอนาคต

ดังนั้นพอสรุปได้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง การจัดประสบการณ์ตรงให้กับบัณฑิตได้มีการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง ปฏิบัติภารกิจเสมือนครูประจำการทุกอย่าง และมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีที่ศึกษามาและนำไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งถือว่าการให้ความรู้โดยผ่านกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนี้จะเป็นการฝึกหัดทางปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้ดี เกิดทักษะ เกิดความมั่นใจที่จะนำไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งถือว่าการให้ความรู้โดยผ่านกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนี้จะเป็นการฝึกหัดทางปฏิบัติจนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูดี เกิดทักษะ เกิดความมั่นใจที่จะนำไปสู่ความศรัทธาในอาชีพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครูในที่สุด

1.3 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ในการสร้างครูดีให้แก่สังคม สถาบันฝึกหัดครูควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน ซึ่งควรพิจารณาในหัวเรื่องสำคัญ ได้แก่ วิชาชีพพื้นฐานทั่วไป เนื้อหาวิชาชีพครู วิชาเตรียมประสบการณ์ และวิชาฝึกสอน ในการเตรียมประสบการณ์ควรเริ่มจากการทำความเข้าใจเชิงความรู้ก่อนเป็นความรู้ที่เหมาะสมกับงาน จากนั้นจึงจัดให้มีประสบการณ์ทั้งสถานการณ์จำลองและประสบการณ์ตรงจากการศึกษา สังเกตและมีส่วนร่วมในโรงเรียนภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์โดยเน้นความเข้าใจพื้นฐานและวิธีการที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตเป็นสำคัญ รวมถึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมความเป็นไปได้ในแต่ละองค์กร ฉะนั้นการฝึกสอนหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงถือเป็นงานสำคัญ จุดเน้นจะต้องอยู่ที่การทดลอง ทดสอบและประเมินตนเองว่าคิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร ทำได้เพียงใด มองเห็นและเข้าใจแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2538)

การส่งนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นการเตรียมนิสิตให้มีความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพที่แท้จริง ได้รู้จักเด็ก ได้ทำงานร่วมกับครูและบุคคลอื่นๆ ได้มีโอกาสเป็นผู้นำซึ่งช่วยให้นิสิตได้ปรับปรุงตนเองในทุกๆ ด้าน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ดีได้หมายความว่า การจัดสภาพห้องเรียนที่หรูหรา สะดวกสบาย มิได้หมายถึง ความพร้อมทางวัตถุ เทคโนโลยี และการบริการอันเลิศ หากหมายถึง โอกาสที่นิสิตจะได้รับการฝึกฝนอย่างหลากหลาย ได้เรียนรู้แบบอย่างที่ดี ค้นคว้าแก้ปัญหาที่ท้าทาย รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น สามารถสร้างความ

สัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนทุกฝ่ายในองค์กร เกิดความรู้สึกที่ดีภาคภูมิใจในสถานภาพของวิชาชีพครู (สุนทรอมรวิวัฒน์, 2541: 2)

ดังนั้น ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู จึงเป็นหัวใจของการฝึกหัดครูทุกระดับเพราะนิสิตจะได้รับประสบการณ์ตรง ได้นำเอาทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งหมดที่เรียนมาปฏิบัติ เพราะในช่วงที่นิสิตออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นิสิตจะต้องได้เข้าไปสัมผัสและศึกษาสถานการณ์ทุกอย่างของงานในหน้าที่ครู โดยเริ่มตั้งแต่ การเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก เข้าใจบทบาทความเป็นครู รู้จักเลือกใช้วิธีสอนได้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เรียนรู้ระบบการจัดการจัดการศึกษาในโรงเรียน ทำงานร่วมกับผู้บริหาร คณะครู เจ้าหน้าที่คนงานต่างๆ ของโรงเรียน ตลอดจนเข้าใจและทำงานร่วมกับนักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชนอาชีพต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งนิสิตจำเป็นต้องเรียนรู้ เพื่อจะได้นำประสบการณ์เหล่านั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์เมื่อนิสิตต้องออกไปประกอบอาชีพครูจริงๆ ด้วยเหตุนี้ ทางคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันฝึกหัดครู จึงต้องทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ตลอดจนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีศักยภาพ

1.4 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

14.1 หัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (Director of Student Teaching)

หัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีบทบาทต่อการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู (Montana State University 1989: 1 อ้างถึงใน สมบัติ คชสิทธิ์, 2534: 84) ดังนี้

- 1) เป็นผู้จัดส่งและปฐมนิเทศนิสิตออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามโรงเรียนต่างๆ ที่ได้เลือกเป็นโรงเรียนสำหรับฝึกประสบการณ์
- 2) เป็นผู้ประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่จะแจ้งให้ทางโรงเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์ บทบาทและหน้าที่ของทางโรงเรียนต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) เป็นผู้ประกาศให้นักศึกษาทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ งานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ
- 4) จัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนให้กับนิสิตวิชาชีพครู อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์
- 5) ประสานงานระหว่างอาจารย์นิเทศก์ กับภาควิชาต่างๆ ที่ส่งนิสิตไปฝึกประสบการณ์
- 6) จัดงบประมาณค่าดำเนินการให้กับอาจารย์พี่เลี้ยง

7) บันทึกระดับคะแนน (Grade) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต
วิชาชีพครู

1.4.2 อาจารย์นิเทศก์

บทบาทและความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์โดยทั่วไป (คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523: 10; หน่วยประสบการณ์วิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532: 74) มีดังนี้

- 1) นิเทศการฝึกปฏิบัติงานของนิสิตให้สอดคล้องกับนโยบายการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพของคณะครุศาสตร์ และของสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 2) ตรวจสอบแก้ไขบันทึกการสอนของนิสิต พร้อมทั้งอธิบายให้นิสิตเข้าใจวิธีการ
เรียนการสอนในส่วนนั้นๆ
- 3) สังเกตการสอนในชั้นเรียน และบันทึกผลการนิเทศการสอนแต่ละครั้ง เพื่อ
ติดตามผลพัฒนาการทางการสอนของนิสิต
- 4) พบนิสิตเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเพื่อรับทราบปัญหาในการฝึกปฏิบัติงาน
และปัญหาอื่นๆ และแนะแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ
- 5) พบปะปรึกษาหารือเกี่ยวกับผลการฝึกปฏิบัติงานของนิสิตร่วมกับอาจารย์
นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน เพื่อให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ตรงกัน
- 6) สังเกตพฤติกรรมทั่วไปนอกชั้นเรียนของนิสิตแล้วบันทึกผลพัฒนาการด้าน
ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 7) พบกับผู้บริหารของโรงเรียนเพื่อรับทราบนโยบายเกี่ยวกับการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ และเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีตามโอกาสอันควร
- 8) ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตเป็นระยะตามที่กำหนดไว้
ในแผนการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พร้อมทั้งรวบรวม และสรุปผล
การประเมินส่งคณะกรรมการดำเนินการจัดสอนวิชาประสบการณ์วิชาชีพ 4
- 9) เข้าร่วมการประชุมนิเทศและการสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 10) เข้าร่วมประชุมในการนิเทศ คณะครุศาสตร์ เพื่ออภิปรายแนวทางการ
นิเทศให้เป็นแนวเดียวกัน
- 11) สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะให้แก่คณะกรรมการดำเนินการจัดสอนวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพ 4 เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

1.4.3 ผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูต่อโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู (Montana State University, 1989: 5-6; Southwest State University, 1989: 43 และ เจริญผล สุวรรณโชติ, 2524: 158 อ้างถึงใน สมบัติ คชสิทธิ์, 2534: 91) สรุปได้ ดังนี้

- 1) การปฐมนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู
- 2) ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของนิสิตวิชาชีพรู ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน หรืออาจารย์พี่เลี้ยงนิสิตวิชาชีพรู
- 3) ร่วมมือกับทางสถาบันฝึกหัดครูที่จะมอบหมายงานให้แก่นิสิตวิชาชีพรู และเลือกสรรครูผู้สอนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทำหน้าที่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนหรืออาจารย์พี่เลี้ยง
- 4) ชี้แจงให้คณะครูในโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ การทำการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู และประโยชน์ที่ทางโรงเรียนจะได้รับจากโครงการนี้
- 5) ดำเนินการประชุมนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูร่วมกับคณะครูในโรงเรียน
- 6) ร่วมประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของนิสิตวิชาชีพรู
- 7) ร่วมกับทางสถาบันฝึกหัดครูแก้ไขปัญหาที่ร้ายแรงและสำคัญของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

1.4.4 อาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยง มีบทบาทที่สำคัญ (หน่วยประสบการณ์วิชาชีพรู ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532 : 75) ดังนี้

- 1) การปฐมนิเทศ ควรจะให้นิสิตได้รับความรู้ ดังนี้
 - (1) ให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียน
 - (2) ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัย หรือข้อบังคับต่างๆ ที่ใช้อยู่ในโรงเรียน รวมถึงข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนในชั้น เพื่อใช้ในการปฏิบัติภารกิจประจำวัน
 - (3) บอกแหล่งที่จะหาหนังสืออ่านประกอบเช่น คู่มือครู และเอกสารต่างๆ ตลอดจนแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนการสอนระยะยาว และการวางแผนการสอนระยะสั้นซึ่งทางโรงเรียนต้องการ
- 2) ช่วยแนะนำให้นิสิตรู้จักคุ้นเคยกับผู้บริหารโรงเรียน เช่น ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา ตลอดจนบุคลากรอื่นๆ
- 3) จัดหาที่ทำงานที่เหมาะสมให้กับนิสิต

4) ศึกษาข้อมูลส่วนตัวของนิสิต ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่านิสิตฝึกสอนมีพื้นฐานความรู้ความสามารถพิเศษอย่างไร จะได้ร่วมมือกันได้อย่างไร

5) จัดให้นิสิตได้มีโอกาสสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเป็นแนวทางในการสอนของนิสิตต่อไป

6) ช่วยตรวจบันทึกการสอนล่วงหน้าของนิสิต และให้คำแนะนำในการพัฒนาการทำบันทึกการสอน เพื่อให้การสอนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7) การสังเกตการสอน ควรจะสังเกตการสอนให้ตลอดคาบ และเข้าสังเกตการสอนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อสังเกตข้อบกพร่องของนิสิตและเสนอแนะต่อไป

8) การมอบหมายงาน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนหรืออาจารย์พี่เลี้ยง ควรจะมอบหมายงานให้นิสิตได้ฝึก เช่น การคุมแถว การดูแลนักเรียนทำความสะอาดห้องเรียน การทำหน้าที่ครูเวร การทำงานประจำชั้น การออกข้อสอบ การร่วมจัดนิทรรศการ การจัดทำป้ายนิเทศฯ ฯลฯ เพื่อให้นิสิตมีประสบการณ์ในการเป็นครู

9) ช่วยจัดให้นิสิตได้มีโอกาสร่วมมือ ทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเปิดโอกาสให้นิสิตได้ร่วมประชุมกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนหรืออาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อหาประสบการณ์

10) ประเมินผลความก้าวหน้าทางด้านพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไป และบันทึกในแบบประเมินที่คณะครุศาสตร์กำหนดไว้ ตลอดจนให้คำแนะนำหรือแจ้งให้นิสิตได้ทราบถึงการพัฒนารูปแบบต่างๆ ของตนเป็นระยะๆ

11) ร่วมมือกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะในการแก้ไขปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิต

12) ส่งเสริมและให้กำลังใจให้นิสิตพัฒนาทัศนคติที่ดีและศรัทธาต่อวิชาชีพครู ทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นิสิต โดยการปฏิบัติตามระเบียบข้าราชการและจรรยาบรรณของครู

13) รายงานปัญหาต่อหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ

1.4.5 นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ช่วงเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นิสิตได้มีโอกาสทำงานกับนักเรียนวัยต่างๆ ครู อาจารย์ ผู้บริหาร ผู้ปกครองและเพื่อนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยกัน ความสำเร็จในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถและความรับผิดชอบของตนเอง แต่อีกส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลอื่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น การปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (หน่วยประสบการณ์วิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532: 77-79; คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549) ควรเป็นดังนี้

1) การปฏิบัติต่อโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพระียบเสมือนเป็นบุคลากรคนหนึ่งของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ตลอดระยะเวลาที่ฝึกปฏิบัติ งานอยู่ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูนั้น ดังนั้นนิสิตควรปฏิบัติดังนี้

(1) เคารพและปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู การไม่เห็นด้วยกับนโยบายอย่างหนึ่งอย่างใดควรแสดงออกอย่างนักวิชาชีพ และไม่ขัดต่อระเบียบ และกฎเกณฑ์ ของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

(2) ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูอย่างเคร่งครัด

(3) ร่วมรับผิดชอบต่อทรัพย์สินและอุปกรณ์ต่างๆ ของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

(4) แต่งกายและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับระเบียบของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

(5) หลีกเลี่ยงการนินทาว่าร้ายนักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เมื่อเกิดปัญหาใดๆ ขึ้นควรปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากอาจารย์นิเทศก์ ฝ่ายโรงเรียน และอาจารย์นิเทศก์ คณะครุศาสตร์

(6) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูจากโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูอื่น (ในกรณีที่ไม่ฝึกในโรงเรียนที่รับนิสิตหรือนักศึกษาจากหลายสถาบัน)

(7) เคารพและปฏิบัติต่ออาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนเท่าเทียมอาจารย์นิเทศก์ของตน

(8) ร่วมประชุมและร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เช่นเดียวกับครูคนอื่น

(9) มีความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูอย่างจริงใจ

2) การปฏิบัติต่อผู้บริหารโรงเรียน

(1) ให้ความเคารพและปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด

(2) ทำงานให้สอดคล้องกับนโยบายและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

(3) ขอคำแนะนำและปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของโรงเรียน

3) การปฏิบัติต่ออาจารย์นิเทศก์

(1) มอบตารางสอนและตารางปฏิบัติงานผ่านหัวหน้านิสิตประจำโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูให้อาจารย์นิเทศก์ภายในสัปดาห์แรกที่นิสิตไปประจำที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เพื่ออาจารย์นิเทศก์จะได้จัดตารางเวลาทำงานได้เหมาะสม

(2) แจ้งให้อาจารย์นิเทศก์ทราบล่วงหน้า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงตารางสอนหรือมีเหตุการณ์ที่ต้องทำให้งดสอน

(3) แจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิตให้อาจารย์นิเทศก์ทราบโดยตรงไปตรงมา และจริงใจเพื่อขอรับคำแนะนำและความช่วยเหลือทันที

(4) ทำบันทึกเตรียมการสอนให้พร้อม เพื่ออาจารย์นิเทศก์จะได้ตรวจแก้ทุกครั้งทีไปนิเทศการสอน

(5) เข้าร่วมประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้งตามที่คณะกำหนดนัดหมาย

(6) อำนวยความสะดวกแก่อาจารย์นิเทศก์ที่นิเทศการสอนนิสิตสาขาวิชาอื่น

3) การปฏิบัติต่ออาจารย์พี่เลี้ยง

(1) แสดงความตั้งใจจริงที่จะเรียนรู้วิธีการทำงาน และให้ความร่วมมือกับอาจารย์พี่เลี้ยง อย่างเต็มความสามารถ

(2) แสดงให้เห็นว่ามีความเต็มใจที่จะรับฟังความคิดเห็นและคำแนะนำ ดีชมจากอาจารย์พี่เลี้ยง

(3) เตรียมตัวให้พร้อมทางด้านเนื้อหาวิชาและเทคนิคการสอน โดยการขอคำปรึกษาจากอาจารย์พี่เลี้ยง ก่อนทำการสอนในชั้น

(4) ฟังสำนึกว่าห้องเรียนที่ตนปฏิบัติงานอยู่นั้น อยู่ในความรับผิดชอบสูงสุดของอาจารย์พี่เลี้ยง ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นิสิตควรปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดกับอาจารย์พี่เลี้ยง

(5) ควรวางแผนงานอย่างมีระบบร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง และปรึกษาปัญหาต่างๆ อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา

(6) ส่งบันทึกเตรียมการสอนแก่อาจารย์พี่เลี้ยงก่อนเสมอทุกครั้ง

(7) ตรงต่อเวลาในการสอนและรักษาเวลานัดหมายกับอาจารย์พี่เลี้ยงอย่าง

เคร่งครัด

(8) แสดงความกระตือรือร้นและเอาใจใส่การสอน ตลอดจนปฏิบัติงานต่างๆ ที่ทางสถาบันมอบหมายให้ด้วยความเต็มใจ

(9) มีสัมมาคารวะต่ออาจารย์พี่เลี้ยงในฐานะผู้มีอาวุโสและมีประสบการณ์ในวิชาชีพสูงกว่าตน

4) การปฏิบัติต่อเพื่อนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(1) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเหมือนพี่น้อง หรือเป็นกัลยาณมิตรกัน

(2) ร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

(3) ปรึกษาหารือกันในการทำงานและการปรับปรุงการทำงาน

(4) คอยตักเตือนซึ่งกันและกัน ให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของการเป็นครูที่ดี

(5) รักษาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5) การปฏิบัติต่อนักเรียน

(1) ปฏิบัติตนเช่นครูคนหนึ่งของโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วางตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือ รักใคร่และเลื่อมใสทั้งทางด้านวิชาการและบุคลิกภาพ

(2) พยายามรู้จักนักเรียนที่ตนจะต้องสอนอย่างทั่วถึง ทั้งในด้านวุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้วยความเอาใจใส่ทั้งในและนอกห้องเรียน

(3) ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

(4) เตรียมการสอนให้ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด

(5) รักษาความลับของนักเรียนทุกคน และช่วยแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแก่นักเรียนด้วยความเต็มใจและจริงใจ

(6) ให้ความยุติธรรมและเมตตาปราณีแก่นักเรียนทุกคน

6) การปฏิบัติต่อผู้ปกครองนักเรียน

(1) ศึกษาแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน ระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับการติดต่อกับผู้ปกครองและปฏิบัติตามระเบียบนั้น

(2) พบปะผู้ปกครองนักเรียนเท่าที่จะทำได้ เพื่อปรึกษาหารือกับผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาและการเรียนของเด็ก อย่าได้ทำตนเป็นผู้ไปสอนผู้ปกครอง

(3) ถ้าผู้ปกครองมาเยี่ยมหรือมาธุระอื่นใดที่โรงเรียนก็ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี

(4) ประสานงานกับโรงเรียนเพื่อเชิญผู้ปกครองในโอกาสที่เหมาะสม เช่น ในการจัดนิทรรศการ เป็นต้น

จะเห็นว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์พี่เลี้ยงและนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทุกฝ่ายต่างก็มีบทบาทและหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป และจำเป็นจะต้องศึกษาเรียนรู้ในบทบาทและหน้าที่ของตนให้เข้าใจ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตที่จะก้าวออกไปเป็นครูมืออาชีพในอนาคต

2. การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู นับได้ว่าเป็นหัวใจของการผลิตครู เป็นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้นักศึกษาคู ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงที่สถาบันผลิตครูจัดให้นักศึกษาคู

ได้ออกไปฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง เพื่อทำหน้าที่ครูอย่างแท้จริง ได้มีนักศึกษาหลายท่านให้ความหมายของฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้หลายทัศนะ ดังนี้

อัจฉรา ประไพตระกูล (2522 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษาและบุคคลในระดับหรือกลุ่มต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงได้รับโอกาสในการสังเกตการณ์การเรียนการสอน ร่วมมือทำงาน ฝึกทำการสอนและกิจกรรมต่างๆ อันจะเสริมสร้างให้ผู้ที่จะเป็นครูเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐาน ตลอดจนหลักการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน

สมบัติ คชสิทธิ์ (2534 : 94) ได้สรุปความหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูว่า การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการผลิตครู ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริง และได้พัฒนาทักษะกระบวนการสอนของตน ตลอดจนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

จากความหมายของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นประสบการณ์ตรงที่สถาบันผลิตครูจัดให้นักศึกษาครูได้ออกฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง และเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ที่ตนได้ศึกษามาแล้วทั้งหมดนำมาใช้ในอันที่จะทดสอบความสามารถแห่งตน ไม่เพียงแต่ด้านการสอนเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมภาระงานทั้งหมดของงานในหน้าที่ครู เพื่อให้เกิดความพอใจจะเป็นครูให้มากที่สุดและทำหน้าที่ครูอย่างแท้จริง

3. การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการผลิตครูที่กล่าวได้ว่า ไม่มีประสบการณ์ใดหรือวิชาใดจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติเป็นครูที่ดีได้ เพราะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการเปิดโอกาสให้นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปปฏิบัติจริง และได้พัฒนาทักษะการสอนของตน ตลอดจนได้ฝึกความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ในสถาบันฝึกหัดครูทุกแห่งจึงได้จัดให้นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนที่เรียกว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะได้นำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ที่จะพัฒนาทักษะการสอนต่าง ๆ เป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ และยังให้นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้มีโอกาสพิจารณาความสามารถในการฝึกปฏิบัติ งานสอนของตนที่จะพัฒนาเทคนิคทักษะการสอนต่างๆ ให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้สำหรับแนวคิดการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในหลักสูตรการผลิตครูนั้น สถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งได้กำหนดแนวทางจุดมุ่งหมายและวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้หลายลักษณะ ซึ่งอาจคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับพื้นฐานแนวคิดและบริบท (context) ของแต่ละสถาบัน

ซึ่งพอจะสรุปสาระสำคัญของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่างๆ ไว้ดังนี้

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2541) ได้กำหนดขอบข่ายและสาระสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1) มีประสบการณ์ตรงในการปฏิบัติงานวิชาชีพเป็นเวลาในสาขาที่ตนได้เลือกศึกษา 2) นำทฤษฎีและหลักการที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในสภาพที่เป็นจริง 3) สามารถแก้ปัญหาให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ 4) เรียนรู้การทำงานกับบุคลากรอื่นในวิชาชีพครูและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 5) เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียน/สถาบันอื่นๆ 6) พัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมกับวิชาชีพ 7) มีทัศนคติที่ดีและศรัทธาในวิชาชีพครู

2. แผนกำหนดเวลาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1) ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ 2) สาธิตการสอนในชั้นเรียน โดย อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง 3) สังเกตการสอนแบบมีส่วนร่วมและศึกษางานครูที่อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงปฏิบัติ 4) ปฏิบัติการสอนและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย 5) ทดลองวิธีสอนแบบใหม่ๆ และผลิตสื่อการสอนที่สร้างสรรค์ 6) นิเทศการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง 7) อภิปรายกลุ่มย่อยระหว่างอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาเอกต่างๆ ประมาณ 6 ครั้งในระหว่างปฏิบัติการสอน 8) ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงในเรื่องการเรียนการสอนและปัญหาต่างๆ 9) ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ที่ได้รับการแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง 10) สัมมนาหลักการปฏิบัติงานวิชาชีพเพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

3. ปฏิทินการปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา

สัปดาห์ที่ 1 อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงพบนักศึกษาเพื่อแนะนำเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เช่น การบริหารโรงเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน หลักสูตรระดับชั้นที่ต้องสอน แหล่งข้อมูลการเรียนการสอน แผนการสอนระยะยาว บันทึกการสอนประจำวันโดยอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ให้คำแนะนำและตรวจความถูกต้อง

สัปดาห์ที่ 2 นักศึกษาสังเกตการสอนและปฏิบัติงานครูในห้องเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาและอาจารย์นิเทศก์ รวมทั้งอาจารย์พี่เลี้ยงวิเคราะห์การสอนและการปฏิบัติงานครูก่อนร่วมกัน

สัปดาห์ที่ 3 นักศึกษาเริ่มปฏิบัติการสอน โดยมีอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงให้คำปรึกษา อาจารย์นิเทศก์ต้องตรวจบันทึกการสอนล่วงหน้า ให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางแก้ไขให้ถูกต้อง ตลอดจนนิเทศการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูทุกครั้งปฏิบัติการสอนเพื่อให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาต่างๆ และติดตามพัฒนาการทางการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ 4 การประเมินผลครั้งที่ 1 อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

สัปดาห์ที่ 5-6 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูปฏิบัติการสอนโดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลครั้งที่ 1 ของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์ เน้นการคุมชั้นเรียน การกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยของเด็กนักเรียนและเวลาในการสอน ตรวจสอบการปฏิบัติงานครูอื่นๆ เช่น การตรวจงานนักเรียน การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการต่างๆ การร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

สัปดาห์ที่ 7 การประเมินผลครั้งที่ 2 อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ซึ่งแจ้งข้อบกพร่องและเสนอแนะวิธีการแก้ไข

สัปดาห์ที่ 8-10 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลครั้งที่ 2 ของอาจารย์นิเทศก์ โดยเน้นการผลิตสื่อการสอนที่สร้างสรรค์ การสอนแบบใหม่ๆ การประเมินผลนักเรียนและยังคงติดตามสังเกตพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ซึ่งแจ้งข้อบกพร่องและเสนอแนะวิธีการแก้ไข

สัปดาห์ที่ 11 การประเมินผลครั้งที่ 3 อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่องและเสนอแนะวิธีการแก้ไข

สัปดาห์ที่ 12-14 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูปฏิบัติการสอนอย่างอิสระและเตรียมพร้อมในการสอบสอน

สัปดาห์ที่ 15-18 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูสอบสอนและประเมินผล การสอนของตนเอง โดยเขียนสรุปไว้ตอนท้ายสมุดบันทึกการสอน

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู กำหนดให้เป็นเกรดตามระเบียบการประเมินผลของมหาวิทยาลัยโดยมีการประเมิน 3 ส่วน คือ 1) พัฒนาการด้านพฤติกรรมการสอน 2) พัฒนาการด้านพฤติกรรมทั่วไป 3) ประเมินผลการสอบสอนซึ่งการวัดผลการเรียนในสาขาและพฤติกรรมทั่วไป อย่างน้อย 4 ครั้ง และสอบ 1 ครั้ง และสอบ 1 ครั้ง โดยที่สัดส่วนการประเมิน คือประเมินพัฒนา

การพฤติกรรมการสอนและ/หรือการทำงาน 50% ประเมินผลการสอบสอน 20% ประเมินพัฒนาการ
ด้านพฤติกรรมทั่วไป 20% เวลาในการปฏิบัติงาน 5% และสัมมนาประสบการณ์วิชาชีพ 5%

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการ
ผลิตบุคลากรครูออกไปรับใช้สังคม ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ วางแผนการ
ปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ เป็น 7 ขั้นตอน (คณะกรรมการบริหารศูนย์ปฏิบัติการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ม.ป.) ดังนี้

1. การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน
2. กระบวนการเลือกโรงเรียน
3. การปฐมนิเทศนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ วัตถุประสงค์ของการจัด
ปฐมนิเทศ เพื่อให้ นิสิตได้ทำความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพได้เข้าใจบทบาท
และหน้าที่ของนิสิตในระหว่างฝึกปฏิบัติการสอน และการเตรียมความพร้อมโดยสรุปเพื่อทบทวนและ
เพิ่มเติมความรู้ ตลอดจนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

4. การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ อาจารย์นิเทศก์จะเป็น
ผู้ดำเนินการส่งนิสิตไปยังสถาบันต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยจะส่งในวันแรกของการ
เปิดภาคเรียน ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ และอาจารย์นิเทศก์ จะได้พบปะพูดคุยกับผู้บริหารโรงเรียน
อาจารย์หัวหน้าหมวด/สาขาวิชา อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องของการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพฯ และการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ตรงกัน และหลังจากนั้นนิสิตจะสังเกตการสอนของอาจารย์
พี่เลี้ยงผู้ดูแลรับผิดชอบ ศึกษาโครงการของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน
ภายใต้การดูแลให้คำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ก่อนที่นิสิตจะเริ่มปฏิบัติงาน
จริงในห้องเรียน และนิสิตจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอนอย่างเต็มเวลาเสมือนครูคนหนึ่งของโรงเรียน
นั้นติดต่อกันเป็นระยะเวลาอีก 17 สัปดาห์ รวมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 18 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา

5. การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ และนิสิต คณะกรรมการฯ จะเป็น
ผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนิสิตการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในสัปดาห์
ที่ 3 ของการส่งนิสิตไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ โดยคณะกรรมการฯ จะพบปะกับผู้บริหาร อาจารย์
หัวหน้าหมวด/สาขาวิชา และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุง
ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

6. การประชุมอภิปรายระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ คณะกรรมการฯ ได้
กำหนดให้มีการประชุมอภิปรายระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 2 ครั้ง ในแต่ละภาคการศึกษา
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นิสิตได้กลับมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาบางประการ

ที่นิสิตประสบในระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ ของแต่ละโรงเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบการอภิปราย

7. การสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ในแต่ละภาคการศึกษา คณะกรรมการฯ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จะจัดสัมมนาหลังจากนิสิตเสร็จสิ้นภาระการฝึกปฏิบัติงานการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้นำประสบการณ์และข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครูมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุปพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อคณะกรรมการฯจะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพแลประสิทธิภาพสำหรับนิสิตรุ่นต่อไป

มหาวิทยาลัยทักษิณ กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดแนวทางปฏิบัติ เป็น 5 ขั้นตอน (คณะกรรมการฝึกสอนฝึกงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2541) คือ

ขั้นที่ 1 การปฐมนิเทศที่คณะศึกษาศาสตร์มีจุดประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อม และสร้างความเข้าใจระหว่างนักศึกษากับอาจารย์นิเทศก์ ให้นักศึกษาเข้าใจบทบาท หน้าที่ ขั้นตอนกระบวนการและเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน รวมทั้งฝึกการทำแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นรับการปฐมนิเทศที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นที่ 2 การศึกษาข้อมูลโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการสังเกตการสอน โดยให้นักศึกษาศึกษาข้อมูลและศึกษางานที่ได้รับมอบหมาย การศึกษาข้อมูลโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครอบคลุมทั้งด้านการบริหาร ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านข้อมูลบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ทำความรู้จักผู้บริหารทุกระดับและบุคลากรในโรงเรียน นอกจากนี้ ต้องศึกษาข้อมูลทางวิชาการอื่นๆ เรียนรู้งานในหน้าที่ครู ศึกษาปฏิทินงานวิชาการของโรงเรียนแล้วทำ กำหนดการสอนรายจุดประสงค์หรือหน่วยบทเรียนลงในแผนการสอนพร้อมทั้งให้นักศึกษาได้มีการสังเกตการสอนเพื่อให้ศึกษาสภาพความเป็นจริงในห้องเรียน ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนรวมทั้งสังเกตเทคนิควิธีการที่อาจารย์พี่เลี้ยงใช้ในการสอน

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ในด้านการปฏิบัติการสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อรับประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติการสอนและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นครู เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ก่อนสอนต้องค้นคว้าด้านเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจ แล้วทำการวางแผนการสอนโดยหารือร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง ทำการวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ และส่งแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนปฏิบัติการสอน 1 สัปดาห์

3.2 ปฏิบัติการสอน โดยต้องสอนด้วยความตั้งใจ เต็มเวลา ตรงเวลา เต็มความสามารถ สามารถผลิตสื่อการสอน สร้างเครื่องมือวัดผลประจำจุดประสงค์และภาคเรียน มีการ

จัดป้ายนิเทศสนับสนุนการสอนและบันทึกการจัดป้ายนิเทศ เตรียมพร้อมรับการนิเทศ เตรียมการสอน และคุณลักษณะครู ประเมินตนเองหลังวิเคราะห์การนิเทศของอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศกวีวิชาเอก และอาจารย์นิเทศกวีวิชาชีพครู

3.3 หลังการสอน มีการปรับปรุงงานสอนและงานในหน้าที่ครูตามคำแนะนำของอาจารย์นิเทศกวีและอาจารย์พี่เลี้ยง

สำหรับด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่างๆ นอกจากการสอนครอบคลุมภาระงาน 3 ด้าน คือ งานกิจกรรมนักเรียนและแนะแนว งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน งานธุรการในชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาการสอนและงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นที่ 5 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดน้ำหนักการประเมิน 7 ส่วน โดยมีสัดส่วนระหว่างฝ่ายมหาวิทยาลัยกับฝ่ายโรงเรียน 3 : 4 คือ ฝ่ายมหาวิทยาลัย แบ่งเป็นอาจารย์นิเทศกวีวิชาเอก 2 ส่วน อาจารย์นิเทศกวีวิชาครู 1 ส่วน และฝ่ายโรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน 1 ส่วน อาจารย์พี่เลี้ยง 3 ส่วน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำหนดให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งพัฒนาทักษะวิชาชีพครูด้านต่างๆ และสร้างประสบการณ์ให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงได้กำหนดขอบข่ายของการฝึกสอนสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ 6 ด้านคือ การฝึกประสบการณ์สอน การฝึกกิจกรรม การฝึกหน้าที่ครู นอกเหนือจากงานสอน การฝึกการทำงานร่วมกัน การฝึกการบริหารชุมชน และการฝึกการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (พัฒนา จันทนา, 2542)

ระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ 1 ภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์และนักศึกษาต้องมีชั่วโมงปฏิบัติการสอนไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในกรณีที่ได้รับชั่วโมงไม่ครบตามกำหนดต้องทำโครงการพิเศษเสริมทักษะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้ครบจำนวนคาบที่ขาดไปเสนอต่ออาจารย์นิเทศกวีสาขาวิชา ซึ่งนักศึกษาจะได้รับการนิเทศ จากอาจารย์นิเทศกวีอย่างน้อย 6 ครั้ง จากอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหารอย่างน้อย 6 ครั้งเช่นกัน

เกณฑ์การพัฒนาสมรรถภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาควรได้พัฒนา
ด้านต่างๆ พร้อมกัน คือ การพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้ การพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติงาน
ในหน้าที่ครูและการพัฒนาสมรรถภาพด้านคุณลักษณะความเป็นครูที่ดี

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนี มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

ผู้ประเมินและอัตราส่วนน้ำหนักการให้คะแนน ผู้ประเมินมี 3 ฝ่าย โดยมีน้ำหนักการ
ให้คะแนนดังนี้

1. อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร 45% โดยมีสัดส่วนของคะแนน คือ การเตรียม
การสอน 15% การดำเนินการสอน 15% และคุณลักษณะของความเป็นครู 15%

2. อาจารย์นิเทศก์ (สาขาวิชาละ 2 คน) 45% โดยมีสัดส่วนของคะแนน คือ การ
เตรียมการสอน 15% การดำเนินการสอน 20% และคุณลักษณะของความเป็นครู 10%

กำหนดช่วงเวลาการประเมินและน้ำหนักใน 1 ภาคการศึกษา กำหนดให้มีการประเมิน
2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 หลังจากฝึกประสบการณ์วิชาชีพอ่านแล้ว 10 สัปดาห์ น้ำหนักคะแนน 40% และ
ครั้งที่ 2 ปลายภาคการศึกษา น้ำหนักคะแนน 60%

สำหรับวิธีการประเมินนั้น อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารโรงเรียน ใช้
แบบประเมินที่กำหนดให้โดยที่ผู้ประเมินสามารถใช้แบบประเมินนี้ทำการวัดหรือจดบันทึกเป็นรายการ
ย่อยๆ ก็ครั้งก็ได้ เพื่อใช้เป็นกรอบการพิจารณาในการประเมินครั้งที่สมบูรณ์ที่สุด เพื่อส่งไปยังสำนัก
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพอ่านต่อไป

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้กำหนดให้วิชาประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาเป็น
วิชาชีพนับเป็นค่าที่สำคัญส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) ซึ่งมีขอบข่ายและสาระสำคัญ
ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549) ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา

1) มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพนักศึกษาและวิชาเฉพาะด้าน ใฝ่หาความรู้ความคิด
ใหม่ๆ อย่างไม่หยุดยั้ง มีความขยันอดทนในการนำความรู้ไปใช้ และถ่ายทอดอย่างมีประสิทธิภาพ 2) มี
ความเพียบพร้อมในความเป็นครู และความเป็นผู้นำทางการศึกษา มีจิตสำนึกในความเป็นครู ยึดมั่นใน
มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพนักศึกษา 3) มีโลกทัศน์ที่ดีและกว้างไกล ยึดมั่นในหลักเหตุผลและคุณธรรม
มีบุคลิกภาพ ทักษะคิดและค่านิยมที่ดีตามแบบของวัฒนธรรมไทย

2. ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษา ใช้เวลาประมาณ 1
ภาคเรียน หรือ 16 สัปดาห์ ทั้งนี้มีข้อกำหนดในการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาว่า นักศึกษาต้อง
เรียนและสอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรและวิชาเอกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งตามหลักสูตรจึง
ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพนักศึกษาได้

3. แผนกำหนดเวลาปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

1) อบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิจัยในชั้นเรียน” 2) ปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา 3) เริ่มปฏิบัติการสอนในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา 4) รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์ 5) รับการนิเทศก์จากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 1 6) รับการนิเทศ จากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 2 เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน 7) สัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาและรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ 8) รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 3 ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน 9) สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน 10) สอบสอน (อาจารย์พี่เลี้ยงและคณะกรรมการ) 11) วันสุดท้ายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา 12) รายงานตัวที่คณะศึกษาศาสตร์เพื่อจัดนิทรรศการ 13) สัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา ส่งแผนการจัดการเรียนรู้และวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์แล้วยังฝ่ายวิชาการ 14) โรงเรียนส่งคะแนนตามแบบรายงานการประเมินผลสำหรับโรงเรียน

4. ขั้นตอนการออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมปฐมนิเทศและอบรมเชิงปฏิบัติการ “วิจัยในชั้นเรียน”

4.2 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาทุกคนต้องนำรายงานตัวที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษา โดยพบผู้บริหารของโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่งหนังสือรายงานตัวและเอกสารต่างๆ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาต้องนำรายงานจากโรงเรียนและศึกษาทำความเข้าใจกับงานที่ได้รับมอบโดยปกติผ่านที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาต้องทำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ งานสอนและงานพิเศษที่โรงเรียนมอบหมายให้ ดังนี้

4.3.1 งานสอน โรงเรียนควรมอบหมายงานสอนให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาตรงตามสาขาวิชาเอก หรือวิชาโทก่อน หากไม่สามารถจัดได้จึงจัดตามความเหมาะสมต่อไป โดยกำหนดคาบการฝึกสอนไว้คือ 8-12 ชม./สัปดาห์

4.3.2 งานพิเศษ หมายถึง งานอื่นๆ ที่สนับสนุนการเรียนการสอนหรือการบริหารโรงเรียน เช่น งานวิชาการ งานปกครอง งานบริการ งานธุรการ งานความสัมพันธ์กับชุมชน งานอาคารสถานที่ ฯลฯ

4.4 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติของทางโรงเรียน เช่นเดียวกับครูประจำการ และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะนักศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาด้วย

4.5 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับมัธยมศึกษาต้องปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนโดยนำเสนอโครงร่างและรายงานการวิจัยในชั้นเรียนต่ออาจารย์นิเทศก์

4.6 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรับการประเมินผลจากอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยบูรพา อาจารย์พี่เลี้ยงของโรงเรียนและคณะกรรมการของโรงเรียน

4.7 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกคนต้องกลับมาสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ประสบจากการปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน รวมทั้งปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.8 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูต้องกลับไปรายงานตัวที่คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อจัดนิทรรศการที่แสดงถึงกิจกรรมของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลงานต่างๆ ที่เกิดจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ และรายงานการวิจัยในชั้นเรียนที่ดีของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4.9 แบบประเมินที่ใช้สำหรับการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับอาจารย์นิเทศก์ คือ แบบประเมินผลการสอน แบบประเมินโครงร่างการวิจัยในชั้นเรียน แบบประเมินคุณภาพรายงานการวิจัยในชั้นเรียน แบบรายงานประเมินผลการสอน แบบรายงานประเมินผลวิจัยในชั้นเรียน แบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับคณะกรรมการโรงเรียน คือ แบบประเมินการสอบสอน แบบประเมินผลการปฏิบัติงานพิเศษ แบบประเมินบุคลิกภาพ ความประพฤติ จรรยาบรรณ และวินัยตามระเบียบประเพณีครู แบบรายงานประเมินผลสำหรับโรงเรียน

4.10 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งมี 6 หน่วยกิต แบ่งการให้คะแนนเป็น 2 ฝ่าย คือ อาจารย์นิเทศก์ 2 หน่วยกิต และโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 4 หน่วยกิต โดยอาจารย์นิเทศก์ แบ่งการให้คะแนนเป็น 2 ส่วนคือ การสอนมีน้ำหนัก 1 หน่วยกิต คิดคะแนนเต็ม 100 คะแนน และการวิจัยในชั้นเรียนมีน้ำหนัก 1 หน่วยกิต คิดคะแนนเต็ม 100 คะแนน สำหรับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คิดคะแนนเต็ม 100 คะแนน แบ่งการให้คะแนน คือ การสอน 60 คะแนน การปฏิบัติงานพิเศษ 20 คะแนน บุคลิกภาพความประพฤติ 20 คะแนน นำคะแนนที่ได้จากทั้ง 2 ฝ่ายมารวมกัน แล้วเทียบน้ำหนักเฉลี่ยเป็นเกรดสุดท้าย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ได้กำหนดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 11 ขั้นตอน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ม.ป.ป.) ดังนี้

1. คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน) ประชุมพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
2. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งหนังสือทาบตามโรงเรียน เพื่อขอจำนวนการรับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)

3. นิสิตเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
4. คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน) ประชุมพิจารณาสายการนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
5. โครงการเตรียมความพร้อมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
6. โครงการประชุมปฐมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
7. นิสิตออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
8. โครงการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)
9. โครงการประชุมสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพถึงภาคเรียน (มัธยมนิเทศ)
10. นิสิตกลับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
11. โครงการประชุมสัมมนาปัจฉิมนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดแผนปฏิบัติงานปฏิบัติการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผลิตบุคลากรครูออกไปรับใช้สังคม งานปฏิบัติการสอนได้วางแผนการปฏิบัติงานฝึกสอนเป็น 5 ขั้นตอน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555) ดังนี้

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน คณะกรรมการปฏิบัติการสอน จัดการปฐมนิเทศและสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการฯ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยงได้ประชุมเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติการสอนให้ตรงกัน และส่งมอบนักศึกษาปฏิบัติการสอนให้แก่โรงเรียน
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์แรกของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในโรงเรียน จะเป็นช่วงที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนทำการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ศึกษาโครงการของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนภายใต้การดูแลให้คำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอนอย่างเต็มเวลาเสมือนครูคนหนึ่งของโรงเรียนติดต่อกันเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน คณะกรรมการฯ จะเป็นผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ของการไปปฏิบัติการสอนของนักศึกษา โดยคณะกรรมการฯ จะพบกับผู้บริหาร อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชา และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบันปฏิบัติการสอน

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน คณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมอภิปรายระหว่างปฏิบัติการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษาได้กลับมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหา บางประการที่นักศึกษาประสบ ในระหว่างปฏิบัติการสอน แต่ละโรงเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ และ นักศึกษาต้องนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนในการประชุมวิชาการ

5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน คณะกรรมการฯ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จะจัด สัมมนาหลังจากนักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานการสอนเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์ และข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครุมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุปพร้อม ทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อคณะกรรมการฯ จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป

สรุปการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะครุศาสตร์/คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยนเรศวร และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสถาบันการศึกษาแสดงได้ดัง ตาราง 1

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ตาราง 1 โครงสร้างวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในมหาวิทยาลัยของรัฐ

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยทักษิณ	มหาวิทยาลัยบูรพา	มหาวิทยาลัยนเรศวร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ขั้นตอนการดำเนินการ	<p>1. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>2. สาธิตการสอนในชั้นเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง</p> <p>3. สังเกตการสอนแบบมีส่วนร่วมและศึกษางานครูที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงปฏิบัติ</p> <p>4. ปฏิบัติการสอนและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>1. การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน</p> <p>2. กระบวนการเลือกโรงเรียน</p> <p>3. การปฐมนิเทศนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ</p> <p>4. การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ</p> <p>5. การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ</p> <p>6. การประชุมอภิปรายระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ</p>	<p>1 การปฐมนิเทศที่คณะศึกษาศาสตร์</p> <p>2 การศึกษาข้อมูลโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและการสังเกตการสอน</p> <p>3 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู</p> <p>4 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>5 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>	<p>1. อบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิจัยในชั้นเรียน”</p> <p>2.ปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>3. เริ่มปฏิบัติการสอนในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>4. รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์</p> <p>5. รับการนิเทศก์จากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 1</p>	<p>1. คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน) ประชุมพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)</p> <p>2. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งหนังสือทาบตามโรงเรียนเพื่อขอจำนวนการรับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน)</p>	<p>1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน</p> <p>2.การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง</p> <p>3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน</p> <p>4. การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยทักษิณ	มหาวิทยาลัยบูรพา	มหาวิทยาลัยนเรศวร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ขั้นตอนการดำเนินการ (ต่อ)	<p>5. ทดลองวิธีสอนแบบใหม่ๆ และผลิตสื่อการสอนที่สร้างสรรค์</p> <p>6. นิเทศการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง</p> <p>7. อภิปรายกลุ่มย่อยระหว่างอาจารย์นิเทศและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาเอกต่าง ๆ ประมาณ 6 ครั้งใน</p>	<p>7. การสัมมนาหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ</p>		<p>6. รับการนิเทศก์จากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 2 เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>7. สัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์</p> <p>8. รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 3 ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>9. สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน</p>	<p>3. นิสิตเลือกโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>4. คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพประชุมพิจารณาสายการนิเทศนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>5. โครงการเตรียมความพร้อมในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>6. โครงการประชุมปฐมนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>7. นิสิตออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p>	

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยทักษิณ	มหาวิทยาลัยบูรพา	มหาวิทยาลัยนเรศวร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ขั้นตอนการดำเนินการ (ต่อ)				10. สอบสอน (อาจารย์พี่เลี้ยงและคณะกรรมการ) 11. วันสุดท้ายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 12. รายงานตัวที่คณะศึกษาศาสตร์เพื่อจัดนิทรรศการ 13. สัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งแผนการจัดการเรียนรู้และวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ 14. โรงเรียนส่งคะแนนตามแบบรายงานการประเมินผลสำหรับโรงเรียน	8. โครงการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 9. โครงการประชุมสัมมนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพกิ่งภาคเรียน 10. นิสติกลับจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 11. โครงการประชุมสัมมนาปัจฉิมนิเทศนิสิตฝึก	

จากตาราง 1 โครงสร้างการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ถึงแม้ว่าวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จะมีความแตกต่างกันซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานแนวคิดและบริบท (context) ของแต่ละสถาบัน แต่ก็มีลักษณะร่วมที่สอดคล้องกันทั้งด้านวิธีการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปได้ดังนี้

1. การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน
2. กระบวนการเลือกโรงเรียน
3. การส่งนิสิตไปสถาบันการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ
4. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
5. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาออกไปปฏิบัติการสอน โดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ
6. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย
7. การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ
8. รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์
9. การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข
10. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน
11. การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนา การสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียน จากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน
12. การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน และด้านที่เป็นปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนั้น ในส่วนของการศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยจะนำเสนอของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน
4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน
5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

4. มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี)

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549 : 38– 43) ได้กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐาน และเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่รับผิดชอบ ดำเนินการตามประกาศคุรุสภา สามารถนำไปปฏิบัติได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 องค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี)

องค์ประกอบของมาตรฐาน	เกณฑ์การรับรอง
1. มาตรฐานหลักสูตร พิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้	
1.1 โครงสร้างของหลักสูตร	<p>มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต ประกอบด้วย</p> <p>(1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p> <p>(2) หมวดวิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต</p> <p>(3) หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 74 หน่วยกิต</p> <p>(4) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p> <p>หมวดวิชาชีพครู ประกอบด้วย</p> <p>มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ดังต่อไปนี้</p> <p>1. ความรู้วิชาชีพครู ได้แก่</p> <p>(1) ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู</p> <p>(2) การพัฒนาหลักสูตร</p> <p>(3) การจัดการเรียนรู้</p> <p>(4) จิตวิทยาสำหรับครู</p> <p>(5) การวัดและประเมินผลการศึกษา</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของมาตรฐาน	เกณฑ์การรับรอง
<p>1.2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>(1) กระบวนการร่างหลักสูตร</p> <p>(2) คุณสมบัติของคณะกรรมการร่างหลักสูตร</p>	<p>(6) การบริหารจัดการในห้องเรียน</p> <p>(7) การวิจัยทางการศึกษา</p> <p>(8) นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา</p> <p>(9) ความเป็นครู</p> <p>2. ประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่</p> <p>(1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน</p> <p>(2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ</p> <p>3. สมรรถนะ ได้แก่</p> <p>(1) ทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>(2) ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร</p> <p>(3) ทักษะกระบวนการคิด</p> <p>(4) ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้</p> <p>(5) คุณธรรมและจริยธรรม</p> <p>(6) การใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p> <p>(7) การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>มาตรฐานความรู้วิชาชีพครูที่กำหนด ต้องประกอบด้วย</p> <p>สาระความรู้ที่ทำให้เกิดสมรรถนะของครู ตามประกาศ</p> <p>คณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้</p> <p>ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหาร</p> <p>การศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>(1) มีคณะกรรมการร่างหลักสูตร</p> <p>(2) มีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>ด้านวิชาชีพครูและวิชาเนื้อหา</p> <p>(3) มีการวิพากษ์การจัดทำหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง</p> <p>และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก</p> <p>(4) มีรายงานกระบวนการพัฒนาหลักสูตร</p> <p>(1) มีคุณวุฒิตรงตามสาขา หรือ</p> <p>(2) มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของมาตรฐาน	เกณฑ์การรับรอง
(3) การพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร	(1) มีนโยบายในการพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร (2) มีแผนงานที่ชัดเจนในการพัฒนาหรือการปรับปรุงหลักสูตร
2. มาตรฐานการผลิต พิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้	
2.1 กระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา	(1) มีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนิสิต นักศึกษา ตามเงื่อนไขของแต่ละสถาบัน (2) มีการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกนิสิต นักศึกษาอย่างเป็นระบบ (3) มีการสอบวัดหรือประเมินความรู้พื้นฐาน (4) มีการสอบวัดแววความเป็นครู (5) มีการสอบสัมภาษณ์เพื่อประเมินคุณลักษณะความเป็นครู
2.2 คุณสมบัติของบุคคลที่รับผิดชอบ	มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้หรือการจัดทำหลักสูตร
(1) อาจารย์ที่ปรึกษา	มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
(2) อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพรู	ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน โดยมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 10 ปี
(3) อาจารย์นิเทศก์	(1) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือดำรงตำแหน่งวิชาการ
(อาจารย์ของสถาบันผลิตครู)	ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์
(4) อาจารย์พี่เลี้ยง	(1) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
(ครูผู้สอนของสถานศึกษาที่นิสิตนักศึกษาปฏิบัติการสอน)	(2) มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี (3) มีคุณลักษณะของความเป็นครู
2.3 ทรัพยากร	
(1) ห้องเรียน	(1) มีจำนวนเพียงพอ (2) ลักษณะของห้องเรียนมีความเหมาะสม (3) มีวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของมาตรฐาน	เกณฑ์การรับรอง
(2) ห้องปฏิบัติการ	(1) มีห้องปฏิบัติการที่ตรงกับสาขาที่เปิดสอน (2) มีจำนวนเพียงพอ (3) มีวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติ
(3) แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้	(1) มีห้องสมุดที่มีตำรา วารสาร และเอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอ (2) มีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสารสนเทศสืบค้นข้อมูล (3) มีสื่อทัศนูปกรณ์อื่น ๆ อย่างเพียงพอ
2.4 ระบบการจัดการเรียนรู้	
และการบริหารจัดการ	
(1) การบริหารหลักสูตร	(1) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งมีองค์ประกอบครอบคลุมบุคคลที่เกี่ยวข้อง (2) มีการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างชัดเจนได้แก่ (2.1) การวางแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร (2.2) การประเมินการเรียนรู้ (2.3) การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร (2.4) การกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตร (2.5) การรายงานผลการปฏิบัติงาน (3) มีการประเมินอาจารย์ผู้สอนอย่างเป็นระบบ (4) มีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน
(2) กระบวนการจัดการเรียนรู้	(1) มีแผนการจัดการเรียนรู้ (2) มีแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
(3) การจัดการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา	(1) มีเครือข่ายสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการ คุรุสภากำหนดสำหรับการปฏิบัติการสอนของนิสิต นักศึกษา (2) มีการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาที่เป็น เครือข่ายอย่างเป็นระบบ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของมาตรฐาน	เกณฑ์การรับรอง
<p>(4) การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู</p> <p>2.5 การประกันคุณภาพการศึกษา</p>	<p>(1) มีคณะกรรมการบริหารกิจกรรมเสริมความเป็นครู</p> <p>(2) มีการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบ</p> <p>(3) มีคู่มือการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะเสริมความเป็นครูให้แก่นิสิต นักศึกษา</p> <p>(4) มีการประเมินและติดตามผลโครงการเสริมความเป็นครู</p> <p>(5) มีสมุดบันทึก หรือหลักฐานรายงานผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูของนิสิต นักศึกษาตลอดหลักสูตร</p> <p>(1) มีคณะกรรมการรับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>(2) มีการดำเนินกิจกรรมตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา</p> <p>(3) มีรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา</p>
3. มาตรฐานบัณฑิต พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้	
3.1 ความรู้	<p>(1) เรียนครบตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคุรุสภา</p> <p>(2) ผ่านเกณฑ์การประเมินของสถาบันการผลิตครู</p>
3.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	<p>(1) มีการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี</p> <p>(2) มีรายงานผลการผ่านเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนด ได้แก่</p> <p>(2.1) สามารถจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ</p> <p>(2.2) สามารถประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน</p> <p>(2.3) สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน</p> <p>(2.4) สามารถจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน</p>

ตารางที่ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบของมาตรฐาน	เกณฑ์การรับรอง
3.3 การปฏิบัติตน	- มีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับความเป็นครู โดยมีผลการรับรองความประพฤติจากสถาบันการผลิตครู
3.4 การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู	- เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูโดยมีหลักฐานที่แสดงการเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ที่กำหนด และผ่านการประเมินจากสถาบันการผลิตครู

สรุปเปรียบเทียบครุสภาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน

สำนักงานเลขาธิการครุสภา (2549 : 54-61) ได้กำหนดข้อบังคับและประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานบัณฑิตตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ในส่วนของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้สถาบันการศึกษา ดำเนินการดังนี้

1. จัดหาสถานศึกษาสำหรับให้นิสิต นักศึกษาได้ปฏิบัติการสอน โดยพิจารณาสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดให้ประกาศคณะกรรมการครุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยพิจารณา ดังนี้

1.1 เป็นสถานศึกษาที่มีมาตรฐานคุณสมบัติตามที่กำหนดท้ายประกาศคณะกรรมการครุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน หรือ

1.2 เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินด้านคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ

1.3 ในกรณีที่ไม่สามารถหาสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ ให้เสนอคณะกรรมการครุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายกรณี

2. ให้สถาบันจัดส่งรายชื่อสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่เป็นเครือข่ายของสถาบันเสนอคณะกรรมการครุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และจัดให้มีการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และแจ้งให้ครุสภาทราบทุก 5 ปี รวมทั้งในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนให้นำเสนอคณะกรรมการครุสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเพิ่มเติม

3. สถาบันต้องจัดให้นิสิต นักศึกษาได้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาต่อเนื่องกันเป็นเวลาหนึ่งปีการศึกษา

4. กำหนดให้มีการประเมินการปฏิบัติการสอนของนิสิต นักศึกษา โดยสถาบันประสานการดำเนินงานกับสถานศึกษา ให้มีคณะผู้ประเมินเพื่อทำหน้าที่การสอนของนิสิตนักศึกษา

และให้สถาบันกำหนดแบบประเมิน ประเมินระยะเวลาในการประเมิน ระยะเวลาส่งผลการประเมิน เป็นต้นมาตรฐาน คุณสมบัติสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

มาตรฐานด้านกระบวนการ ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้การพิจารณา ดังนี้

1. สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างการบริหารและระบบการบริหารงาน
อย่างเป็นระบบ

1.1 สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างการบริหารและระบบการบริหาร
งานอย่างเป็นระบบ

1.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

1.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยหลักการมีส่วนร่วม

1.4 สถานศึกษามีการตรวจสอบและถ่วงดุล

2. สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

2.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือกับ
ชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

2.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน
ในการพัฒนาการศึกษา

3. สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพ
อนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

3.1 สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย

3.2 มีระบบป้องกันให้สถานศึกษาปลอดสารพิษ สิ่งเสพติด อาชญากรรมและ
อบายมุข

3.3 สถานศึกษามีสาธารณูปโภคที่ดี

3.4 สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรอย่างเพียงพอ
และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

4. สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ครู ตามความจำเป็นและเหมาะสม
อย่างสม่ำเสมอโดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

4.1 สถานศึกษาจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือความถนัดหรือความรู้
ความสามารถ

4.2 ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องที่ใช้สอนหรือปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
และสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง

4.3 สถานศึกษาส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

5. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

5.1 สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

5.2 สถานศึกษามีการจัดแนวทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่นและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมให้สามารถเชื่อมโยง แก้ปัญหาท้องถิ่นได้และนำไปปฏิบัติได้จริง

6. สถานศึกษาจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

6.1 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

6.2 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

6.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ

6.4 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการ เชื่อมโยงสาระความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความเป็นจริงของชีวิต รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น

6.5 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

6.6 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน ทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา

6.7 สถานศึกษามีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง

6.8 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและรักสถานศึกษา

มาตรฐานด้านปัจจัย ประกอบด้วยมาตรฐานและตัวบ่งชี้การพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีโดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ผู้บริหารอุทิศตนให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 ผู้บริหารมีความเมตตากรุณา มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม และซื่อสัตย์
- 1.3 ผู้บริหารมีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข

และสิ่งเสพติด

2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการโดยพิจารณา จากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 2.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
- 2.2 ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของ
- 2.3 ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย
- 2.4 ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและหลักการบริหารจัดการ

ผู้เกี่ยวข้อง

3. ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครูมีคุณธรรม และจริยธรรม โดยพิจารณาจาก ตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจและเอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอและ
- 3.2 ครูมีมนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์ได้และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 3.3 ครูมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลาและอุทิศตนให้การพัฒนา

ผู้เรียน

- 3.4 ครูวางตนเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติบุคลิกภาพ
- 3.5 ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
- 3.6 ครูศึกษาหาความรู้และพัฒนาการสอนอยู่เสมอ

4. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

- 4.1 ครูรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและเป้าหมายหลักสูตร

4.2 ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์สูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.3 ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4

4.4 ครูสามารถประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงและอิงพัฒนาการของผู้เรียน มีการประเมินเพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน

4.5 ครูนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5. ครูมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

5.1 ครูมีนิสัยรักการแสวงหาความรู้และข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน

5.3 ครูมีความสามารถในการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียน การสอน

5.4 ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้

6. ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

6.1 ครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป

6.2 ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก โท

6.3 ครูได้สอนตรงกับความถนัด

6.4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนปีละไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง

7. สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

7.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

7.2 สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

8. สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

8.1 สถานศึกษามีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

8.2 สถานศึกษามีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน

9. สถานศึกษามีการจัดองค์การโครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

- 9.1 สถานศึกษามีการกำหนดแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูใน
แผนพัฒนา
- 9.2 สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู
- 9.3 สถานศึกษามีระบบการดูแล นิเทศ และประเมินผลการปฏิบัติงานของ
นักศึกษา
- 9.4 สถานศึกษาจัดและส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- 9.5 สถานศึกษากำหนดงานให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเหมาะสม
และตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์
- 9.6 สถานศึกษามีการกำหนดแผนกลยุทธ์จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่
เกี่ยวข้อง เป็นแผนแม่บทการพัฒนาโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู
- 9.7 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษา ฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน
- 9.8 สถานศึกษาจัดกิจกรรมในท้องถิ่นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้
เข้าร่วมเพื่อรู้จักบุคคลสำคัญและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น
- 9.9 สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการที่จำเป็นแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครู
- 9.10 สถานศึกษาสามารถจัดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเข้า
ร่วมกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อนวัตกรรม การเรียนรู้
การพัฒนานักเรียน และกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูอื่น ๆ
10. ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดย
พิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้
- 10.1 ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครู
- 10.2 ผู้บริหารมีการวางแผนบริหารจัดการเกี่ยวกับการเป็นหน่วยฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู
- 10.3 ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครู
และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพ
สูงสุด

11. ครูมีความสามารถในการเป็นครูที่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้

11.1 ครูรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

11.2 ครูมีทักษะและเทคนิคในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร

11.3 ครูครองตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณครูและการเป็นครูมืออาชีพ

11.4 ครูมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

จากระเบียบและข้อกำหนดดังกล่าว จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งทั้งสถาบันผลิตครูและโรงเรียนเครือข่าย ต้องให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีต่อเนื่องตลอดเวลา จึงจะทำให้เป้าหมายหรืออุดมการณ์ปรากฏเป็นจริง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากรายงานการศึกษาวิจัยของกรมการฝึกหัดครูที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ (กรมการฝึกหัดครู 2535 : 1 –17)

1. การวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเพื่อหาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าองค์ประกอบสำคัญมี 3 ประการ คือ

1.1 ประการแรก เป็นองค์ประกอบด้านสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นสถานที่วัสดุอุปกรณ์และบุคคล ประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์การสอน หน่วยฝึก การบริหาร การบริการของวิทยาลัย และอาจารย์นิเทศก์

1.2 ประการที่สอง เป็นองค์ประกอบด้านความรู้และคุณลักษณะของนักศึกษา ประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นครู ทักษะการสอน เจตคติต่อการสอนและการประเมินผล

1.3 ประการที่สาม เป็นองค์ประกอบที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับสถานการณ์และบุคคล ประกอบด้วย บรรยากาศในชั้นเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

2. การวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แยกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ประเภทแรก เป็นการศึกษาพฤติกรรมการสอนของนักศึกษาโดยใช้วิธีสอน และวิธีนิเทศที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าการใช้เทคนิคการสอนเพิ่มเติมมีผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมการยอมรับการใช้คำถามและการสอนทางอ้อมสูงกว่าการสอนด้วยเทคนิคการสอนปกติ และการนิเทศการสอนแบบให้นักศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนทางวาจาจากเทปบันทึกเสียงเพิ่มเติม ไม่มีผลต่อการพัฒนาการสอนและการตั้งคำถามที่มีคุณภาพได้

2.2 ประเภทที่สอง เป็นการศึกษาประสิทธิภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู แบบเต็มภาคเรียนกับการจัดแบบครึ่งภาคเรียน พบว่า การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเต็มภาคเรียน สามารถเตรียมนักศึกษาให้ออกไปเป็นครูได้ดีกว่าการจัดให้ฝึกครึ่งภาคเรียนเพราะนักศึกษาได้ฝึกครบทุกรายวิชาส่วนเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการสอนและการปฏิบัติงานทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

3. การวิจัยเชิงประเมินผลโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมการบรรลุเกณฑ์ตาม วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาที่จัดให้นักศึกษาในวิทยาลัยครูเป็น 4 ชั้น คือ การศึกษา สังเกต การมีส่วนร่วม การทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน และการฝึกเต็มรูป / ฝึกงาน ผลการวิจัย ปรากฏว่านักศึกษาแสดงพฤติกรรมบรรลุตามเกณฑ์วัตถุประสงค์เพียง 3 ชั้น คือ ชั้นมีส่วนร่วมชั้นการทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติงาน และชั้นฝึกเต็มรูป/ฝึกงาน ส่วนชั้นศึกษาสังเกตนักศึกษาไม่แสดงพฤติกรรมบรรลุเกณฑ์วัตถุประสงค์ สำหรับลำดับความสำคัญและความจำเป็น พบว่า ชั้นฝึกเต็มรูป/ฝึกงาน มีความจำเป็นและสำคัญมากที่สุด การทดลองสอน/ทดลองปฏิบัติ และศึกษาสังเกต มีความจำเป็นรองลงมา การมีส่วนร่วมมีความจำเป็นน้อยที่สุด ส่วนการประเมินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบกลับมามีสำเนา พบว่า เกิดผลดีในด้านบุคลิกภาพความเป็นครูและมนุษยสัมพันธ์ พร้อมจะเป็นครูได้อย่างสมบูรณ์ แต่มีปัญหาด้านอาจารย์นิเทศก์ของโรงเรียนไม่มีความรู้เพียงพอต่อการนิเทศ

4. การวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การศึกษาเรื่องนี้จำแนกเป็น 2 ประการ คือ

4.1 ประการแรก เป็นการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการฝึก ผลการศึกษา ปรากฏว่า สิ่งที่เป็นปัญหาได้แก่ ปัญหาการประสานงานระหว่างอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง มีความเข้าใจไม่ตรงกันในทางการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง ความไม่เข้าใจวิธีประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้บริหารและอาจารย์พี่เลี้ยง วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และความไม่สะดวกในการเดินทางไปนิเทศของอาจารย์นิเทศจากสถาบัน

อุดมศักดิ์ นิกรพิทยา (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพที่ดำเนินการ โดยภาพรวม มีประสิทธิผลและความเหมาะสมในระดับปานกลางถึงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. เมื่อเริ่มฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงเห็นว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความรู้ความสามารถ ทักษะด้านการเรียนการสอนและการทำหน้าที่ของครู อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ประสานงานโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เห็นว่า โรงเรียนมีวัสดุที่จำเป็นสำหรับทำสื่อการสอน มีสื่อการสอนที่มีคุณภาพหรืออยู่ในสภาพดี มีหนังสืออ่านประกอบอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง

3. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเห็นว่าความสม่ำเสมอในการนิเทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับปานกลาง ของอาจารย์นิเทศก์ อยู่ในระดับน้อย

4. ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ประสานงานโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เห็นว่าลักษณะการประสานงานต่อไปนี้อาจดำเนินการได้ในระดับปานกลาง คือ การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถาบันเป็นไปอย่างมีระบบ ตัวแทนของวิทยาลัยพบปะเพื่อรับทราบปัญหาและทำแนวทางแก้ไขปัญหาย่างสม่ำเสมอและมีการประสานงานที่ดี ระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยง

4.2 ประการที่สอง เป็นการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทักษะของนักศึกษา ผลการศึกษา ปรากฏว่า นักศึกษามีปัญหาหลายด้าน ได้แก่ การเตรียมการสอน ค่าใช้จ่ายในการเตรียมอุปกรณ์การสอน การหาแหล่งอุปกรณ์การสอนและการเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับอุปกรณ์ การสอน การปกครองชั้นเรียน การจัดการด้านพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียน ส่วนปัญหาด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า นักศึกษามีความกังวลในการวางตัวขณะสอนและการวางตัวในการช่วยงานอื่นที่ไม่ใช่การสอน ที่ค้นพบที่สำคัญคือ นักศึกษาที่มีปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่านักศึกษามีปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพน้อย

5. การวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

กฤษณ์ (2522 : 57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารงานนิเทศการฝึกสอนของหัวหน้าหน่วยนิเทศก์การฝึกสอนในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า องค์การของหน่วยฝึกสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีผลต่อการฝึกสอนของนักศึกษา จึงควรจัดหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้เป็นศูนย์กลางของภาควิชาต่าง ๆ และยังพบอีกว่า อุปกรณ์และปัญหาสำคัญในการจัดองค์การในการฝึกสอนเกิดขึ้นเพราะระบบการบริหารงานของวิทยาลัยครูที่ไม่ชัดเจน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกลียวพันธ์ (2526 : 147) เรื่อง บทบาทของอาจารย์นิเทศก์ในวิทยาลัยครูส่วนกลางของประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการจัดองค์การว่าควรจัดสถานภาพของหน่วยฝึกสอนเป็นภาควิชาในคณะครุศาสตร์ และจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ธุรการประจำหน่วยของโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ดร.ณิ ชัยมงคล (2536 : 81-90) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโครงการฝึกสอนและฝึกงานนักศึกษาสถาบันราชภัฏในมหาวิทยาลัยพุทธชินราช : ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาวิชาเอก สายวิทยาศาสตร์ สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างการดำเนินการฝึกสอน/ฝึกงานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ดำเนินไปตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษา การฝึกสอน / ฝึกงานเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มวิชาปฏิบัติการและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุในหมวดวิชาเฉพาะด้าน สังกัดคณะครุศาสตร์และการจัดดำเนินการโดยมีศูนย์หรือฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารโครงการฝึกสอน ฝึกงานหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุ การจัดดำเนินการแตกต่างกันในรายละเอียดของแต่ละสถาบัน

2. แนวปฏิบัติในการบริหารโครงการฝึกสอน / ฝึกงานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ กรณีศึกษาเฉพาะนักศึกษาวิชาเอกสายวิทยาศาสตร์ มีลักษณะดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของการฝึกสอน / ฝึกงานทุกสถาบันมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ เพื่อเสริมสร้างลักษณะครูที่ดีและเจตคติที่ดีแก่นักศึกษา ให้นักศึกษาได้เรียนรู้งานในหน้าที่ครูอย่างแท้จริง รู้จักตนเอง พัฒนาชุมชน และมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อชุมชน มีโอกาสได้เรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสอดคล้องกัน จนสามารถนำไปปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างเหมาะสมและเกิดผลดี

2.2 ด้านบุคลากร ทุกสถาบันมีบุคลากรในการฝึกสอน/ฝึกงานเหมือนกัน มีหัวหน้าคณะวิชาทั้งคณะครุศาสตร์และคณะอื่น ๆ หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรุอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกและผู้ประสานงาน เป็นผู้บริหารและรับผิดชอบ

2.3 วิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพรุ มีทั้งเริ่มจากความต้องการของโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกและเริ่มจากการวางแผนการจัดโดยกำหนดลักษณะงาน ช่วงเวลาในการฝึก แล้วแจ้งให้หน่วยงานภายในสถาบันและโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกทราบ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันก่อนลงมือปฏิบัติการ

2.4 การประเมินผลการฝึกของนักศึกษาใช้วิธีประเมินและแบบประเมินเหมือนกันคือ ประเมินผลสมรรถภาพการสอน คุณลักษณะและการปฏิบัติและงานในหน้าที่ครู มีการประเมินโครงการย่อยของแต่ละสถาบันแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด ส่วนการประเมินผลรวม ผู้ประเมินผลจะมี 3 ฝ่าย เพื่อให้ถ่วงดุลกัน ฝ่ายที่หนึ่ง คือ อาจารย์นิเทศก์จากสถาบันเป็นผู้นิเทศประจำวิชาและนิเทศประจำโรงเรียน ฝ่ายที่สองคือ อาจารย์พี่เลี้ยง ฝ่ายที่สามคือ ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 ฝ่าย มีน้ำหนักการประเมินเท่ากัน มีเกณฑ์การประเมิน 3 เกณฑ์ คือ ผ่านยอดเยี่ยมใช้อักษรย่อ “ผย” ผ่านใช้อักษรย่อว่า “ผ” และไม่ผ่านใช้อักษรย่อว่า “ม”

งานวิจัยครั้งนี้ ยังเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยทั่วไป ควรจัดให้หน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยู่ในสายงานบริหารของสถาบันอย่างชัดเจน ให้เป็นศูนย์รวมของภาควิชาต่าง ๆ ที่จะร่วมมือกันผลิตครู หน่วยงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรตั้งเป็นรูปของ “สำนักงาน” มีเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยมีสถานที่เป็นแหล่งแสวงหาความรู้ และแหล่งฝึกปฏิบัติการด้านการสอนของนักศึกษาที่มีความพร้อม และเพื่อให้โครงสร้างและสายงานของหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสามารถประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน หัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรมีตำแหน่งระดับสูง เหมาะสมกับเป็นศูนย์รวมของการผลิตครูมากกว่าเป็นงานเฉพาะภาควิชาเฉพาะคณะวิชาใดวิชาหนึ่ง และหัวหน้าหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรมีอำนาจในการพิจารณาเสนอความดีความชอบของอาจารย์นิเทศ

เจริญ รองเดช (2542) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสถาบันราชภัฏตามทัศนะของคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์

เห็นด้วยกับองค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการวางแผน การจูงใจการจัดทีมงาน การจูงใจ การสื่อสาร การติดตามดูแล และการประเมินผล การจัดทรัพยากรและการสนับสนุนในระดับมากทุกองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบพบว่า ประเด็นสำคัญที่เห็นด้วยระดับมากคือ

1.1 ด้านการวางแผน เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย กำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างชัดเจน วางแผนติดตามดูแลและการประเมินผลให้กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบรรลุเป้าหมาย

1.2 ด้านการจัดองค์การ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นหน่วยประสานงานสังกัดคณะครุศาสตร์ และกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างชัดเจน

1.3 ด้านการจัดทีมงาน เกี่ยวกับการชี้แจงให้ทีมงานเข้าใจและตระหนักในเป้าหมาย และความสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้โอกาสทีมงานร่วมพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย

1.4 ด้านการจูงใจ เกี่ยวกับการจัดระบบบริการ อำนวยความสะดวก และสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน การจัดประชุมสัมมนา เพื่อพัฒนาอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง จูงใจทีมงานให้ตระหนักและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่

1.5 ด้านการสื่อสาร เกี่ยวกับการสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวกในการประสานงานและการสื่อสารอย่างเพียงพอ จัดประชุมสัมมนานักศึกษา และอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และมีการประสานงานและสื่อสารภายในและภายนอกสถาบัน ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.6 ด้านการติดตามดูแลและประเมินผล เกี่ยวกับการจัดระบบการติดตามดูแลและประเมินผลให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้การประเมินผลเป็นหน้าที่ร่วมกันของคณะกรรมการดำเนินการ อาจารย์นิเทศก์ และโรงเรียนที่มีหน่วยฝึกให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

1.7 ด้านการจัดทรัพยากรและการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลโรงเรียนและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และให้จัดยานพาหนะในการติดตามดูแลและการนิเทศอย่างเป็นเอกเทศ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างคณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กับอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับองค์ประกอบของกระบวนการบริหาร อาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของกระบวนการบริหาร การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นองค์ประกอบด้านการจัดทรัพยากรและการสนับสนุน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศก์ จำแนกตามเพศ คณะวิชาที่สังกัด ประสบการณ์ และวุฒิทางการศึกษา พบว่า คณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์ ที่มีเพศ คณะวิชาที่สังกัดประสบการณ์ และวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศก์ จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า

4.1 ให้คณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายวิจัยและพัฒนา

4.2 ให้นำผลการปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นองค์ประกอบ การพิจารณาความดีความชอบ

4.3 จัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสมบูรณ์แบบ

4.4 ให้ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาด้วยค่า ก ข ค

4.5 ให้จัดยานพาหนะในการนิเทศอย่างเป็นเอกเทศ

4.6 จัดให้มีครูต้นแบบ (Master Teacher) ทั้งในสถาบันและโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึก

สุดธิดา จันทร์มณี (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถาบันราชภัฏเชียงราย พบว่า

1. ด้านอาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่รับผิดชอบนักศึกษา 1-10 คน ใช้เวลานิเทศระหว่าง 1-6 ชม.ต่อ สัปดาห์ และยังมีภาระงานอื่นๆ อีก เช่น งานอาจารย์ที่ปรึกษา งานบริหารระดับต่างๆ สถาบันราชภัฏเชียงรายตั้งเกณฑ์การนิเทศนักศึกษาไว้ 4 ครั้งต่อคน ต่อภาคเรียนทำให้อาจารย์นิเทศนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึงตามเกณฑ์ อาจารย์นิเทศก์ มีงานสอนมากเกินไป และมีข้อจำกัดในเรื่องยานพาหนะ และโรงเรียนที่นิเทศอยู่นอกเขตเมือง เสียเวลาเดินทางไปกลับ

2. ด้านนักศึกษา นักศึกษาพอใจที่ได้เลือกโรงเรียน แต่ขอให้ทางสถาบันให้ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกสอนให้ชัดเจน และให้ทางสถาบันสนใจที่จะแก้ปัญหาการฝึกประสบการณ์ ที่เกิดขึ้นๆ มีปัญหาความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้ความสามารถที่จะนำเอาประสบการณ์จากการเรียนไปใช้ได้จริง และมีปัญหาด้านการมอบหมายงานในหน้าที่ครูของอาจารย์พี่เลี้ยง

ดรุณี ชัยมงคล (2536) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโครงการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในสหวิทยาลัยพุทธชินราช : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาวิชาเอกสายวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจโครงการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษา พบว่า

1. หลักสูตรการฝึกสอนและฝึกงานในสถาบันราชภัฏ สหวิทยาลัยพุทธชินราช มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การมีส่วนร่วมในการสอน การทดลองสอน การปฏิบัติการสอนจริง

2. ขั้นตอนการเตรียมฝึกประสบการณ์คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การสำรวจโรงเรียน การแต่งตั้งบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง การสำรวจจำนวนนักศึกษา และการจัดการปฐมนิเทศนักศึกษา

3. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารโครงการ ได้แก่ 1) ปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการเตรียมการฝึกประสบการณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ได้รับความช่วยเหลือจากภาควิชาน้อยเกินไป และความไม่พอเพียงของคู่มือ 2) ส่วนบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในโครงการ มีปัญหาระดับปานกลาง มีปัญหาในระดับสูงคือ ความไม่รับผิดชอบในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ ปัญหาที่มีในระดับต่ำคือ การให้ความร่วมมือในการนิเทศของโรงเรียน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ องค์ประกอบในกระบวนการบริหารดังต่อไปนี้

1. การวางแผน สถาบันต่าง ๆ มีการวางแผนคัดเลือกโรงเรียนเครือข่ายที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับวิชาเอกที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ จัดเตรียมเอกสารการฝึกและแบบฟอร์มการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ร่วมกับสถานศึกษา
2. การจัดองค์การ มีการเตรียมบุคลากรในการนิเทศโดยการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านการนิเทศ การกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน ผลการวิจัยพบว่า ยังขาดการประชาสัมพันธ์ และการประสานงานที่ดี สถาบันผลิตครูควรเน้นการประสานทั้งระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับสถานศึกษา
3. การควบคุมการฝึกสอน ควรกำหนดมาตรฐานกฎเกณฑ์การควบคุมการนิเทศการฝึกสอนอย่างชัดเจน ผลการวิจัยพบว่า ยังขาดการนิเทศตามเกณฑ์ และไม่ปฏิบัติตามตารางการนิเทศ และยังให้การติดตามควบคุมดูแลน้อย
4. การประเมินผล สถานศึกษาได้ทำการประเมินผล โดยกำหนดผู้ประเมินหลักเกณฑ์การประเมินและแบบฟอร์มการประเมินแต่ยังขาดการประสานงานให้เกิดการร่วมมือระหว่างผู้ประเมินจากสถาบันผลิตครูและสถานศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

Dixson ทำการวิจัยเรื่อง โครงสร้างและการบริหารโครงการฝึกสอนในการฝึกหัดครูระดับประถมศึกษาของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในรัฐหลุยเซียน่า โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโครงการฝึกสอน จำนวน 20 สถาบัน สรุปผลการวิจัยดังต่อไปนี้ (อ้างถึงใน บุญเลิศ แสนศักดิ์, 2523 : 42)

1. สถาบันฝึกหัดครู 12 ใน 20 แห่ง ดำเนินการฝึกสอนเป็นขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ปฐมนิเทศ ปฏิบัติการสอน และการสอบหลังการฝึกสอน
2. ทุกสถาบันกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการฝึกสอนไว้ชัดเจน
3. จำนวนหน่วยกิตการฝึกสอนมี 6-12 หน่วยกิต
4. ทุกสถาบันกำหนดการฝึกสอนในปีสุดท้ายของหลักสูตร
5. ทุกสถาบันให้ผู้อำนวยการฝึกสอนและอาจารย์พี่เลี้ยงมีส่วนร่วมในการประเมินผล
6. สถาบันส่วนมากให้เจ้าหน้าที่ บุคลากร และนักศึกษาในโครงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการฝึกสอน
7. ผู้อำนวยการฝึกสอนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการฝึกสอนให้เหมาะสม

Houston (1990: 520 – 524) นำเสนอบทความสรุปเกี่ยวกับการวิจัยด้านการจัด
ประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ดังต่อไปนี้

1. ด้านนโยบาย ความคาดหวังและโครงสร้าง

พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมากในนโยบายและการปฏิบัติการด้านการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของแต่ละสถาบัน มีการกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญหลายประการ เช่น
เกรดเฉลี่ยความสามารถในการใช้ภาษา การยืนยันการอนุญาตจากอาจารย์ที่ปรึกษามาพิจารณาสิทธิ
การออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รัฐต่างๆ จำนวน 35 รัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา มีมาตรฐาน
การเตรียมครู การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดนักศึกษาเข้าสู่การฝึก การออกแบบ การฝึกการ
กำหนดช่วงเวลา การกำหนดค่าระดับเกรด การมอบหมายงานฝึก การนิเทศ การกำหนดมาตรฐาน
การคัดเลือกโรงเรียนฝึก และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในขณะที่ 11 รัฐ กำหนด
อาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง

เอกสารเกี่ยวกับนโยบายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูดังกล่าว ทำให้เกิดความ
กระจ่างชัดในนโยบายของการฝึกปฏิบัติในวิชาชีพครู แม้ว่าเกณฑ์มาตรฐานจะยังไม่กำหนดระยะเวลา
ที่ตายตัวแต่ได้กำหนดช่วงเวลาระหว่าง 5 สัปดาห์ถึง 9 สัปดาห์ โดยกำหนดให้อาจารย์นิเทศก์หนึ่งคน
รับผิดชอบนักศึกษา 1-9 คน หรืออาจมากถึง 30 คน

2. ด้านการจัดโครงสร้างองค์การและโครงสร้างการประสานงานสถาบันการฝึก หัดครูส่วนมากมีการจัดการดำเนินการในรูปแบบสำนักงานด้านประสบการณ์วิชาชีพ มีผู้บริหารมีฐานะเป็น “ผู้อำนวยการ” ที่มีหน้าที่เตรียมนักศึกษา เตรียมคู่มือ แผน วัสดุอุปกรณ์ แบบประเมินผล จัดอาจารย์ นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง รวมทั้งการประสานกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการติดต่อสื่อสารผลการศึกษาจากกรณีศึกษาโรงเรียน 14 โรงเรียน ซึ่งเป็น หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาครูในออสเตรเลีย พบว่าองค์ประกอบของการติดต่อ สื่อสารและการพัฒนาระบบความร่วมมือและการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ได้แก่ การวางรูปแบบ ของความร่วมมือการติดต่อสื่อสาร การกำหนดบทบาท โปรแกรมการพัฒนาความร่วมมือระบบข้อมูล การสื่อสาร ความสม่ำเสมอในการติดตามดูแล และการช่วยเหลือ

4. ด้านปัญหาของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า ปัญหาส่วนมากเกิดจาก องค์ประกอบทั้ง 3 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคือ นักศึกษา อาจารย์ นิเทศก์ และโรงเรียน ดังนั้นปัญหาหลักในการบริหารจึงอยู่ที่การติดต่อสื่อสาร การทำความเข้าใจร่วม กันระหว่าง 3 องค์ประกอบดังกล่าว สิ่งที่เสนอมานี้ สอดคล้องกับหลักการในกระบวนการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกรมการฝึกหัดครู พ.ศ.2531 ที่เน้นเรื่องการทำทำความเข้าใจร่วมกันทั้งระดับสูงคือระดับ กรม ระดับกลางคือระดับสถาบัน จังหวัด และอำเภอหรือท้องถิ่น จนถึงระดับล่าง คือ สถาบันผลิตครู และโรงเรียนฝึกประสบการณ์ (กรมการฝึกหัดครู 2535 : 137-143)

Applegate และ Lasley (1982 :15-18 ; อ้างอิงมาจาก เจริญ งามชัด, 2530 : 40) ได้สำรวจปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาจากความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง จำนวน 25 คน ซึ่งทำหน้าที่นิเทศการสอนของนักศึกษาจากวิทยาลัยครู 10 แห่ง ในสหรัฐอเมริกา ได้ปัญหาทั้งหมดจำนวน 76 ปัญหา แล้วสรุปประเด็นสำคัญได้ 48 ปัญหา จากนั้นได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้นจากอาจารย์ 10 สถาบัน จำนวน 172 คน ซึ่งอาจารย์ 10 สถาบัน ได้ให้ความสำคัญของปัญหาตามลำดับ ดังนี้

อันดับที่ 1 อาจารย์ไม่รู้ว่าวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์สิ่งใดในการให้นักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

อันดับที่ 2 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูขาดงานบ่อยๆ และมีความล่าช้าเป็นประจำ

อันดับที่ 3 นักศึกษาไม่ทำสัปดาห์สมบูรณ์

อันดับที่ 4 นักศึกษาไม่เคยถามปัญหาใดๆ จากครูพี่เลี้ยง

อันดับที่ 5 นักศึกษามีความยุ่งยากในการเตรียมการสอน

อันดับที่ 6 นักศึกษาไม่สามารถให้คำแนะนำที่กระจ่างชัดแก่นักเรียน

อันดับที่ 7 อาจารย์ไม่เคยมีเวลาเพียงพอที่จะพบปะพูดคุยและร่วมงานกับนักศึกษา

อันดับที่ 8 นักศึกษาไม่มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมในห้องเรียน หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝัน

อันดับที่ 9 วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยดูเหมือนจะไม่ตระหนักว่านักศึกษาได้ทำอะไรไปแล้ว หรือควรจะทำอะไรต่อไป

อันดับที่ 10 นักศึกษามีท่าทีที่ไม่สนใจที่จะรู้จักกับครูคนอื่นๆ ในอาคารเรียนเดียวกัน

อันดับที่ 11 นักศึกษาไม่ค่อยเตรียมตัวก่อนที่จะมาสอน

อันดับที่ 12 นักศึกษาไม่จัดการหรือดำเนินการปะทะสัมพันธ์กับนักเรียนให้สมกับที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง

อันดับที่ 13 วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยไม่ให้ความช่วยเหลืออาจารย์ในการทำงานร่วมกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สรุปแนวคิดและหลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนที่เป็นกระบวนการการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันผลิตครูต่างๆ เมื่อนำมาพิจารณาตามหลักฐานที่ได้ศึกษาและ
ประสบการณ์ การทำงานด้านประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้วิจัย สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์
วิชาชีพครูมีองค์ประกอบหลายประการ อาทิเช่น การบริหารกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
ด้านสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม แนวปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการตามขั้นตอน
ปฐมนิเทศปฏิบัติการสอน และการสอบหลังการฝึกสอน ทั้งนี้การที่จะฝึกนักศึกษาให้ออกไปประกอบ
อาชีพเป็นครูดีมีคุณภาพทำประโยชน์ให้สังคมและประเทศชาติได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งสถาบัน และ
ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องรับรู้สภาพและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และดำเนินการร่วมมือแก้ไขปัญหานั้นๆ
อย่างจริงจัง เพื่อเป็นแนวทางฝึกให้นักศึกษามีคุณภาพตามความคาดหวังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ครู จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัญหาและสร้างแนวทางพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยดำเนินการ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 5 ด้าน 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระยะที่ 2 นำปัญหาไปสร้างแนวทางพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับการสร้างแนวทางพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำมาวิเคราะห์รวบรวมผลแนวทางพัฒนาและจัดทำเป็นเอกสารคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อใช้ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรูของรัฐ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาตัวแปรเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพรู

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ผู้วิจัยนำเสนอ การศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ 5 ขั้นตอน 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของ อาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการ สอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบ สอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 74 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 212 คน อาจารย์นิเทศก์ 45 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอน 212 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลระดับ ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มี 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 บูรณาการการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู (จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาในระยะที่ 1 (ขั้นตอนที่ 1 และ ขั้นตอนที่ 2) โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพรู

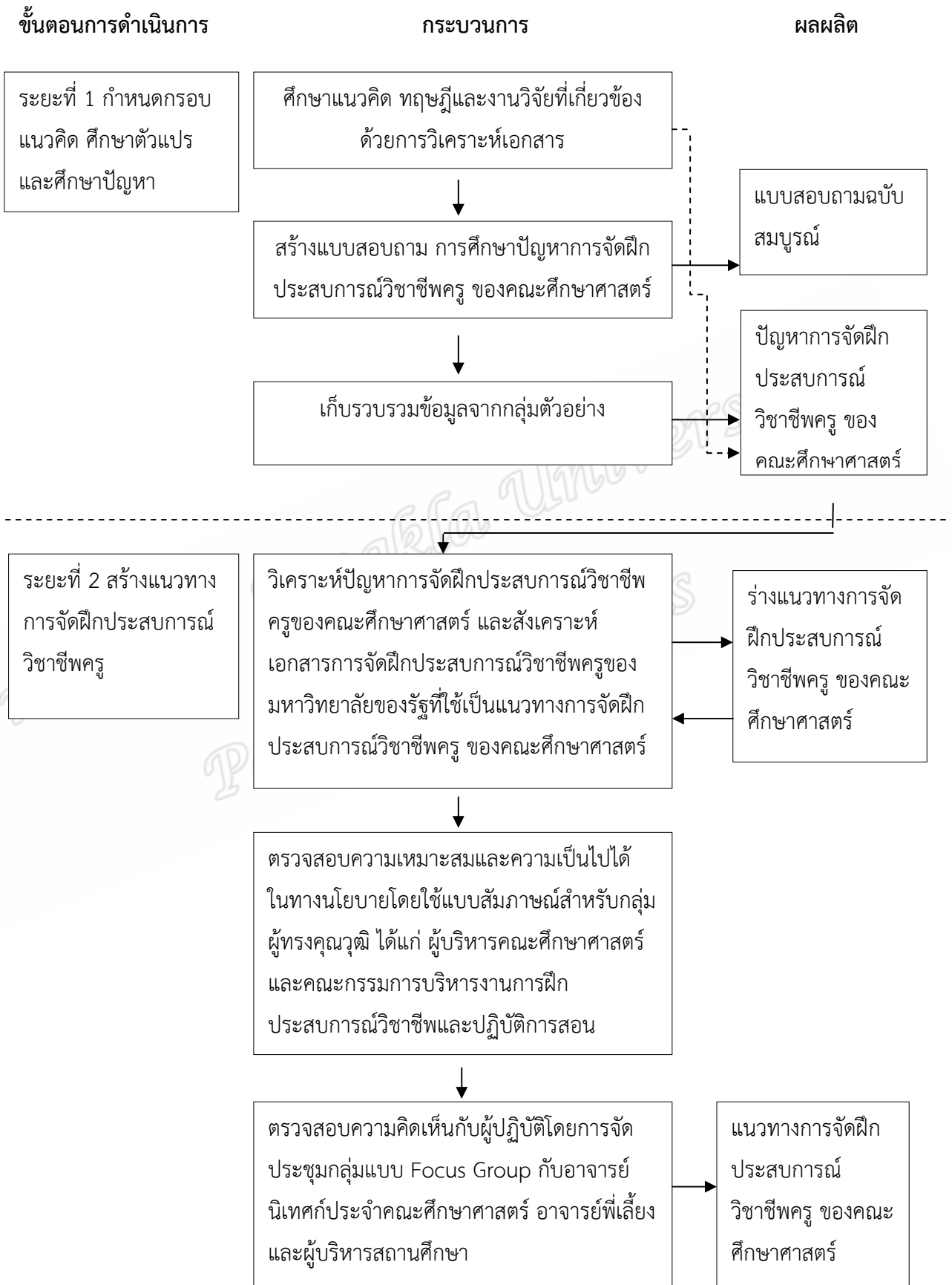
ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 ยืนยันและตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทาง นโยบาย ของร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยนำไปสัมภาษณ์ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ 2 คน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและปฏิบัติการสอน 12 คน เพื่อได้ร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขั้นตอนที่ 4 นำร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ยืนยันและตรวจสอบเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group กับอาจารย์นิเทศก์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ 12 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 5 คนและผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน เพื่อได้แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ซึ่งสามารถแสดงขั้นตอนการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในการศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2556 ประกอบด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน จำนวน 1,040 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจาก
แบบสอบถาม โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1967) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (sampling error)

ในที่นี้จะกำหนดเท่ากับ +/- 0.05 ภายใต้อัตราความเชื่อมั่น 95%

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2556 แทนค่าสูตร ได้
ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา

$$n = \frac{90}{1+90(0.05)^2} = 74 \text{ คน}$$

อาจารย์พี่เลี้ยง

$$n = \frac{450}{1+90(0.05)^2} = 212 \text{ คน}$$

อาจารย์นิเทศก์

$$n = \frac{50}{1 + 90 (0.05)^2} = 45 \text{ คน}$$

นักศึกษาปฏิบัติการสอน

$$n = \frac{450}{1 + 90 (0.05)^2} = 212 \text{ คน}$$

ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 2

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2556

บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	90	74
อาจารย์พี่เลี้ยง	450	212
อาจารย์นิเทศก์	50	45
นักศึกษาปฏิบัติการสอน	450	212
รวม	1,040	543

รวมกลุ่มตัวอย่างบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2556 ทั้งสิ้น 543 คน

1.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวข้องปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 4 ชุด แต่ละชุดมี 3 ตอน

การกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามแต่ละชุด จะพิจารณาตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ชุดที่ 3 สำหรับอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านที่ 4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์แบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ชุดที่ 4 สำหรับนักศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านที่ 4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน ด้านที่ 4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

1.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้

1.3.1 ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา บทความ เอกสารคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันผลิตครูต่างๆ รวมทั้งแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และปัญหาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อนำมากำหนดขอบข่ายและเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด

1.3.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามหลักการวิธีการและขอบข่ายปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยการสร้างแบบสอบถามขึ้นใหม่ภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยแบบสอบถามจำนวน 4 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของไลเคอร์ท (Likert, อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552 : 75) โดยกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

1.3.4 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้องและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยใช้สูตร Rovinelli และ Hambleton (1978 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์, 2546 : 140) ซึ่งได้กำหนดคะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามประเด็นหลักของเนื้อหา

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.969

ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง เท่ากับ 0.962

ชุดที่ 3 สำหรับอาจารย์นิเทศก์ เท่ากับ 0.910

ชุดที่ 4 สำหรับนักศึกษา เท่ากับ 0.960

1.3.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

1.3.7 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว จัดพิมพ์และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล 40 คน

1.3.8 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม แต่ละฉบับ พบว่า

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.876

ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.923

ชุดที่ 3 สำหรับอาจารย์นิเทศก์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.878

ชุดที่ 4 สำหรับนักศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.956

1.3.9 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องอีกครั้ง

1.3.10 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงใหม่ฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการวิจัยต่อไป

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1.4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมซองติดแสตมป์ที่จำหน่ายถึงผู้วิจัยสำหรับส่งแบบสอบถามคืน โดยกำหนดส่งแบบสอบถามคืน

1.4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

1.4.4 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.5.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นการสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.5.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นการสอบถามปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของไลเคอร์ท (Lickert, อ้างถึงใน ธาปินทร์ ศิลป์จารุ, 2552 : 75) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าคะแนนของแต่ละระดับตามแนวคิดของเบสท์ (Best, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.5.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) วิเคราะห์

โดยจัดเรียงลำดับ ความถี่ (f) ของความต้องการจากมากไปหาน้อยสรุปและนำเสนอรูปแบบการบรรยาย

ระยะที่ 2 แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในการศึกษาแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ประกอบด้วย ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ 1 คน ได้แก่ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และ คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน 12 คน ได้แก่ หัวหน้า/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอก 12 วิชาเอก รวมทั้งสิ้น จำนวน 13 คน

ส่วนที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group Discussion ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แก่ อาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอก 5 คน อาจารย์พี่เลี้ยง ที่เป็นผู้ประสานงาน 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในจังหวัดปัตตานี 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi- Structured Interview Protocol) ในการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของรัฐ และข้อสรุปจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ระดับมากถึงมากที่สุด มาสังเคราะห์และจัดเป็นประเด็น เพื่อกำหนดแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประเด็นต่างๆ

2) ร่างประเด็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การนำเสนอร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 2 การจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในส่วนที่ 1 มากำหนดประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในการประชุมกลุ่ม (Focus group)

2) นำประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประชุมกลุ่ม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา โดยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อความที่ลงความเห็นว่ายใช้ได้เท่านั้น โดยใช้เกณฑ์ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 ท่านขึ้นไปนำไปใช้เป็นข้อคำถาม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4) สรุปแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม(Focus group) เพื่อยืนยันแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน คือ แบบสัมภาษณ์ และการจัดประชุมกลุ่มสำหรับผู้เกี่ยวข้องข้องกับโครงการ ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview Protocol)

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์
- 2) ผู้วิจัยประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
- 3) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และนำมาวิเคราะห์ต่อไป

ส่วนที่ 2 การจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

- 1) การเตรียมจัดประชุมกลุ่ม
 - 1.1) ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการจัดประชุมกลุ่ม
 - 1.2) ผู้วิจัยกำหนดคำถามที่จะใช้ในการจัดประชุมกลุ่ม
 - 1.3) ผู้วิจัยจัดระบบหมวดหมู่และลำดับคำถาม
 - 1.4) ผู้วิจัยกำหนดผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้
 - 1.4.1) อาจารย์นิเทศก์
 - 1.4.2) อาจารย์พี่เลี้ยง
 - 1.4.3) ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.5) การเตรียมความพร้อมของทีมงานผู้วิจัย
- 2) ดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม เพื่อยืนยันแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 3) เมื่อสิ้นสุดการจัดประชุม ผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความเรียงและตาราง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์รายบุคคลเพื่อยืนยันเป็นแนวทางการพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

ส่วนที่ 2 จากการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้

วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยโดยหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ดังนี้

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามหลักประเด็นหลักของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่า IC (Index of Consistency) ของ โรวินेलลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ศึกษา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (1990 อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์ , 2540 : 125) โดยใช้สูตร

$$\alpha_K = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α_K แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 K แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ค่าระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้สถิติพรรณนา ดังนี้

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรของ Elifson และคณะ (1990)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้สูตรของ Ferguson (1981)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบ

2.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้โดยของ Ferguson (1981)

$$S = \sqrt{\frac{\sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{n}}{n-1}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนที่ยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมคะแนนก่อนยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนผู้ตอบ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาปฏิบัติการสอน ในภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความถี่ของคำตอบ

ระยะที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ส่วนที่ 3 ผลการประชุมกลุ่ม (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร สถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน โดยใช้ค่าความถี่และ ค่าร้อยละ รายละเอียดดังตารางที่ 4 - 7

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่ รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	53	71.6
หญิง	21	28.4
รวม	74	100.0
อายุ		
31-40 ปี	5	6.8
41-50 ปี	21	28.4
51 ปีขึ้นไป	48	64.9
รวม	74	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	13	17.6
ปริญญาโท	57	77.0
ปริญญาเอก	4	5.4
รวม	74	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 3 ปี	5	6.8
3-5 ปี	19	25.7
6-8 ปี	20	27.0
9-11 ปี	16	21.6
12 ปีขึ้นไป	14	18.9
รวม	74	100.0
จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียน		
1-5 คน	34	45.9
6-10 คน	23	31.1
11-15 คน	9	12.2
มากกว่า 15 คน	8	10.8
รวม	74	100.0

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 71.6 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 28.4 เมื่อจำแนกตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมา มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.4 ส่วนผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.8 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒិการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 77.0 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.6 ส่วนผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 5.4 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 6-8 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมา มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.7 ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.8 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียน มีนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้ จำนวน 1-5 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมา มีนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้ จำนวน 6-10 คน คิดเป็น

ร้อยละ 31.1 ส่วนมีจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้ มากกว่า 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 น้อยที่สุด

สรุปในภาพรวม ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 51 ปี ขึ้นไป วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 6-8 ปี และจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่ในสถานศึกษา มีจำนวนไม่มาก คือ 1- 5 คน

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ที่เลี้ยง จำแนกตามจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ด้านการสอน ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์ที่เลี้ยงโปรแกรมวิชาเอก จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบ นิเทศในภาคเรียนนี้ จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้ จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ งานในหน้าที่อื่น ๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	52	24.5
หญิง	160	75.5
รวม	212	100.0
อายุ		
21-30 ปี	16	7.5
31-40 ปี	52	24.5
41-50 ปี	58	27.4
51 ปีขึ้นไป	86	40.6
รวม	212	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	157	74.1
ปริญญาโท	54	25.5
Educational Spacialist	1	0.5
รวม	212	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ด้านการสอน		
ต่ำกว่า 5 ปี	17	8.0
5-9 ปี	40	18.9
10-14 ปี	21	9.9
15-19 ปี	23	10.8
20 ปีขึ้นไป	111	52.4
รวม	212	100.0
ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง		
ต่ำกว่า 3 ปี	68	32.1
3-5 ปี	76	35.8
6-8 ปี	32	15.1
9-11 ปี	10	4.7
12 ปีขึ้นไป	26	12.3
รวม	212	100.0
อาจารย์พี่เลี้ยงโปรแกรมวิชาเอก		
คณิตศาสตร์	26	12.3
เคมี	11	5.2
ชีววิทยา	17	8.0
ฟิสิกส์	14	6.6
สุขศึกษา	20	9.4
พลศึกษา	13	6.1
ภาษาอังกฤษ	22	10.4
ภาษาไทย	29	13.7
เทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา	17	8.0
ศิลปศึกษา	10	4.7
ประถมศึกษา	14	6.6
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	19	9.0
รวม	212	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้		
1-5 คน	208	98.1
6-10 คน	3	1.4
มากกว่า15 คน	1	0.5
รวม	212	100.0
จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้		
ไม่มีชั่วโมงสอนเลย	2	0.9
4 ชั่วโมง/สัปดาห์	8	3.8
5 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	0.9
6 ชั่วโมง/สัปดาห์	8	3.8
8 ชั่วโมง/สัปดาห์	9	4.2
9 ชั่วโมง/สัปดาห์	8	3.8
10 ชั่วโมง/สัปดาห์	8	3.8
12 ชั่วโมง/สัปดาห์	17	8.0
14 ชั่วโมง/สัปดาห์	8	3.8
15 ชั่วโมง/สัปดาห์	18	8.5
16 ชั่วโมง/สัปดาห์	15	7.1
17 ชั่วโมง/สัปดาห์	8	3.8
18 ชั่วโมง/สัปดาห์	51	24.1
19 ชั่วโมง/สัปดาห์	7	3.3
20 ชั่วโมง/สัปดาห์	20	9.4
21 ชั่วโมง/สัปดาห์	9	4.2
22 ชั่วโมง/สัปดาห์	5	2.4
23 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	1.4
24 ชั่วโมง/สัปดาห์	5	2.4
27 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	0.5
รวม	212	100.0

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์		
1-2 ชม./เดือน	76	35.8
3-4 ชม./เดือน	50	23.6
5-6 ชม./เดือน	34	16.0
มากกว่า 6 ชม./เดือน	52	24.5
รวม	212	100.0
งานในหน้าที่อื่นๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน		
งานวิชาการ	98	46.2
งานงบประมาณ	24	11.3
งานบุคคล	25	11.8
งานบริหารทั่วไป	59	27.8
งานอื่นๆ		
- งานด้าน ICT/คอมพิวเตอร์	6	2.8
- งานกิจการนักเรียน	12	5.7
- งานกิจกรรมต่างๆ	8	3.8
- งานห้องเรียนสีเขียว	1	0.5
- งานนโยบายและแผน	1	0.5
- งานสหกรณ์	1	0.5
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/รองหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	10	4.7
- งานสวัสดิการ	4	1.9
- งานอาหารและโภชนาการ	4	1.9
- ฝ่ายอาคารสถานที่	4	1.9
- งานประชาสัมพันธ์	3	1.4
- งานอนามัย	1	0.5
- งานห้องสมุด	3	1.4

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
- ครูประจำชั้น	7	3.3
- งานด้านกีฬา	1	0.5
- รองผู้อำนวยการ	1	0.5
- งานวัดผล	2	0.9
- งานด้านการเงิน	1	0.5
- เจ้าหน้าที่พัสดุ	1	0.5
- งานประกันคุณภาพ	1	0.5

จากตาราง 5 พบว่า อาจารย์ที่เลี้ยง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.5 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 24.5 เมื่อจำแนกตามอายุ มีอายุ 51 ปี ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.06 รองลงมา คือ อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.4 ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.5 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา อาจารย์ที่เลี้ยงมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมา วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 25.5

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ด้านการสอน อาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ด้านการสอน 20 ปีขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.4 รองลงมา มีประสบการณ์ด้านการสอน 5 - 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.9 ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ด้านการสอน 10 -14 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.9 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง 3-5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมา มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงต่ำกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.1 ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง 9-11 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.7 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามอาจารย์ที่เลี้ยงโปรแกรมวิชาเอก โดยเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงวิชาเอกภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 15.6 รองลงมา อาจารย์ที่เลี้ยงวิชาเอกคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.7 ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงวิชาเอกศิลปะ และเคมี คิดเป็นร้อยละ 4.7 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในภาคเรียนนี้ มีนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้ จำนวน 1-5 คน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.1 รองลงมา มีนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้ จำนวน 6-10 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4

ส่วนมีจำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้ มากกว่า 15 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้ โดยสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.1 รองลงมาสอน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 9.4 ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงสอน จำนวน 11 ชั่วโมง/สัปดาห์ และ 27 ชั่วโมง/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 0.5 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ อาจารย์ที่เลี้ยงนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 1-2 ชม./เดือน คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมา อาจารย์ที่เลี้ยงนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์มากกว่า 6 ชม./เดือน คิดเป็นร้อยละ 24.5 ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงนิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 5-6 ชม./เดือน คิดเป็นร้อยละ 16.0 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามงานในหน้าที่อื่นๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอน และงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งครูรับผิดชอบงานวิชาการ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมา งานบริหารทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 27.8 ส่วนงานงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 11.3 น้อยที่สุด

สรุปในภาพรวม อาจารย์ที่เลี้ยง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ด้านการสอน 20 ปีขึ้นไป และประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง 3-5 ปี โดยเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงวิชาเอกภาษาไทย มีชั่วโมงสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบนิเทศ จำนวน 1-5 คน

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์นิเทศก์ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอก จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้ จำนวนชั่วโมงสอนนักศึกษาภาคปกติ ต่อสัปดาห์ จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อเดือน งานในหน้าที่อื่นๆที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	19	42.2
หญิง	26	57.8
รวม	45	100.0

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
31-40 ปี	11	24.4
41-50 ปี	19	42.2
51 ปีขึ้นไป	15	33.3
รวม	45	100.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาโท	35	77.8
ปริญญาเอก	10	22.2
รวม	45	100.0
ประสบการณ์ด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		
ต่ำกว่า 5 ปี	4	8.9
5-9 ปี	7	15.6
10-14 ปี	6	13.3
15-19 ปี	17	37.8
20 ปีขึ้นไป	11	24.4
รวม	45	100.0
อาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอก		
คณิตศาสตร์	6	13.3
เคมี	2	4.4
ชีววิทยา	1	2.2
ฟิสิกส์	2	4.4
สุขศึกษา	4	8.9
พลศึกษา	4	8.9
ภาษาอังกฤษ	6	13.3
ภาษาไทย	3	6.7
เทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา	7	15.6
ศิลปศึกษา	4	8.9
ประถมศึกษา	2	4.4

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	4	8.9
รวม	45	100.0
จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้		
1-5 คน	13	28.9
6-10 คน	18	40.0
11-15 คน	12	26.7
มากกว่า 15 คน	2	4.4
รวม	45	100.0
จำนวนชั่วโมงสอนนักศึกษาภาคปกติ ต่อสัปดาห์		
ไม่มีชั่วโมงสอนเลย	4	8.9
สอนนักศึกษา ภาคปกติ		
1 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	2.2
3 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	6.7
4 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
8 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
10 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
12.5 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
13 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
14 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
15 ชั่วโมง/สัปดาห์	7	15.6
16 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	6.7
18-20 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	2.2
18 ชั่วโมง/สัปดาห์	6	13.3
19 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	2.2
20 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	6.7
22 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	2.2

ตาราง 6 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
24 ชั่วโมง/สัปดาห์	2	4.4
28 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	2.2
รวม	45	100.0
จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อเดือน		
เดือน		
1-2 ชั่วโมง/เดือน	17	37.8
3-4 ชั่วโมง/เดือน	13	28.9
5-6 ชั่วโมง/เดือน	1	2.2
มากกว่า 6 ชั่วโมง/เดือน	14	31.1
รวม	45	100.0
งานในหน้าที่อื่นๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน (เลือก)		
งานอาจารย์	37	82.2
งานบริหารระดับภาควิชา	8	17.8
งานแนะแนว	1	2.2
งานบริหารระดับคณะ	1	2.2
งานอื่น ดังนี้		
- งานประกันคุณภาพ	2	4.4
- หัวหน้าหน่วยงาน	3	6.7
- งานวิจัย	2	4.4
- งานสโมสรบุคลากร	1	2.2
- งานบริหาร	1	2.2
- งานที่ปรึกษา	2	4.4
- กรรมการพิจารณาผลงาน	2	4.4
- งานบริการ	3	6.7

จากตาราง 6 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.8 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.2 เมื่อจำแนกตามอายุ มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.2 รองลงมาผู้มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.4 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 77.8 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 22.2

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอน 15-19 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมา ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอน 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.4 ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.9 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ 12 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา ผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ 9-11 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.1 ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ 3-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.1 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามประเภทอาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอก เป็นอาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.6 รองลงมา คือ วิชาเอกคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 13.3 ส่วนวิชาเอกชีววิทยา คิดเป็นร้อยละ 2.2 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้ ซึ่งผู้ที่มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศ 6-10 คน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมา มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศ 1-5 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 ส่วนผู้ที่มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศ มากกว่า 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อเดือน มีจำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอน 1-2 ชั่วโมง/เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมาจำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนมากกว่า 6 ชั่วโมง/เดือน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ส่วนจำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอน 5-6 ชั่วโมง/เดือน คิดเป็นร้อยละ 2.2 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามงานในหน้าที่อื่นๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน โดยส่วนใหญ่มีหน้าที่งานอาจารย์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.2

สรุปในภาพรวม อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 15-19 ปี และมีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ 12 ปีขึ้นไป เป็นอาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา มีจำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้ 6-10 คน

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา จำแนกตามนักศึกษาวิชาเอก ระดับชั้นที่ฝึกสอน วิชาที่ฝึกสอน จำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน สอนต่อสัปดาห์ ฝึกสอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับ

	ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	54	25.5
	หญิง	158	74.5
	รวม	212	100.0
อายุ			
	21 ปี	5	2.4
	22 ปี	80	37.7
	23 ปี	117	55.2
	24 ปี	10	4.7
	รวม	212	100.0
นักศึกษาวิชาเอก			
	คณิตศาสตร์	26	12.3
	เคมี	11	5.2
	ชีววิทยา	17	8.0
	ฟิสิกส์	14	6.6
	สุขศึกษา	20	9.4
	พลศึกษา	13	6.1
	ภาษาอังกฤษ	22	10.4
	ภาษาไทย	29	13.7
	เทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา	17	8.0
	ศิลปศึกษา	10	4.7
	ประถมศึกษา	14	6.6
	วิทยาศาสตร์ทั่วไป	19	9.0
	รวม	212	100.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นที่ฝึกสอน		
ประถมศึกษาปีที่ 1-3	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 1	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 1,2	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 1,3	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 1,4,5	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 2-4	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 2	2	0.9
ประถมศึกษาปีที่ 2,3	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 3	3	1.4
ประถมศึกษาปีที่ 3,4	2	0.9
ประถมศึกษาปีที่ 3,4,5	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 3,4,5,6	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 3,6	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 4	5	2.4
ประถมศึกษาปีที่ 4,5	2	0.9
ประถมศึกษาปีที่ 4,5,6	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 5-6	2	0.9
ประถมศึกษาปีที่ 5	3	1.4
ประถมศึกษาปีที่ 5,6	2	0.9
ประถมศึกษาปีที่ 6	7	3.3
ประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 2,3	1	0.5
ประถมศึกษาปีที่ 4-6	2	0.9
ประถมศึกษาปีที่ 4,5	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	5	2.4
มัธยมศึกษาปีที่ 1	31	14.7
มัธยมศึกษาปีที่ 1,2	5	2.4
มัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4	1	0.5

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 1,2,6	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 1,3	2	0.9
มัธยมศึกษาปีที่ 1,4	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 1,5	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 2	28	13.2
มัธยมศึกษาปีที่ 2,4,5	2	0.9
มัธยมศึกษาปีที่ 2,4,6	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 2,5	3	1.4
มัธยมศึกษาปีที่ 3	8	3.8
มัธยมศึกษาปีที่ 3,4	2	0.9
มัธยมศึกษาปีที่ 3,5,6	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6	4	1.9
มัธยมศึกษาปีที่ 4	18	8.5
มัธยมศึกษาปีที่ 4,1	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 4,5	3	1.4
มัธยมศึกษาปีที่ 4,6	3	1.4
มัธยมศึกษาปีที่ 5	27	12.7
มัธยมศึกษาปีที่ 5,6	3	1.4
มัธยมศึกษาปีที่ 6	10	4.7
มัธยมศึกษาปีที่ 2,3	1	0.5
มัธยมศึกษาปีที่ 2,3,6	5	2.4
มัธยมศึกษาปีที่ 2,4	1	0.5
รวม	212	100.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาที่ฝึกสอน		
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	1	0.5
คุณภาพของสิ่งมีชีวิต พันธุกรรมและสิ่งมีชีวิต	1	0.5
ฟิสิกส์	13	6.1
คณิตศาสตร์	31	14.6
คอมพิวเตอร์	13	6.1
ทัศนศิลป์	2	0.9
พลศึกษา	13	6.1
เคมี	9	4.2
เคมี อาหารและยา	1	0.5
เคมีเพิ่มเติม	1	0.5
โลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ วิทยาศาสตร์กับชีวิต	1	0.5
ชีววิทยา	13	6.1
ภาษาไทย	32	15.1
ภาษาไทย วิทยาศาสตร์	1	0.5
ภาษาไทยพื้นฐาน	4	1.9
ภาษาไทยพื้นฐาน ม. 2	1	0.5
ภาษาอังกฤษ	22	10.4
วิทยาศาสตร์	21	9.9
วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	1	0.5
วิทยาศาสตร์พื้นฐาน2	1	0.5
หลักภาษาไทยเบื้องต้น	1	0.5
สังคมศึกษา	1	0.5
สุขศึกษา	18	8.5
ศิลปะ	10	4.7
รวม	212	100.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้		
ปฏิบัติงานสอนต่อสัปดาห์		
น้อยกว่า 9 คาบ/สัปดาห์	59	27.8
9-12 คาบ/สัปดาห์	147	69.3
13-16 คาบ/สัปดาห์	6	2.8
รวม	212	100.0
ฝึกสอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับ		
อนุบาล	1	0.5
ประถมศึกษา	36	17.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	27	12.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย	130	61.3
มัธยมศึกษาตอนต้น ถึงตอนปลาย	16	7.5
อนุบาล ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย	2	0.9
รวม	212	100.0

จากตาราง 7 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 25.5 เมื่อจำแนกตามวิชาเอกของนักศึกษา เป็นนักศึกษาวิชาเอก ภาษาไทย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.7 รองลงมา คือ นักศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 12.3 ส่วนนักศึกษาวิชาเอกเคมี คิดเป็นร้อยละ 5.2 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่ฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.7 รองลงมาคือ ฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 13.2

เมื่อจำแนกตามวิชาที่ฝึกสอน นักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.1 รองลงมา คือ ฝึกสอนวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 14.6

เมื่อจำแนกตามจำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่มีจำนวน 9-12 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 69.3 รองลงมา คือ มีจำนวนน้อยกว่า 9 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 27.8 ส่วนจำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอน 13-16 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 2.8 น้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามระดับการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ฝึกสอน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมา คือโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 17.0 ส่วนโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับอนุบาล คิดเป็นร้อยละ 0.5 น้อยที่สุด

สรุปในภาพรวม นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย ฝึกสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ฝึกสอนในรายวิชาภาษาไทย มีจำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอนต่อสัปดาห์ 9-12 คาบ/สัปดาห์ และฝึกสอนโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	3.34	0.82	ปานกลาง
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	3.26	1.01	ปานกลาง
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	3.06	1.14	ปานกลาง
รวม	3.21	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา ด้านการสังเกตการณ์สอนของ อาจารย์พี่เลี้ยง และด้านการการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาลดกว่าทุกด้าน ปรากฏดังตาราง 9 – 11

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติของคณะฯ	3.64	1.01	มาก
2. การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	3.74	1.02	มาก
3. การแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า	3.38	1.30	ปานกลาง
4. ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2.46	1.18	น้อย
5. การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง	3.20	1.05	ปานกลาง
6. การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง	3.07	1.36	ปานกลาง
7. การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน	3.91	0.91	มาก
รวม	3.34	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือข้อที่มีการประสานงาน

ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติของคณะฯ ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการณ์สอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา	3.81	0.97	มาก
2. การสังเกตการสอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.07	1.33	ปานกลาง
3. การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ก่อนเริ่มฝึกสอน	2.92	1.27	ปานกลาง
4. การวางแผนการปฏิบัติงานในโรงเรียนและให้แนวคิดพื้นฐานก่อนมอบหมายงาน	2.86	1.48	ปานกลาง
5. การชี้แนะ และเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่	3.20	1.13	ปานกลาง
6. การตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ	2.99	1.21	ปานกลาง
7. การจัดให้นักศึกษาได้รับการสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นแนวการสอน	3.64	1.12	มาก
8. การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน	3.53	0.98	มาก
9. การติดตามและตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.31	1.31	ปานกลาง
รวม	3.26	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการณ์สอนของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ในระดับ

มาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การจัดให้นักศึกษาได้รับการสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นแนวการสอน และข้อที่มี การพูดคุยและร่วมกันทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร	2.89	1.28	ปานกลาง
2. การอำนวยความสะดวกในการไปนิเทศและออก เยี่ยมสถาบัน	2.77	1.44	ปานกลาง
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูเพียงพอ	2.89	1.28	ปานกลาง
4. การกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าใน การออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา	3.28	1.22	ปานกลาง
5. การประสานงานระหว่างคณะฯ กับโรงเรียนอย่าง ใกล้ชิด	2.57	1.41	ปานกลาง
6. การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	2.74	1.47	ปานกลาง
7. การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.36	1.13	ปานกลาง
8. การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ	2.80	1.38	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
9. การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูทุกขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน	3.50	1.25	มาก
10. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ	3.81	.97	มาก
รวม	3.06	1.14	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการ
สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ ผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ใน
ระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์ที่เลี้ยงในการดำเนินการจัด
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดย
ภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	3.73	0.46	มาก
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง	3.23	0.54	ปานกลาง
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	3.61	0.50	มาก
รวม	3.51	0.33	มาก

จากตาราง 12 พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอนและการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาต่ำกว่าทุกข้อ ปรากฏดังตาราง 13 -15

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ	3.81	1.00	มาก
2. การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไป ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.54	0.99	มาก
3. การแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอน ล่วงหน้า	4.17	0.94	มาก
4. ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์พี่เลี้ยงกับการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.13	1.10	ปานกลาง
5. การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และ ผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดี และชัดเจนอย่างถูกต้อง	4.06	0.96	มาก
6. การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้ ทั่วถึง	3.96	1.11	มาก
7. การจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะ ศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน	3.43	1.20	ปานกลาง
รวม	3.73	0.46	มาก

จากตาราง 13 พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ข้อที่มี การจัดทำและบริการคู่มือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพรูได้ทั่วถึง ข้อที่มี การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไป ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ข้อที่มี การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการณ์สอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการณ์สอนให้กับนักศึกษา	3.17	1.24	ปานกลาง
2. การสังเกตการณ์สอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	2.98	1.08	ปานกลาง
3. การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ก่อนเริ่มฝึกสอน	3.22	1.10	ปานกลาง
4. การวางแผนการปฏิบัติงานในโรงเรียนและให้แนวคิด พื้นฐานก่อนมอบหมายงาน	3.37	1.06	ปานกลาง
5. ชี้แนะ เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทาง เลือกใหม่	3.34	1.10	ปานกลาง
6. การตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษา สม่ำเสมอ	3.47	1.12	ปานกลาง
7. การจัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสสังเกตการณ์สอนทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อเป็นแนวการสอน	3.24	1.22	ปานกลาง

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
8. การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ภายในโรงเรียน	3.41	1.17	ปานกลาง
9. การติดตามและตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ	2.87	1.22	ปานกลาง
รวม	3.23	0.54	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ส่วนข้อการติดตามและตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอมีปัญหาต่ำกว่าทุกข้อ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยง ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์ นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร	4.07	1.03	มาก
2. การอำนวยความสะดวกในการไปนิเทศและออกเยี่ยม สถาบัน	3.37	.98	ปานกลาง
3. การจัดสรรงบประมาณในการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูเพียงพอ	3.17	.96	ปานกลาง
4. การกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการ ออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา	3.79	1.05	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
5. การประสานงานระหว่างคณะฯ กับโรงเรียนอย่าง ใกล้ชิด	3.44	0.95	ปานกลาง
6. การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.68	1.04	มาก
7. การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์ นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.73	1.18	มาก
8. การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ	4.16	0.93	มาก
9. การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูทุกขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน	3.16	0.96	ปานกลาง
10. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์	3.52	1.25	มาก
รวม	3.61	0.50	มาก

จากตาราง 15 พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร ข้อที่มีการกำหนดวัน เวลาให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา ข้อที่มี การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร ข้อที่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์ ข้อที่มีการให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	3.61	0.66	มาก
2. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	3.64	0.50	มาก
3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน	3.47	0.42	ปานกลาง
4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน	3.75	0.52	มาก
รวม	3.62	0.44	มาก

จากตาราง 16 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก 3 ด้านและระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน มีปัญหาสูงสุด รองลงมา การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน และด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ส่วนด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติ การสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีปัญหาค่าต่ำกว่าทุกข้อ ปรากฏดังตาราง 17 - 20

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศการดำเนินการ
จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้าง ความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัด ฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้เป็นอย่างดีและชัดเจน ก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.76	0.88	มาก
2. การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพใน การบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.91	0.90	มาก
3. การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพรู และงานที่ต้องฝึกปฏิบัติ	3.40	1.10	ปานกลาง
4. การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่ง นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.71	0.84	มาก
5. การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติ ในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอน ล่วงหน้า	3.56	1.03	มาก
6. ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ นิเทศก์	3.71	1.08	มาก
7. การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของ ตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง	3.64	1.05	มาก
8. การสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู	3.53	1.08	มาก
9. การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ได้ทั่วถึง	3.42	.94	ปานกลาง
10. การจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะ ศึกษาศาสตร์ มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน	3.44	1.03	ปานกลาง
รวม	3.61	0.66	มาก

จากตาราง 17 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมาคือ การจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อที่มีการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ ข้อที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ข้อที่มีการสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อที่มี การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศ นักศึกษาร่วมกัน	3.69	1.00	มาก
2. การสนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการ เดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ	3.98	0.94	มาก
3. การสนับสนุนงบประมาณในการนิเทศนักศึกษาอย่าง เหมาะสม	3.67	0.83	มาก
4. การกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการ ออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา	3.40	0.84	ปานกลาง
5. การประสานงานระหว่างคณะฯ กับโรงเรียนอย่าง ใกล้ชิด	3.42	0.78	ปานกลาง

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
6. การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.64	0.53	มาก
7. การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารอย่างเป็นระบบ	3.56	0.78	มาก
8. การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ	3.67	0.95	มาก
9. การแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุก ขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน	3.64	0.96	มาก
10. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ	3.71	0.89	มาก
รวม	3.64	0.50	มาก

จากตาราง 18 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอนฝึกสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการสนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ ข้อที่มี การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศศึกษาร่วมกัน ข้อที่มีการสนับสนุนงบประมาณในการนิเทศนักศึกษาอย่างเหมาะสม ข้อที่มี การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ ข้อที่มี การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร ข้อที่มีการแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน ข้อที่มีการพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารอย่างเป็นระบบ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก	3.24	0.96	ปานกลาง
2. การสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารของคณะฯ อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน	3.47	0.94	ปานกลาง
3. การเตรียมเนื้อหาในการสัมมนาล่วงหน้าโดยให้นักศึกษาฝึกสอน เตรียมปัญหาแต่ละกรณีมาเสนอและอภิปรายร่วมกัน	3.56	1.03	มาก
4. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในช่วงการสัมมนาฝึกสอน	3.53	0.89	มาก
5. การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียนที่ฝึกสอน	3.11	0.91	ปานกลาง
6. การติดตามผลนักศึกษาฝึกสอนโดยนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน	3.64	0.96	มาก
7. การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้งสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผล การฝึกสอน	3.07	0.86	ปานกลาง
8. การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน	3.98	0.94	มาก
9. การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผล การฝึกสอน	3.89	0.93	มาก
10. การติดตามผลนักศึกษาฝึกสอนโดยนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน	3.18	0.96	ปานกลาง
รวม	3.47	0.42	ปานกลาง

จากตาราง 19 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับดังนี้ ข้อที่มีการกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน มีปัญหาสูงที่สุดรองลงมา คือ การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน ข้อที่มี การติดตามผลนักศึกษาฝึกสอนโดยนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน ข้อที่มี การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในช่วงการสัมมนาฝึกสอน ข้อที่มี การเตรียมเนื้อหาในการสัมมนาล่วงหน้าโดยให้นักศึกษาฝึกสอน เตรียมปัญหาแต่ละกรณีมาเสนอและอภิปรายร่วมกัน

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอด ภาคเรียนที่ฝึกสอน	3.53	1.12	ปานกลาง
2. การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมิน การฝึกสอนมีความชัดเจน	3.44	1.16	ปานกลาง
3. การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา	3.91	0.92	มาก
4. ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา	4.07	0.96	มาก
5. การปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์ต่ออาชีพครูให้แก่ นักศึกษาก่อนจบ	3.76	1.15	มาก
6. การปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ครูในด้านการสอน การบริการทั้งในโรงเรียน และชุมชนให้แก่ศึกษาก่อนจบ	3.84	1.04	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
7. การติดตามผลการฝึกสอนโดยนำผลสรุปมาร่วมกัน อภิปรายเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก	3.73	1.14	มาก
8. การติดตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาโดย บันทึกทุกกระยะที่มีการประเมินผลการฝึกสอนและ รายงานผล	3.80	0.92	มาก
9. การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน	3.82	1.05	มาก
10. การสนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนาภายหลัง การฝึกสอนมีความเหมาะสม	3.56	0.89	มาก
รวม	3.75	0.52	มาก

จากตาราง 20 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมากจำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ข้อที่มีความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎีทักษะ ที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา มีปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา ข้อที่มี การปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ครูในด้านการสอน การบริการทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้แก่ศึกษาก่อนจบ ข้อที่มี การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน ข้อที่มี การติดตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษา โดยบันทึกทุกกระยะที่มีการประเมินผลการฝึกสอนและรายงานผล ข้อที่มีการปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์ ต่ออาชีพครูให้แก่ศึกษาก่อนจบ และข้อที่มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนาภายหลังการฝึกสอนมีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการ
จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	3.79	0.52	มาก
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	3.60	0.61	มาก
3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการ สอนและการวิจัยในชั้นเรียน	3.31	0.90	ปานกลาง
4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน	3.46	0.66	ปานกลาง
รวม	3.53	0.51	มาก

จากตาราง 21 พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยการปฐมนิเทศ และส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยงและการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน ส่วนด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีปัญหาค่ำกว่าทุกข้อ ปรากฏดังตาราง 22-25

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการ
จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตาม
ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ	4.20	0.98	มาก
2. การขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อน ที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.13	0.96	มาก
3. การแจ้งให้ท่านทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะ ปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอน ล่วงหน้า	2.95	1.12	ปานกลาง
4. ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาก่อน ออกปฏิบัติการสอน	3.84	1.16	มาก
5. การจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง	3.90	1.12	มาก
6. การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้อย่างทั่วถึง	3.78	1.22	มาก
7. การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน	3.76	1.16	มาก
รวม	3.79	0.52	มาก

จากตาราง 22 พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับดังนี้ การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อที่มี การจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่

ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ข้อที่มี ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ นักศึกษาก่อนออกปฏิบัติการสอน ข้อที่มี การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ อย่างทั่วถึง และข้อที่มี การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความ ถูกต้องสมบูรณ์พร้อม ใช้งาน ตามลำดับ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอน	3.82	1.25	มาก
2. การสังเกตการสอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	4.29	.82	มาก
3. การให้กำลังใจในการฝึกสอน	2.47	1.13	น้อย
4. การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะฝึกสอนระหว่างระหว่าง นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.25	1.33	ปานกลาง
5. การวางแผนการปฏิบัติงานและให้แนวคิดพื้นฐานก่อน มอบหมายงาน	3.57	1.17	มาก
6. การได้รับชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่	3.63	1.21	มาก
7. การตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอจากอาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.57	1.25	มาก
8. การให้คำปรึกษาจากอาจารย์พี่เลี้ยงก่อนทำการสอนใน ชั้นเรียน	3.75	1.14	มาก
9. การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง	3.67	1.13	มาก
10. การติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอจากอาจารย์ พี่เลี้ยง และผู้บริหาร	3.94	1.08	มาก
รวม	3.60	.61	มาก

จากตาราง 23 พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ พบว่านักศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การสังเกตการณ์สอนมีการวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร มีปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ การติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอจากอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร ข้อที่มีการกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอน ข้อที่มีการให้คำปรึกษาจากอาจารย์พี่เลี้ยงก่อนทำการสอนในชั้นเรียน ข้อที่มีการพูดคุยและร่วมกันทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ข้อที่มีการได้รับชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่ ข้อที่มีการวางแผนการปฏิบัติงานและให้แนวคิดพื้นฐานก่อนมอบหมายงาน และข้อที่มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอจากอาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร ตามลำดับ

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตามด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก	3.25	1.31	ปานกลาง
2. การสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารของคณะฯ อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน	3.43	1.19	ปานกลาง
3. การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความสนใจของนักศึกษาฝึกสอนในชั่วโมงการสัมมนาฝึกสอน	2.92	1.22	ปานกลาง
4. การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียนที่ฝึกสอน	2.98	1.36	ปานกลาง
5. การบันทึกผลการสัมมนาและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกครั้ง	3.51	1.40	มาก
6. การนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน	3.13	1.28	ปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
7. การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้	3.79	1.27	มาก
8. การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัย ในชั้นเรียนที่ชัดเจน	3.54	1.38	มาก
9. การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีผลต่อการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนด้วย	3.25	1.30	ปานกลาง
รวม	3.31	0.90	ปานกลาง

จากตาราง 24 พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมากจำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน และข้อที่มีการบันทึกผลการสัมมนาและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกครั้ง ตามลำดับ

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และปัญหาของนักศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
1. การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาค เรียนที่ฝึกสอน	3.23	1.31	ปานกลาง
2. การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและ การส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน	3.89	1.23	มาก
3. การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับ ผู้อื่นของนักศึกษา	3.48	1.13	ปานกลาง

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	\bar{X}	S.D	ระดับปัญหา การดำเนินงาน
4. ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา	3.74	1.09	มาก
5. การกำหนดกระบวนการปลูกฝังความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ครูในด้านการสอน การบริการทั้ง ในโรงเรียนและชุมชนให้แก่ศึกษาก่อนจบ	3.41	1.29	ปานกลาง
6. การติดตามผลการฝึกสอนของคณะที่เป็นระบบ โดยนำ ผลสรุปมาร่วมกันอภิปรายเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก	3.38	1.29	ปานกลาง
7. การกำหนดกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตาม พัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาโดยบันทึกทุกระยะ ที่มีการประเมินผลการฝึกสอนและรายงานผล	2.73	1.23	ปานกลาง
8. การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน	4.06	1.03	มาก
9. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ	3.19	1.15	ปานกลาง
รวม	3.46	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 25 พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน และข้อที่มี ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา

สรุปภาพรวม ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีปัญหาด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงสุด ส่วนอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาในแต่ละด้าน ร่วมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหา การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ใน ระดับมาก ในเรื่อง การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู

1.2. ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา พบว่า มีปัญหาการ ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ใน ระดับมาก ในเรื่อง การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะ ต้องฝึกปฏิบัติของคณะฯ ส่วนอาจารย์นิเทศก์ การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติใน ภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า และเรื่องการกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน การจัดทำและบริการคู่มือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง

1.3. อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัด ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ใน เรื่อง การจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.1 ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปัญหาระดับมาก ในเรื่องการกำหนดวัน-เวลาใน การสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงมีปัญหาระดับปานกลาง

2.2 ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปัญหาระดับมาก ในเรื่อง การพูดคุยและร่วม กันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก เรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูแก่คณะ

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก เรื่อง การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูทุกขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

3.3 อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่องการจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร และการวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

4. ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน

5. ด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา และการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำการจัดหมวดหมู่โดยใช้ค่าความถี่

ตาราง 26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	
1. ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน	3
2. ควรจัดให้มีการปฐมนิเทศต่างพื้นที่ (นอก มอ. ปัตตานี)	2
3. ควรเน้นการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น	2
4. ควรส่งตัวนักศึกษาให้ตรงวิชาเอก	1
5. ควรมีการส่งตัวนักศึกษาและพบผู้บริหาร	2
การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	
1. อาจารย์พี่เลี้ยงควรเข้านิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ	2
2. ควรกำหนดเกณฑ์การนิเทศให้ชัดเจน	1
3. อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด	3
4. อาจารย์พี่เลี้ยงยังขาดคุณสมบัติตามเกณฑ์	2
5. ควรมีการสื่อสารภายในระหว่างอาจารย์พี่เลี้ยงกับผู้บริหาร	1
6. ควรจัดตารางการสังเกตการสอนให้มีความชัดเจน	1
การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	
1. ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตาม	6
2. ควรมีการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง	3
3. ควรมีตารางเยี่ยมสถานปฏิบัติการสอนอย่างชัดเจน	2

จากตาราง 26 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ข้อเสนอแนะสูงสุด คือทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ อาจารย์พี่เลี้ยง ควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด และด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

ตาราง 27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	
1. ควรให้อาจารย์นิเทศก์มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน	28
2. มีการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอนดีแล้ว	7
3. ควรมีการกำหนดวันเวลาในการส่งตัวไป-กลับที่ชัดเจนและเหมาะสม	13
4. ควรให้ความรู้/จัดอบรมพร้อมจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	3
5. ควรให้นักศึกษาฝึกสอนมาพบปะพูดคุย และเรียนรู้ฐานก่อนที่โรงเรียน	9
6. ควรส่งตัวนักศึกษาฝึกสอนกลับหลังจากช่วยงานทางโรงเรียนเรียบร้อยแล้ว	4
7. ควรมีการจัดอบรมสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง	11
การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	
1. อาจารย์พี่เลี้ยงควรมีเวลาในการเข้าสังเกตการสอนอย่างสม่ำเสมอ	13
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยงทำได้ดีแล้ว	11
3. นักศึกษาควรปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อช่วยแก้ปัญหา	5
4. นักศึกษาฝึกสอนสามารถควบคุมชั้นเรียนและมีพัฒนาการในการสอนที่ดี	28
การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	
1. ควรมีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศกับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร	3
2. การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์ต่างๆให้ทราบอย่างต่อเนื่อง พร้อมการให้ข้อมูลย้อนกลับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	2
3. ควรจะมาให้ตรงในการทำการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพราะจะได้เห็นการทำการสอนของนักศึกษา	2
4. ในการเยี่ยมนักศึกษา ณ สถาบันปฏิบัติการสอน อาจารย์นิเทศควรมีการพบปะและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันบ้าง	2
5. อาจารย์จากมหาวิทยาลัยควรออกเยี่ยมและสังเกตการสอนของนักศึกษา ด้วยตนเองร่วมกับครูพี่เลี้ยง ไม่ควรเป็นบุคคล ใต้ภาคเรียนละ 1 ครั้งเท่านั้น นับว่าน้อยมาก	2

จากตาราง 27 พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อพิจารณาทางด้าน การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ นักศึกษาฝึกสอนสามารถควบคุมชั้นเรียนและมีพัฒนาการในการสอนที่ดี และด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรมีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

ตาราง 28 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	
1. ควรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการฝึกสอน	3
2. ควรมีการกำหนดวันส่งตัวไป-กลับให้ชัดเจน	3
3. ควรเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอน	6
4. ควรส่งเสริมให้นักศึกษาปฐมนิเทศ	3
การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	
1. หน่วยฝึกไกล อาจารย์เดินทางไม่สะดวก	2
2. ควรพัฒนาขั้นตอนการเบิกจ่ายการนิเทศ	3
3. หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร	10
4. ควรจัดตารางเวลาในการปฐมนิเทศอย่างชัดเจน	4
การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน	
1. ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก	9
2. ควรให้ความรู้/จัดอบรมวิจัยในชั้นเรียน	8
การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน	
1. ควรมีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ	6
2. ควรส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมทุกคน	4
3. ควรนำผลการสัมมนาและข้อเสนอแนะไปวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน	5
4. รูปแบบที่จัดขึ้นมีความเหมาะสมดีแล้ว	4

จากตาราง 28 พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอน ด้านการเยี่ยมชมสถาบันปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอนและนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรมีการพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

ตาราง 29 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอนและการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	
1. ควรมีการกำหนดวันส่งตัวไป-กลับ ที่ชัดเจน	17
2. ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน	23
3. ควรมีการอบรมชี้แจงแนวทางการสอน รวมถึงภาระงานต่างๆแก่นักศึกษา	14
4. ควรมีรูปแบบที่เป็นทางการในการปฐมนิเทศ	5
การเยี่ยมชมสถาบันปฏิบัติการสอน	
1. ควรมีการกำหนดเวลาการเยี่ยมชมสถาบันปฏิบัติการสอนที่ชัดเจน	11
2. ควรให้อาจารย์นิเทศก์/หัวหน้าโปรแกรม มาเยี่ยมนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	46
3. ควรมีการประชุมสรุปงานและแจ้งรายละเอียดต่างๆในการนิเทศแต่ละครั้ง	5
การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน	
1. ควรมีการจัดประชุมสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนในทุกๆปี	13
2. ควรจัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน	30
3. ควรให้ความรู้/จัดอบรมการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัย	14
การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน	
1. ควรจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน	20
2. ควรมีการกำหนดเวลาการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอนที่ชัดเจน	13
3. ควรมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาต่างเอก	9

จากตาราง 29 พบว่า นักศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์/หัวหน้าโปรแกรม มาเยี่ยมนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรจัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือ ควรจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน

สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำการจัดหมวดหมู่โดยใช้ค่าความถี่ในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ผู้บริหาร มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน อาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์ มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่างๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอน และนักศึกษา มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน

ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ผู้บริหาร มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด อาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดคือนักศึกษาฝึกสอนสามารถควบคุมชั้นเรียนและมีพัฒนาการในการสอนที่ดี และนักศึกษา มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์/หัวหน้าโปรแกรม มาเยี่ยมนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน ผู้บริหาร มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด อาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรมีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหารอาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร

การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน
 อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และ
 นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก ส่วนนักศึกษา มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรจัดทบทวนการ
 ทำวิจัยในชั้นเรียน

การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด
 คือ ควรมีการพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ และนักศึกษา มีข้อเสนอแนะที่มี
 ความถี่สูงสุด คือ ควรจัดโครงการติวสอบบรรจุเข้าบรรจุครู และควรมีการแนะนำการทำงาน

**ระยะที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนี้**

**ส่วนที่ 1 ผลการร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**

โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากจากระยะที่ 1 ตามตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 รวมถึง
 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยของรัฐมาประยุกต์ใช้ในการร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังตาราง 30

ตาราง 30 แสดงผลวิเคราะห์การร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยของรัฐ	ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)	ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)	สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการยกร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
<ol style="list-style-type: none"> 1. การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน 2. กระบวนการเลือกโรงเรียน 3. การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 4. อบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิจัยในชั้นเรียน” 5. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ที่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 6. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ 7. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย 8. การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ 9. รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์ 10. การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแจ้งข้อดีข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข 	<p>1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน</p> <p>ผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน - การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู - การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติของคณะฯ <p>อาจารย์ที่เลี้ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า - การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง - การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู - การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ 	<p>ผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน <p>อาจารย์ที่เลี้ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้อาจารย์นิเทศก์มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน <p>อาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน <ul style="list-style-type: none"> - ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน - แจ้งแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า 2. กระบวนการเลือกโรงเรียน <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก - ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู - กำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน 3. การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ <ul style="list-style-type: none"> - ให้อาจารย์นิเทศก์/คณะมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน

ตาราง 30 (ต่อ)

การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยของรัฐ	ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)	ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)	สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
<p>11. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์ นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>12 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงาน ในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจาก อาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>13 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบ ความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์ นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการ พัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต</p>	<p>- การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ทั่วถึง</p> <p>อาจารย์นิเทศก์</p> <p>- การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>- การจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความ เข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อน ดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>-การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติใน ภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า</p> <p>-ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์</p> <p>-การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็น อย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง</p> <p>-การสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>-การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่ง นักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>		<p>สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการร่างแนวทางการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p> <p>4. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำ หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจ ตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>5. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ</p> <p>- การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง</p> <p>- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจ ตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู</p>

ตาราง 30 (ต่อ)

การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยของรัฐ	ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)	ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)	สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการยกร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
	<p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> -การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ -การขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู - การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน -ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติการสอน -การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างทั่วถึง - การจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง 		

ตาราง 30 (ต่อ)

<p>การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของ มหาวิทยาลัยของรัฐ</p>	<p>ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)</p>	<p>ข้อมูลความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)</p>	<p>สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการยกร่างแนวทางการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
<p>2) การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง</p>			
	<p>ผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา - การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน - การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน <p>อาจารย์ที่เลี้ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษา สม่ำเสมอ - การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ภายในโรงเรียน <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการสอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร - การติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอจาก อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร - การกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอน - การให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่เลี้ยงก่อนทำการสอนใน ชั้นเรียน - การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง - การได้รับชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่ 	<p>ผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษา อย่างใกล้ชิด <p>อาจารย์ที่เลี้ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาฝึกสอนสามารถควบคุม ชั้นเรียนและมีพัฒนาการในการ สอนที่ดี <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรให้อาจารย์นิเทศก์/หัวหน้า โปรแกรม มาเยี่ยมนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ 	<p>6. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครู อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา - พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายใน โรงเรียน - ตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ - อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด - วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร - อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหารติดตามและตรวจสอบผลงาน อย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 30 (ต่อ)

<p>การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของ มหาวิทยาลัยของรัฐ</p>	<p>ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)</p>	<p>ข้อมูลความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)</p>	<p>สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการยกเว้นแนวทางการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
	<p>- การตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอจากอาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร - การวางแผนการปฏิบัติงานและให้แนวคิดพื้นฐานก่อน มอบหมายงาน</p>		
	<p>3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน</p> <p>ผู้บริหาร -การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัด ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ -การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นตอนที่ เกิดขึ้นซ้ำๆกัน อาจารย์พี่เลี้ยง - การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่ เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ - การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่ เลี้ยงและผู้บริหาร -การกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการออกเยี่ยมหน่วย ฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา -การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร -การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แก่คณะศึกษาศาสตร์ -การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดย นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร</p>	<p>ผู้บริหาร - ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยม อย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด อาจารย์พี่เลี้ยง - ควรมีการแจ้งวันเวลาในการออก นิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มี การประสานความร่วมมือระหว่าง อาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ - หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้ อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร</p>	<p>7. การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ - สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการ เดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ - วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์ นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร - หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบ อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร - แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ -หน่วยฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ 8. รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์ - มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์ นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร - อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด</p>

ตาราง 30 (ต่อ)

การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของ มหาวิทยาลัยของรัฐ	ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)	ข้อมูลความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)	สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการยกวางแผนทางการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
	<p>อาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไป ประสานงานและไปนิเทศ - การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แก่คณะ - การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารอย่างเป็น ระบบ - การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่ เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ - การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดย นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร - การแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นตอน ที่เกิดขึ้น ซ้ำๆ กัน - การสนับสนุนงบประมาณในการนิเทศนักศึกษาอย่างเหมาะสม 		<p>9. การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการ สอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทุกฝ่ายร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน

ตาราง 30 (ต่อ)

<p>การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของ มหาวิทยาลัยของรัฐ</p>	<p>ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)</p>	<p>ข้อมูลความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)</p>	<p>สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการร่างแนวทางการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
<p>4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน</p>			
<p>อาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน - การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน - การติดตามผลนักศึกษาฝึกสอนโดยนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน - การเตรียมเนื้อหาในการสัมมนาล่วงหน้าโดยให้นักศึกษาฝึกสอน เตรียมปัญหาแต่ละกรณีมาเสนอและอภิปรายร่วมกัน - การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในชั่วโมงการสัมมนาฝึกสอน <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้ - การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน - การบันทึกผลการสัมมนาและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกครั้ง 		<p>อาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรจัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน 	<p>10. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน - นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน <p>11. การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก - จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน - การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้

ตาราง 30 (ต่อ)

<p>การวิเคราะห์ตัวแปรการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ของ มหาวิทยาลัยของรัฐ</p>	<p>ข้อมูลระดับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สรุปข้อมูลตามตาราง 7-24)</p>	<p>ข้อมูลความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (สรุปข้อมูลตามตาราง 25-28)</p>	<p>สรุปการนำไปประยุกต์ใช้ในการยกร่างแนวทางการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>
<p>5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน</p>			
<p>อาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและ จัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา - การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา -การปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามที่ครูในด้านการ สอน การบริการทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้แก่ศึกษาก่อนจบ - การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน - การสนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนาภายหลังการฝึกสอนมีความ เหมาะสม -การปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์ต่ออาชีพครูให้แก่ศึกษาก่อนจบ -การติดตามผลการฝึกสอนโดยนำผลสรุปมาร่วมกันอภิปรายเฉพาะใน โปรแกรมวิชาเอก - การติดตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาโดยบันทึกทุกระยะที่มี การประเมินผลการฝึกสอนและรายงาน <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน - การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมิน การฝึกสอนมีความชัดเจน - ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและ จัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา 		<p>อาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการพูดคุยสรุปถึงขอ ปฏิบัติในการออกไปประกอบ วิชาชีพ <p>นักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการจัดโครงการติวสอบ เข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำ การทำงาน 	<p>12. การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อ ประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่ เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์ นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเอง และวิชาชีพครูในอนาคต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุป และจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา - การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักศึกษา - ควรมีการจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการ แนะนำการทำงาน - ควรมีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบ วิชาชีพ - การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและ การส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน - มีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรายละเอียด ดังนี้

1. การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

1.1 ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน

1.2 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า

2. กระบวนการเลือกโรงเรียน

2.1 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่างๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก

2.2 ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.3 กำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน

3. การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3.1 ให้อาจารย์นิเทศก์/คณะมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน

4. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

4.1 ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอน โดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ

5.1 การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง

5.2 ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

6. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆที่ได้รับมอบหมาย

- 6.1 กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา
- 6.2 พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน
- 6.3 ตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ
- 6.4 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- 6.5 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร

- 6.6 อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ

7. การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

7.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ

ผู้บริหาร

- 7.2 วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและ

ผู้บริหาร

- 7.3 หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและ

ให้ทราบ

- 7.4 แจกข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ

แก่คณะ

- 7.5 หน่วยฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

8. รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

8.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

- 8.2 อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

9. การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

9.1 ทุกฝ่ายร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน

10. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

10.1 กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน

10.2 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน

11. การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

11.1 จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก

11.2 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

11.3 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้

12. การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

12.1 ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา

12.2 การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา

12.3 ควรมีการจัดโครงการตรวจสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน

12.4 ควรมีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

12.5 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอน มีความชัดเจน

12.6 มีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

ส่วนที่ 2 ผลการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผลการตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน ผู้วิจัยนำเสนอร่างรูปแบบต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสัมภาษณ์การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) โดยข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่าง

รูปแบบๆ จากนั้น ผู้วิจัยปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำเสนอในแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง 31 (โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการสัมภาษณ์และผลของการสัมภาษณ์ อยู่ในภาคผนวก จ) โดยการวิเคราะห์และสรุปได้ตามตาราง 31 ดังนี้

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตาราง 31 แสดงผลการสัมภาษณ์การตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของคณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน			1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน
<p>1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน - แจงแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการสำรวจความต้องการหน่วยปฏิบัติการสอนล่วงหน้า 3-4 เดือน - สำรวจความต้องการหน่วยปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอกก่อน 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษามีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด 	<p>1.1 การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำรวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก - ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน - แจงแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า - สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด
<p>1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก - ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารจัดการเลือกหน่วยปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก - ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน - แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p>	<p>1.2 กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน - แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของคณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพและปฏิบัติการสอน	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐาน ความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความ เป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>- กำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความ ถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน</p>	<p>- ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ - ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสาร การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>		<p>- ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ - ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู - การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน ให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก - สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอน และแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงาน โปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการ สอน</p>
<p>1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพฯ - ให้อาจารย์นิเทศก์/คณะมาส่งตัว นักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับ โรงเรียน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ - มอบหมายรองคณบดีมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะ พูดคุยกับโรงเรียน - สืบหาความต้องการพัฒนาหน่วยปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ - จัดส่งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปพร้อมด้วย - กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปหน่วยปฏิบัติ การสอน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ - การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษา ปฏิบัติการสอน</p>	<p>1.3 การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน - มอบหมายรองคณบดีมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเอง เพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน - สืบหาความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการ สอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ - จัดส่งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปพร้อม ด้วย - กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติกร สอน</p>

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของคณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ที่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมผู้ประสานงานหน่วยปฏิบัติการสอน เพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริการวิชาการให้กับสถานศึกษาปฏิบัติการสอนในเครือข่ายและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการทำหน้าที่ครู 	<p>1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ที่เลี้ยงประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ที่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู - บริการวิชาการให้กับสถานศึกษาปฏิบัติการสอนในเครือข่ายและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการทำหน้าที่ครู
<p>1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยงและผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง - ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะศึกษาศาสตร์ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คงเดิม 	<p>1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ตาราง 31 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และ มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของคณะกรรมการ บริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และปฏิบัติการสอน</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐาน ความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความ ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>2) การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง</p>			<p>2) การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง</p>
<p>2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครู อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา - พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายใน โรงเรียน - ตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ - อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด - วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์ นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร - อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหารติดตามและตรวจสอบผลงานอย่าง สม่ำเสมอ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกัน ระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ ที่เลี้ยง - อาจารย์ที่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบ ผลงานอย่างสม่ำเสมอ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คงเดิม 	<p>2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงาน ครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา - พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายใน โรงเรียน - อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด - วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง - อาจารย์ที่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ
<p>3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน</p>			<p>3) การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>
<p>3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไป ประสานงานและไปนิเทศ - วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูที่ เลี้ยงและผู้บริหาร - หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์ที่ เลี้ยงและผู้บริหาร 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการ ออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์ นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับ สถาบัน - ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรให้อาจารย์ นิเทศก์ไปพบผู้บริหารเพื่อทำความรู้จัก 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คงเดิม 	<p>3.1 การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะ ศึกษาศาสตร์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไป ประสานงานและไปนิเทศ - ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วย ฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับ สถาบัน

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของคณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน	สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของผู้บริหาร คณะศึกษาศาสตร์	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
<ul style="list-style-type: none"> - แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ - หน่วยฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ 	<ul style="list-style-type: none"> - มอบคู่มือการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้หน่วยปฏิบัติการสอน 		<ul style="list-style-type: none"> - ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบผู้บริหารเพื่อทำความรู้จัก - มอบคู่มือการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอน - แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบ - สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์
<p>3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร - อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - คงเดิม 	<p>3.2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร - อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

ตาราง 31 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไป ได้ (Feasibility Standard) ของคณะกรรมการ บริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและ ปฏิบัติการสอน</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความ เป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>3.3 การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรม การสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และ เสนอแนะวิธีการแก้ไข - ทุกฝ่ายร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ - ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไข ข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในทุก ชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ - คงเดิม</p>	<p>3.3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข - ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไข ข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของ นักศึกษาในทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน</p>
<p>4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน</p>		<p>4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่าง ปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน</p>	
<p>4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการ ประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครง ร่างวิจัยในชั้นเรียน - กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ ชัดเจน - นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้ คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ - นักศึกษาปฏิบัติการสอน พยายามปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน - การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผล การปฏิบัติการสอน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ - นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไข วิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้น เรียน</p>	<p>4.1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุง แก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจาก อาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่าง วิจัยในชั้นเรียน - กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัย ในชั้นเรียนที่ชัดเจน - การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้น เรียนและให้คะแนน</p>

ตาราง 31 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของ คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก - จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน - การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน - การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างสถาบันปฏิบัติการสอนจากเพื่อน 	<p>4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างสถาบันปฏิบัติการสอนจากเพื่อน - จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน - การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้
<p>5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน</p>			<p>5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน</p>
<p>5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครูโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเชิดชูให้รางวัลความสำเร็จ 	<p>5.1 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครูโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ</p>

ตาราง 31 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความ เป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของ คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพและปฏิบัติการสอน</p>	<p>สรุปผลการสัมภาษณ์มาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)และมาตรฐานความ เป็นไปได้ (Feasibility Standard) ของ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษา มาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา - การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักศึกษา - ควรมีการจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการ แนะนำการทำงาน - ควรมีการพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบ วิชาชีพ - การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการ ส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้า บรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน - จัดเวทินำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน 		<ul style="list-style-type: none"> - จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบ เข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน - จัดเวทินำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน - การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไป ประกอบวิชาชีพ - การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษา ปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการ ปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นผลการสัมภาษณ์การตรวจสอบ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรายละเอียด ดังนี้

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

1.1 การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา

1.1.1 สสำรวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก

1.1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน

1.1.3 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า

1.1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด

1.2 กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน

1.2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์

1.2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก

1.2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3 การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.1 มอบหมายรองคณบดีมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.2 สสำรวจความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

1.3.3 จัดส่งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปพร้อมด้วย

1.3.4 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศึกษา

ปฏิบัติการสอน

1.4.1 จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.4.2 บริการวิชาการให้กับสถานศึกษาปฏิบัติการสอนในเครือข่ายและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการทำหน้าที่ครู

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาออกไป

ปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์

1.5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับ

มอบหมาย

2.1.1 กำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา

2.1.2 พุดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน

2.1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

2.1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์พี่เลี้ยง

2.1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ

3. การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

3.1 การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะศึกษาศาสตร์

3.1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ

3.1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับสถาบัน

3.1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบผู้บริหารเพื่อทำความรู้จัก

3.1.4 มอบคู่มือการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอน

3.1.5 แจกข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้อง
ต่างๆ ให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบ

3.1.6 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์

3.2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์

3.2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการ
ประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

3.2.2 อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

3.3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ชี้แจง
ข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

3.3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติ
การสอนของนักศึกษาในทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน

4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตาม
ข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

4.1.1 กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน

4.1.2 การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง
พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน

4.2.1 จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนใน
วิชาเอก

4.2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างสถาบันปฏิบัติการสอน
จากเพื่อน

4.2.3 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.2.4 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้งใช้ประกอบ
การวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้

5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครูโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ

5.1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน

5.1.2 จัดเวทีนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน

5.1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

5.1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน

ส่วนที่ 3 ผลการประชุมกลุ่มการตรวจสอบแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผลการประชุมกลุ่ม แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน ผู้วิจัยนำเสนอร่างรูปแบบต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) โดยข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างรูปแบบฯจากนั้น ผู้วิจัยปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำเสนอในแต่ละองค์ประกอบ ดังตาราง 32

ตาราง 32 แสดงผลการประชุมกลุ่มการตรวจสอบแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน		
<p>1. การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา</p> <p>1.1 ตรวจสอบความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก</p> <p>1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน</p> <p>1.3 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า</p> <p>1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <p>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>- ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>	<p>1. การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา</p> <p>1.1 ตรวจสอบความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก</p> <p>1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการพร้อมข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน</p> <p>1.3 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า</p> <p>1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด</p>
<p>2. กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน</p> <p>2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มีผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์</p> <p>2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p>	<p>2. กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน</p> <p>2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มีผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์</p> <p>2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก</p> <p>2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>		<p>2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก</p> <p>2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>
<p>3. การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>3.1 มอบหมายรองคณบดีมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>3.2 สำรวจความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้</p> <p>3.3 จัดส่งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปพร้อมด้วย</p> <p>3.4 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <p>ข้อเสนอเพิ่มเติม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายผู้บริหารหรือตัวแทนมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน - จัดทำหนังสือส่งตัว ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา และคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอน 	<p>3 การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>3.1 มอบหมายผู้บริหารหรือตัวแทนมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>3.2 จัดทำหนังสือส่งตัว ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา และคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>3.3 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน</p> <p>3.4 สำรวจความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้</p>
<p>4. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>4.1 จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>4.2 บริการวิชาการให้กับสถานศึกษาปฏิบัติการสอนในเครือข่ายและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการทำหน้าที่ครู</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <p>ข้อเสนอเพิ่มเติม</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวข้อให้เพิ่มอาจารย์นิเทศก์ - ตัดข้อ 4.2 บริการวิชาการให้กับสถานศึกษาปฏิบัติการสอนในเครือข่ายและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการทำหน้าที่ครู 	<p>4 ประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>4.1 จัดประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>

ตาราง 32 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>5. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์</p> <p>5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ข้อ 5.1 เพิ่มครูพี่เลี้ยง</p>	<p>5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์</p> <p>5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p>
<p>การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง</p>		
<p>1. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>1.1 กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา</p> <p>1.2 พุดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน</p> <p>1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด</p> <p>1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง</p> <p>1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ปรับข้อ 1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานตามข้อกำหนด</p>	<p>1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>1.1 กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา</p> <p>1.2 พุดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน</p> <p>1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด</p> <p>1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง</p> <p>1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานตามข้อกำหนด</p>

ตาราง 32 (ต่อ)

รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ
การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน		
<p>1 การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะศึกษาศาสตร์</p> <p>1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ</p> <p>1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับสถาบัน</p> <p>1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรให้อาจารย์นิเทศไปพบผู้บริหารเพื่อทำความรู้จัก</p> <p>1.4 มอบคู่มือการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>1.5 แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบ</p> <p>1.6 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <p>ข้อเสนอเพิ่มเติม</p> <p>- ตัดข้อ 1.4</p> <p>- ตัดข้อ 1.5 ให้นำไปเพิ่ม ใน การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา</p> <p>- 1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรพบผู้บริหาร</p>	<p>1 การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะศึกษาศาสตร์</p> <p>1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ</p> <p>1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับสถาบัน</p> <p>1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรพบผู้บริหาร</p> <p>1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์</p>
<p>2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์</p> <p>2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร</p> <p>2.2 อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p> <p>ข้อเสนอเพิ่มเติม</p> <p>-ปรับข้อ 2.2 อาจารย์นิเทศก์มานิเทศนักศึกษาตามข้อกำหนด</p>	<p>2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์</p> <p>2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร</p> <p>2.2 อาจารย์นิเทศก์มานิเทศนักศึกษาตามข้อกำหนด</p>
<p>3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ชี้แจง ข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข</p> <p>3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้</p>	<p>3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข</p> <p>3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน</p>

ตาราง 32 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน</p>		
<p>1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>1.1 กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน</p> <p>1.2 การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>- ดัดข้อ 1.1 กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน</p> <p>- ปรับข้อ 1.2 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน</p>	<p>1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>1.1 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน</p>
<p>2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน</p> <p>2.1 จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอนและนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก</p> <p>2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างสถาบันปฏิบัติการสอนจากเพื่อน</p> <p>2.3 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>2.4 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้</p>	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p> <p>- ปรับข้อ 2.1 อภิปรายปัญหาการฝึกสอน นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนต่างสถาบันปฏิบัติการสอน</p> <p>- ดัด 2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างสถาบันปฏิบัติการสอนจากเพื่อน</p>	<p>2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ปรับปรุง พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน</p> <p>2.1 อภิปรายปัญหาการฝึกสอน นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนต่างสถาบันปฏิบัติการสอน</p> <p>2.2 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>2.3 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้</p>

ตาราง 32 (ต่อ)

<p>รายการ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group โดยปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>สรุปผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>
<p>การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน</p>		
<p>1 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน 1.2 จัดเวทีนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน 1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ 1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน 	<p>มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ข้อเสนอเพิ่มเติม - ปรับข้อ 1.2 จัดเวทีนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice</p>	<p>1 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน 1.2 จัดเวทีนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice 1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ 1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นผลการสรุปประชุมกลุ่มการตรวจสอบ ร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรายละเอียด ดังนี้

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

1.1 การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา

1.1.1 สสำรวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก

1.1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการพร้อมข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน

1.1.3 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า

1.1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด

1.2 กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน

1.2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์

1.2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก

1.2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3 การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.1 มอบหมายผู้บริหารหรือตัวแทนมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.2 จัดทำหนังสือส่งตัว ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา และคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

- 1.3.3 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน
- 1.3.4 สสำรวจความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
- 1.4 ประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอน
- 1.4.1 จัดประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์
- 1.5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
- 2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง**
- 2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- 2.1.1 กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา
- 2.1.2 พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน
- 2.1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- 2.1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง
- 2.1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานตามข้อกำหนด
- 3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน**
- 3.1 การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะศึกษาศาสตร์
- 3.1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ
- 3.1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับสถาบัน
- 3.1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรพบผู้บริหาร
- 3.1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์

3.2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์

3.2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาคลังหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

3.2.2 อาจารย์นิเทศก์มานิเทศนักศึกษาตามข้อกำหนด

3.3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ชี้แจงข้อดีข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

3.3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

4.1.1 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน

4.2 การสัมมนา ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างปี เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนา การสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน

4.2.1 อภิปรายปัญหาการฝึกสอน นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนต่างสถาบันปฏิบัติการสอน

4.2.2 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.2.3 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้งใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้

5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงาน และด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ

5.1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อม เพื่อการสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน

5.1.2 จัดเวทีนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice

5.1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

5.1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงรูปภาพแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป รายละเอียดได้กล่าวเป็นลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการวิจัย ประกอบด้วย

1. ประชากร ได้แก่ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 1,040 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน

2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างของข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1967) ซึ่งเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้วยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 543 คน ซึ่งประกอบด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	ได้กลุ่มตัวอย่าง 74 คน
อาจารย์พี่เลี้ยง	ได้กลุ่มตัวอย่าง 212 คน
อาจารย์นิเทศก์	ได้กลุ่มตัวอย่าง 45 คน
นักศึกษาปฏิบัติการสอน	ได้กลุ่มตัวอย่าง 212 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญของข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 2 คน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน 12 คน และด้วยการจัดสนทนากลุ่ม แบบ Focus Group ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศก์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ 12 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การศึกษาแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของรัฐ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาตัวแปรเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยนำเสนอการศึกษาปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 5 ขั้นตอน 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 74 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 212 คน อาจารย์นิเทศก์ 45 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอน 212 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระยะที่ 2 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มี 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 บูรณาการการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษา ในระยะที่ 1 (ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2) โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 ยืนยันและตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางนโยบาย ของร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยนำไปสัมภาษณ์ ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 1 คน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน 12 คน เพื่อได้ร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขั้นตอนที่ 4 นำร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ยืนยันและตรวจสอบเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group กับอาจารย์นิเทศก์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ 5 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน เพื่อได้แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือในการวิจัย มีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภท ดังนี้

1. การวิจัยระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 4 ชุด แต่ละชุดมี 3 ตอน ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CheckList)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่ 3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ชุดที่ 3 สำหรับอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CheckList)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านที่ 4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ชุดที่ 4 สำหรับนักศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CheckList)

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ประกอบด้วย

ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ด้านที่ 4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended) แบ่งเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านที่ 1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ด้านที่ 2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ด้านที่ 3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน ด้านที่ 4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

2. การวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) ในการสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของรัฐ และข้อสรุปจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่

มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ระดับมากถึงมากที่สุด มาสังเคราะห์และจัดเป็นประเด็น เพื่อกำหนดแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประเด็นต่างๆ

2) ร่างประเด็นแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การนำเสนอร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนที่ 2 การจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในส่วนที่ 1 มากำหนดประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในการประชุมกลุ่ม (Focus group)

2) นำประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประชุมกลุ่ม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา โดยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อความที่ลงความเห็นว่าจะใช้ได้เท่านั้น โดยใช้เกณฑ์ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 ท่านขึ้นไป นำไปใช้เป็นข้อคำถาม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4) สรุปรูปแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) เพื่อยืนยันแนวทางพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยระยะที่ 1

1. เครื่องมือวิจัยระยะที่ 1

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข สำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับลักษณะการปฏิบัติงาน

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข สำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับลักษณะการปฏิบัติงาน แล้วนำไปทดลองกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อทดสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามเท่ากับ .977

2. เครื่องมือวิจัยระยะที่ 2

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ประเด็นแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา โดยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อความที่ลงความเห็นว่ายใช้ได้เท่านั้น โดยใช้เกณฑ์ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 ท่านขึ้นไปนำไปใช้เป็นข้อคำถามเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

รูปแบบการดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบคู่ขนาน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไปพร้อมกัน มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่าง พร้อมซองติดแสตมป์ที่จำหน่ายถึงผู้วิจัยสำหรับส่งแบบสอบถามคืน โดยกำหนดส่งแบบสอบถามคืน

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

1.4 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน คือ แบบสัมภาษณ์ และการจัดประชุมกลุ่มสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview)

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถึงหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1.2 ผู้วิจัยประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และนำมาวิเคราะห์ต่อไป

ส่วนที่ 2 การจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

2.1 การเตรียมจัดประชุมกลุ่ม

2.1.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการจัดประชุมกลุ่ม

2.1.2 ผู้วิจัยกำหนดคำถามที่จะใช้ในการจัดประชุมกลุ่ม

2.1.3 ผู้วิจัยจัดระบบหมวดหมู่และลำดับคำถาม

2.1.4 ผู้วิจัยกำหนดผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมายเพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้

- อาจารย์นิเทศก์
- อาจารย์พี่เลี้ยง
- ผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.5 การเตรียมความพร้อมของทีมงานผู้วิจัย

2.2 ดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม เพื่อยืนยันแนวทางพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดประชุม ผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นการสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นการสอบถามปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของไลเคอร์ท (Lickert, อ้างถึงใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2552 : 75) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยกำหนดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าคะแนนของแต่ละระดับตามแนวคิดของเบสท์ (Best, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบปลายเปิด (Open-ended) วิเคราะห์โดยจัดเรียงลำดับ ความถี่ (f) ของความต้องการจากมากไปหาน้อยสรุปและนำเสนอรูปแบบการบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 2

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความเรียงและตาราง

ส่วนที่ 1 จากแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์รายบุคคลเพื่อยืนยันเป็นแนวทางพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

ส่วนที่ 2 จากการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยระยะที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน ดังนี้

1. ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา ด้านการสังเกตการณ์สอนของ อาจารย์พี่เลี้ยง และด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาลดกว่าทุกด้าน

1.1 ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่มีการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

ทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และข้อที่มีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติของคณะฯ ตามลำดับ

1.2 ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การจัดให้นักศึกษาได้รับการสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นแนวการสอน และข้อที่มี การพูดคุยและร่วมกันทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนตามลำดับ

1.3 ด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ ผู้บริหาร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน

2. อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านการปฐมนิเทศ และส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน และการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาต่ำกว่าทุกข้อ

2.1 ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ ข้อที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ข้อที่มี การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง ข้อที่มี การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อที่มี การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ

2.2 ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่มีปัญหอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษา สม่่าเสมอ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การพูดคุยและร่วมกันทำความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ส่วนข้อการติดตามและตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีปัญหาลดกว่าทุกข้อ

2.3 ด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน พบว่าอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง ส่วนใหญ่มีปัญหอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา คือ การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร ข้อที่มีการกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา ข้อที่มีการพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร ข้อที่มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูแก่คณะศึกษาศาสตร์ ข้อที่มีการให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร

3. อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมา การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน และด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ส่วนด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีปัญหาลดกว่าทุกข้อ

3.1 ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน พบว่าอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหา เป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่มีปัญหอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู มีปัญหาสูงที่สุด รองลงมาคือ การจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่อง นโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ข้อที่มีการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศก์ ข้อที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ข้อที่มี

การสนับสนุนงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ข้อที่มี การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า

3.2 ด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอนฝึกสอน พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการสนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ ข้อที่มี การวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษาด้วยกันข้อที่มี การสนับสนุนงบประมาณในการนิเทศนักศึกษาอย่างเหมาะสม ข้อที่มี การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ ข้อที่มี การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร ข้อที่มี การแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน ข้อที่มีการพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารอย่างเป็นระบบ

3.3 ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ ข้อที่มีการกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน ข้อที่มี การติดตามผลนักศึกษาฝึกสอนโดยนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน ข้อที่มี การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในช่วงโมงการสัมมนาฝึกสอน ข้อที่มี การเตรียมเนื้อหาในการสัมมนาล่วงหน้าโดยให้นักศึกษาฝึกสอนเตรียมปัญหาแต่ละกรณีมาเสนอและอภิปรายร่วมกัน

3.4 ด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์นิเทศก์ ส่วนใหญ่มีปัญหายุ่งยากในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ข้อที่มีความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปรูปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา ข้อที่มี การปลูกฝังความรับผิดชอบในการ

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ครูในด้านการสอน การบริการทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้นักศึกษาก่อนจบ ข้อที่มีการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน ข้อที่มี การติดตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษา โดยบันทึกทุกกระยะที่มีการประเมินผลการฝึกสอนและรายงานผล ข้อที่มี การปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์ต่ออาชีพครูให้นักศึกษาก่อนจบ และข้อที่มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดสัมมนา ภายหลังการฝึกสอนมีความเหมาะสม ตามลำดับ

4. นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยการปฐมนิเทศ และส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงสุด รองลงมาการสังเกตการณ์สอนของอาจารย์ พี่เลี้ยงและการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน ส่วนด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีปัญหาคือต่ำกว่าทุกข้อ

4.1 ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ข้อที่มี การจัดให้มีการปฐมนิเทศ นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ข้อที่มี ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติการสอน ข้อที่มี การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูได้อย่างทั่วถึง และข้อที่มีการกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน ตามลำดับ

4.2 ด้านการสังเกตการณ์สอนของอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การสังเกตการณ์สอนมีการวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอจากอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร ข้อที่มีการกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการณ์สอน ข้อที่มี การให้คำปรึกษาจากอาจารย์พี่เลี้ยงก่อนทำการสอนในชั้นเรียน ข้อที่มี การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ข้อที่มีการได้รับชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือก

ใหม่ ข้อที่มีการวางแผนการปฏิบัติงานและให้แนวคิดพื้นฐานก่อนมอบหมายงาน และข้อที่มี การตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอจากอาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร ตามลำดับ

4.3 ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้ มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน และข้อที่มี การบันทึกผลการสัมมนา และรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกครั้ง ตามลำดับ

4.4 ด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน นักศึกษา มีปัญหาในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับ ดังนี้ การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน มีปัญหาสูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน และข้อที่มี ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา

สรุปภาพรวม ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีปัญหาด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงสุด ส่วนอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหาในแต่ละด้านร่วมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา พบว่า มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก

ในเรื่อง การแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ ของคณะฯ ส่วน อาจารย์นิเทศก์ การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า และเรื่องการกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง

1.3. อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การจัดทำมีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.1 ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปัญหาระดับมาก ในเรื่องการกำหนดวัน - เวลา ในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงมีปัญหาระดับปานกลาง

2.2 ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปัญหาระดับมาก ในเรื่อง การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก เรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก เรื่อง การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

3.3 อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่องการจัดบริการ ข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆให้ทราบ การพบปะหรือพูดคุย ร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและ ผู้บริหาร และการวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

4. ด้านการประมูมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยใน ชั้นเรียน

4.1 อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การกำหนด กระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน

5. ด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่องความสามารถ ในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา และการจัด กิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหาร สถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อสร้างแนวทางการจัด ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. ผู้บริหารสถานศึกษา มีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษา ฝึกสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน ด้าน การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่าง ไกล่ชิด และด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์มา เยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

2. อาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัว นักศึกษาฝึกสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะ พูดคุยกับโรงเรียน ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ นักศึกษา ฝึกสอนสามารถควบคุมชั้นเรียนและมีพัฒนาการในการสอนที่ดี และด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการ สอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรมีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการ ประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

3. อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การปฐมนิเทศและส่ง ตัวนักศึกษาฝึกสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับ ความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอน ด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มี

ข้อเสนอแนะสูงสุด คือ หลังจากนิเทศนักศึกษาควรวินิจฉัยให้ไปพบอาจารย์ที่เลี้ยงและผู้บริหาร ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอนมีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรมีการพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

4. นักศึกษา มีข้อเสนอแนะเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์/หัวหน้าโปรแกรม มาเยี่ยมนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครู และควรมีการแนะนำการทำงาน

สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำการจัดหมวดหมู่โดยใช้ค่าความถี่ในแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ผู้บริหาร มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน อาจารย์ที่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรเสริมสร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่างๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอน และนักศึกษา มีข้อเสนอแนะสูงสุดคือ ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษา เพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน

2. ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง ผู้บริหาร มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด อาจารย์ที่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ นักศึกษาฝึกสอนสามารถควบคุมชั้นเรียนและมีพัฒนาการในการสอนที่ดี และนักศึกษา มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรให้อาจารย์นิเทศก์/หัวหน้าโปรแกรม มาเยี่ยมนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน ผู้บริหาร มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดให้อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด อาจารย์ที่เลี้ยง มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรมีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่าง

อาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร ส่วนอาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ หลังจากนิเทศ
นักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน
อาจารย์นิเทศก์ มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการ
ฝึกสอนในวิชาเอก ส่วน นักศึกษา มีข้อเสนอแนะสูงสุด คือ ควรจัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

สรุปผลการวิจัยวิจัยระยะที่ 2

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการ
สัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี และสรุปผลประชุมกลุ่ม
การตรวจสอบร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีรายละเอียด ดังนี้

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

1.1 การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา

1.1.1 สำรวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละ

โปรแกรมวิชาเอก

1.1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการพร้อมข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาไปยัง

สถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน

1.1.3 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติ การ

สอนทราบล่วงหน้า

1.1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด

1.2 กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะ

ศึกษาศาสตร์ ในการเลือกโรงเรียน

1.2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการ

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ของคณะศึกษาศาสตร์

1.2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู

1.2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก

1.2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3 การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.1 มอบหมายผู้บริหารหรือตัวแทนมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.2 จัดทำหนังสือส่งตัว ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาและคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.3.3 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน

1.3.4 สำนวณความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

1.4 ประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

1.4.1 จัดประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผนสร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอน โดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์

1.5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2.1.1 กำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา

2.1.2 พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน

2.1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

2.1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์พี่เลี้ยง

2.1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานตามข้อกำหนด

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะศึกษาศาสตร์

3.1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ

3.1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับสถาบัน

3.1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรพบผู้บริหาร

3.1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์

3.2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์

3.2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

3.2.2 อาจารย์นิเทศก์มานิเทศนักศึกษาตามข้อกำหนด

3.3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ชี้แจงข้อดีข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

3.3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

4.1.1 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน

4.2.1 อภิปรายปัญหาการฝึกสอน นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนต่างสถาบันปฏิบัติการสอน

4.2.2 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.2.3 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอนแต่ละครั้งใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติการสอนได้

5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครูโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ

5.1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน

5.1.2 จัดเวทีนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice

5.1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

5.1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลการวิจัยระยะที่ 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา มีปัญหาด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน มีปัญหาสูงที่สุด ส่วนอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาด้านการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาสูงที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Houston (1990: 520 – 524) ได้นำเสนอบทความสรุปเกี่ยวกับการวิจัยด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านปัญหาของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า ปัญหาส่วนมากเกิดจากองค์ประกอบทั้ง 3 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคือ นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ และโรงเรียน ดังนั้นปัญหาหลักในการบริหารจัดการจึงอยู่ที่การติดต่อสื่อสาร การทำความเข้าใจร่วมกันระหว่าง 3 องค์ประกอบดังกล่าว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณิ ชัยมงคล (2536) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโครงการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษา

สถาบันราชภัฏในมหาวิทยาลัยพุทธชินราช : ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาวิชาเอกสายวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจโครงการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้แก่ องค์ประกอบในกระบวนการบริหารดังต่อไปนี้

1. การวางแผน สถาบันต่างๆ มีการวางแผนคัดเลือกโรงเรียนเครือข่ายที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับวิชาเอกที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ จัดเตรียมเอกสารการฝึกและแบบฟอร์มการประเมินผลตามวัตถุประสงค์ ร่วมกับสถานศึกษา

2. การจัดองค์การ มีการเตรียมบุคลากรในการนิเทศโดยการฝึกอบรมให้มีความรู้ด้านการนิเทศ การกำหนดหน้าที่ของแต่ละคน ผลการวิจัยพบว่า ยังขาดการประชาสัมพันธ์ และการประสานงานที่ดี สถาบันผลิตครูควรเน้นการประสานทั้งระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับสถานศึกษา

3. การควบคุมการฝึกสอน ควรกำหนดมาตรฐานกฎเกณฑ์การควบคุมการนิเทศการฝึกสอนอย่างชัดเจน ผลการวิจัยพบว่า ยังขาดการนิเทศตามเกณฑ์ และไม่ปฏิบัติตามตารางการนิเทศและยังให้การติดตามควบคุมดูแลน้อย

4. การประเมินผล สถานศึกษาได้ทำการประเมินผลโดยกำหนดผู้ประเมินหลักเกณฑ์การประเมินและแบบฟอร์มการประเมินแต่ยังขาดการประสานงานให้เกิดการร่วมมือระหว่างผู้ประเมินจากสถาบันผลิตครูและสถานศึกษา

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก คณะศึกษาศาสตร์ มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอน มาเป็นเวลา 40 กว่าปี มีกระบวนการคัดเลือกโรงเรียนซึ่งเป็นโรงเรียนตามข้อบังคับและประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานบัณฑิตตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ในส่วนของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้สถาบันการศึกษา ดังที่ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549 : 54-61) ดำเนินการดังนี้

1. จัดหาสถานศึกษาสำหรับให้นิสิต นักศึกษาได้ปฏิบัติการสอน โดยพิจารณาสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดให้ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยพิจารณา ดังนี้

1.1 เป็นสถานศึกษาที่มีมาตรฐานคุณสมบัติตามที่กำหนดท้ายประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน หรือ

1.2 เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินด้านคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ

1.3 ในกรณีที่ไม่สามารถหาสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ ให้เสนอคณะกรรมการคุรุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายกรณี

2. ให้สถาบันจัดส่งรายชื่อสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่เป็นเครือข่ายของสถาบันเสนอแนะกรรมการคุรุสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และจัดให้มีการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และแจ้งให้คุรุสภาทราบ ทุก 5 ปี รวมทั้งในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนให้นำเสนอคณะกรรมการคุรุสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเพิ่มเติม

นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะของอาจารย์พี่เลี้ยงที่ว่า ควรให้อาจารย์นิเทศก์มาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน และนักศึกษาที่เสนอแนะว่า ควรให้ทางคณะมาส่งตัวนักศึกษาเพื่อพบปะพูดคุยกับทางโรงเรียน ดังที่ ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ม.ม.ป.) ได้กำหนดแผนการปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ ดังนี้ 1) การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน 2) กระบวนการเลือกโรงเรียน 3) การปฐมนิเทศนิสิตก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯวัตถุประสงค์ของการจัดปฐมนิเทศ เพื่อให้นิสิตได้ทำความเข้าใจในเรื่องของกระบวนการจัดประสบการณ์วิชาชีพฯ ได้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของนิสิตในระหว่างฝึกปฏิบัติการสอน และการเตรียมความพร้อมโดยสรุปเพื่อทบทวนและเพิ่มเติมความรู้ ตลอดจนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ อาจารย์นิเทศก์จะเป็นผู้ดำเนินการส่งนิสิตไปยังสถาบันต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยจะส่งในวันแรกของการเปิดภาคเรียน ทั้งนี้คณะกรรมการฯและอาจารย์นิเทศก์ จะได้พบปะพูดคุยกับผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์หัวหน้าหมวด/สาขาวิชา อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ และการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ตรงกัน และหลังจากนั้นนิสิตจะสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยงผู้ดูแลรับผิดชอบ ศึกษาโครงการของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน ภายใต้การดูแลให้คำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยง เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ ก่อนที่นิสิตจะเริ่มปฏิบัติงาน จริงในห้องเรียน และนิสิตจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอนอย่างเต็มเวลาเสมือนครูคนหนึ่งของโรงเรียนนั้นติดต่อกันเป็นระยะเวลาอีก 17 สัปดาห์ รวมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 18 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาปฏิบัติการสอน ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ใน

ระดับมาก ในเรื่อง การประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ นิกรพิทยา (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมิน โครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ผู้ประสานงานโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ เห็นว่าลักษณะการประสานงานต่อไปนี้ ดำเนินการได้ในระดับปานกลาง คือ การประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถาบันเป็นไปอย่างมีระบบ ตัวแทนของวิทยาลัยพบปะเพื่อรับทราบปัญหาและทำแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างสม่ำเสมอ และมีการ ประสานงานที่ดีระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ยังขาดการประสานงานและการสำรวจความต้องการของระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ และหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เท่าที่ควร ตามที่งานวิจัยของ ดร.ณิ ชัยมงคล (2536) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโครงการฝึกสอนและฝึกงานนักศึกษาสถาบัน ราชภัฏในสหวิทยาลัยพุทธชินราช: ศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาวิชาเอกสายวิทยาศาสตร์ พบว่า วิธีการจัด ประสบการณ์วิชาชีพครู มีทั้งเริ่มจากความต้องการของโรงเรียนที่เป็นหน่วยฝึกและเริ่มจากการวางแผน การจัดโดยกำหนดลักษณะงาน ช่วงเวลาในการฝึกแล้วแจ้งให้หน่วยงานภายในสถาบันและโรงเรียนที่ เป็นหน่วยฝึกทราบ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันก่อนลงมือปฏิบัติการ และ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (2541) ได้กำหนดขอบข่ายและสาระสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้ 1) การปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ 2) สาธิตการสอนประชุม และอภิปรายกลุ่มใหญ่ในชั้นเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง 3) สังเกตการสอนแบบมีส่วนร่วมและศึกษางานครูที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงปฏิบัติ 4) ปฏิบัติการสอนและงานครูอื่นๆ ที่ ได้รับมอบหมาย 5) ทดลองวิธีสอนแบบใหม่ๆ และผลิตสื่อการสอนที่สร้างสรรค์ 6) นิเทศการสอนของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง 7) อภิปรายกลุ่มย่อยระหว่าง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาเอกต่าง ๆ ประมาณ 6 ครั้งในระหว่าง ปฏิบัติการสอน 8) ให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยอาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยงในเรื่องการเรียนการสอนและปัญหาต่างๆ 9) ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ ที่ได้รับการแนะนำจากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยง 10) สัมมนาหลักการปฏิบัติงานวิชาชีพเพื่อ สรุปลงเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

1.2. ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา พบว่า มีปัญหาการดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่องการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ ของคณะฯ ส่วนอาจารย์นิเทศก์ การแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษา ที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า และเรื่องกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน การจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครูได้ทั่วถึง และอาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การจัดทำมีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ รอดเดช (2542) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสถาบัน ราชภัฏ ตามทัศนะของคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า คณะ กรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์ เห็นด้วยกับองค์ประกอบของ กระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้านการวางแผน การจูงใจการจัดที่ทีมงาน การจูงใจ การสื่อสาร การติดตามดูแล และการประเมินผล การจัดทรัพยากรและ การสนับสนุนในระดับมากทุก องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบพบว่า ประเด็นสำคัญที่เห็นด้วยระดับมาก 1) ด้านการวางแผน เกี่ยวกับกำหนดเป้าหมายและแนวปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์และผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย กำหนดมาตรฐาน การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างชัดเจน วางแผนติดตามดูแลและการประเมินผลให้กระบวนการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบรรลุเป้าหมาย 2) ด้านการจัดองค์การ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็น หน่วยประสาน งาน สังกัดคณะครุศาสตร์ และกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่าง ชัดเจน 3) ด้านการจัดที่ทีมงาน เกี่ยวกับการชี้แจงให้ทีมงานเข้าใจและตระหนักในเป้าหมาย และความสำคัญ ของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้โอกาสที่ทีมงานร่วมพัฒนา การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย และเมื่อวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของคณะ กรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และอาจารย์นิเทศก์ จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ข้อเสนอแนะให้จัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสมบูรณ์แบบ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การเปิดปิดภาคเรียนไม่ตรงกัน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เปิดภาคเรียนที่ 1 วันที่ 11 สิงหาคม 2557 ปิดวันที่ 21 ธันวาคม 2557 (ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง ปฏิทินการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557) และสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เปิดภาคเรียนที่ 1 วันที่ 16 พฤษภาคม ปิดวันที่ 11 ตุลาคม ภาคเรียนที่ 2 เปิดวันที่ 1 พฤศจิกายน ปิดวันที่ 1 เมษายน ของทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 01006/ว2468 ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2556) มีผล ต่อระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติของคณะฯ แผนงานนิเทศ การฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษา นอกจากนี้ คู่มือการปฏิบัติงาน ยังมีเนื้อหาไม่ครบถ้วน ทำให้มี ผลต่อความเข้าใจของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555) ได้กำหนดแผนปฏิบัติงานปฏิบัติการสอน ขั้นตอนแรกคือ การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษา ฝึกสอน คณะกรรมการปฏิบัติการสอน จัดการปฐมนิเทศและสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับนักศึกษาก่อน

ออกฝึกประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการฯ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยงได้ประชุมเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติการสอนให้ตรงกัน และส่งมอบนักศึกษาปฏิบัติการสอนให้แก่โรงเรียน ดังที่ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2538) ได้กล่าวไว้ว่า สถาบันฝึกหัดครูควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนซึ่งควรพิจารณาในหัวเรื่องสำคัญ ได้แก่ วิชาชีพพื้นฐานทั่วไป เนื้อหาวิชาชีพครู วิชาเตรียมประสบการณ์ และวิชาฝึกสอน ในการเตรียมประสบการณ์ควรเริ่มจากการทำความเข้าใจเชิงความรู้ก่อนเป็นความรู้ที่เหมาะสมกับงาน จากนั้นจึงจัดให้มีประสบการณ์ทั้งสถานการณ์จำลองและประสบการณ์ตรงจากการศึกษา สังเกตและมีส่วนร่วมในโรงเรียนภายใต้การดูแลแนะนำของอาจารย์โดยเน้นความเข้าใจพื้นฐานและวิธีการที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญ รวมถึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมความเป็นไปได้ในแต่ละองค์กร ฉะนั้นการฝึกสอนหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงถือเป็นงานสำคัญจุดเน้นจะต้องอยู่ที่การทดลอง ทดสอบและประเมินตนเองว่าคิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร ทำได้เพียงใดมองเห็นและเข้าใจแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.1 ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปัญหาในระดับมาก ในเรื่องกำหนดวัน-เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา ส่วน อาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาของอาจารย์พี่เลี้ยงในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายชื่ออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ นิกรพิทยา (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเห็นว่าความสม่ำเสมอในการนิเทศของครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การดำเนินการสังเกตการณ์ บางโรงเรียนได้มอบหมายให้นักศึกษาดำเนินการเรียนการสอนเอง โดยไม่มีการสังเกตการณ์สอน และไม่มีการประสานงานเรื่องกำหนดวัน-เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา ขาดการวางแผนร่วมกันของนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร นอกจากนี้ อาจารย์พี่เลี้ยง ยังมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาไม่สม่ำเสมอ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549 : 54-61) ได้กำหนดข้อบังคับและประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐานบัณฑิตตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ในส่วนครูมีความสามารถในการเป็นครูพี่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยพิจารณาจากตัวบ่งชี้ ดังต่อไปนี้ 1) ครูรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2) ครูมีทักษะและเทคนิคในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร 3) ครูครองตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณครู

และการเป็นครูมืออาชีพ 4) ครูมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและ ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.2 ผู้บริหารและนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีปัญหาระดับมาก ในเรื่อง การพูดคุยและร่วมกัน ทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549 : 54-61) ได้กำหนดข้อบังคับและประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐานบัณฑิตตามหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ในส่วนของการ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้สถาบันการศึกษา โดยให้สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องของโรงเรียน และสถานศึกษา จัดกิจกรรมในท้องถิ่นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เข้าร่วมเพื่อรู้จักบุคคลสำคัญและ ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอน ไม่มีความมั่นใจ ทำให้มีการพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนยังน้อยอยู่ ดังที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555) ได้กำหนดการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ใน ช่วงเวลา 2 สัปดาห์แรกของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในโรงเรียน จะเป็นช่วงที่นักศึกษาปฏิบัติการสอน ทำการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ศึกษาโครงการของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนภายใต้การดูแล ให้คำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอน อย่างเต็มเวลาเสมือนครูคนหนึ่งของโรงเรียนติดต่อกันเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา ดังที่ สุมน อมรวิวัฒน์ (2541: 2) ได้กล่าวว่า การส่งนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นการ เตรียมนิสิตให้มีความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพที่แท้จริง ได้รู้จักเด็ก ได้ทำงานร่วมกับครูและบุคคล อื่นๆ ได้มีโอกาสเป็นผู้นำซึ่งช่วยให้ นิสิตได้ปรับปรุงตนเองในทุกๆ ด้าน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ดี มิได้หมายความว่า การจัดสภาพห้องเรียนที่หรูหรา สะดวกสบาย มิได้หมายถึง ความพร้อมทางวัตถุ เทคโนโลยี และการบริการอันเลิศ หากหมายถึง โอกาสที่นิสิตจะได้รับการฝึกฝนอย่างหลากหลาย ได้ เรียนรู้แบบอย่างที่ดี ค้นคว้าแก้ปัญหาที่ท้าทาย รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น สามารถสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับทุกคนทุกฝ่ายในองค์กร เกิดความรู้สึกที่ดีภาคภูมิใจในสถานภาพของวิชาชีพครู

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก เรื่อง การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ และผู้บริหารสถานศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก เรื่อง การร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอน ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน และอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ การพบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร และการวางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Houston (1990: 520 – 524) สรุปเกี่ยวกับการวิจัยด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ด้านการติดต่อสื่อสารผลการศึกษาจากกรณีศึกษาโรงเรียน 14 โรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาครูในออสเตรเลีย พบว่าองค์ประกอบของการติดต่อสื่อสารและการพัฒนาระบบความร่วมมือและการสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ได้แก่ การวางรูปแบบของความร่วมมือการติดต่อสื่อสาร การกำหนดบทบาท โปรแกรมการพัฒนาความร่วมมือระบบข้อมูล การสื่อสาร ความสม่ำเสมอในการติดตามดูแล และการช่วยเหลือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสถาบันราชภัฏตามทัศนะของคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการสื่อสาร ประกอบด้วย การสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวกในการประสานงานและการสื่อสารอย่างเพียงพอ จัดประชุมสัมมนานักศึกษาและอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และมีการประสานงานและสื่อสารภายในและภายนอกสถาบัน ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดธิดา จันทร์มณี (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏเชียงราย พบว่า ด้านอาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่รับผิดชอบนักศึกษา 1-10 คน ใช้เวลานิตะระหว่าง 1-6 ชม.ต่อ สัปดาห์ และยังมีภาระงานอื่นๆ อีก เช่น งานอาจารย์ที่ปรึกษา งานบริหารระดับต่างๆ สถาบันราชภัฏเชียงรายตั้งเกณฑ์การนิเทศนักศึกษาไว้ 4 ครั้ง ต่อคน ต่อภาคเรียนทำให้อาจารย์นิเทศนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึงตามเกณฑ์ อาจารย์นิเทศก์มีงานสอนมากเกินไป และมีข้อจำกัดในเรื่องยานพาหนะ และโรงเรียนที่นิเทศอยู่นอกเขตเมืองเสียเวลาเดินทางไปกลับ

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน มีปัญหาช่องทางการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ของทุกฝ่าย ในการพบปะพูดคุยประเด็นข้อมูลย้อนกลับการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาให้กับคณะศึกษาศาสตร์ สอดคล้องกับที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2555) ได้กำหนดแผนปฏิบัติงานปฏิบัติการสอน ในการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน คณะกรรมการฯ จะเป็นผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ของการไปปฏิบัติการสอนของนักศึกษา โดยคณะกรรมการจะพบกับ

ผู้บริหาร อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาและอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบันปฏิบัติการสอน

4. ด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง การกำหนดกระบวนการ และแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา ยังมีปัญหาความไม่ชัดเจนของการทำวิจัยในชั้นเรียน และการวัดผลประเมินผลการฝึกสอน สอดคล้องกับที่ อาจารย์นิเทศก์ ได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรจัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และนักศึกษาเสนอแนะว่า ควรจัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังที่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา(2549) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา โดยได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำวิจัยในชั้นเรียน” ให้นักศึกษาเป็นลำดับแรก จะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียน แล้วจึงจัดปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3) เริ่มปฏิบัติการสอนในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 4) รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์ 5) รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 1 6) รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 2 เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน 7) สัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ 8) รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ครั้งที่ 3 ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน 9) สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน 10) สอบสอน (อาจารย์พี่เลี้ยงและคณะกรรมการ) 11) วันสุดท้ายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 12) รายงานตัวที่คณะศึกษาศาสตร์เพื่อจัดนิทรรศการ 13) สัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งแผนการจัดการเรียนรู้และวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์แล้วยังฝ่ายวิชาการ 14) โรงเรียนส่งคะแนนตามแบบรายงานการประเมินผลสำหรับโรงเรียน

และคณะศึกษาศาสตร์ ยังได้แต่งตั้งอาจารย์นิเทศก์ (อาจารย์ของสถาบันผลิตครู) (1) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี (2) มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 3 ปี (3) มีคุณลักษณะของความเป็นครูตามที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549 : 38- 43) ได้กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐานและเกณฑ์การรับรองปริญญาตรีทางการศึกษา (หลักสูตร 5 ปี) ไว้

5. ด้านการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ในระดับมาก ในเรื่อง ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา และการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน ดังที่ ปทีป เมธาคุณวุฒิ(2530: 98-101) ได้กล่าวถึง สมมติฐานหรือแนวคิดพื้นฐานบางประการของการจัดประสบการณ์วิชาชีพว่าควรตั้งอยู่บนรากฐาน 3 ประการ คือ การทดสอบทฤษฎีในสภาพการณ์จริง ประสบการณ์วิชาชีพเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามาก มีการประสานกันระหว่างทฤษฎีและสภาพการณ์จริงและนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติซึ่งทำให้นิสิตมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้นานและช่วยให้แต่ละคนมีสมรรถภาพสูงขึ้น ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีธรรมชาติของความเป็นผู้ใหญ่เขาต้องการเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นความจริง (Relevance) มีความหมาย (Meaningfulness) และนำไปปฏิบัติได้ เขาต้องการเรียนรู้สภาพปัญหาที่แท้จริงโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมรับรู้และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ที่พึงปรารถนา

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมา ความไม่ชัดเจนเรื่องของการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอน และปัญหาเรื่องการจัดทำผลงานของนักศึกษาเพื่อนำเสนอในการสัมมนา และการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ไม่มีการติดตามและให้คำปรึกษาเรื่องการทำผลงานของนักศึกษาในการนำเสนอในงานสัมมนา เพราะการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน นับว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน ว่าคณะกรรมการฯ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จัดสัมมนาหลังจากนักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์และข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครูมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุปพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อคณะกรรมการฯ จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป สอดคล้องกับ เสาวรส ภูภากรณ์ (2543) ได้กล่าวว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการฝึกสอนของนิสิตครูซึ่งจะเป็นกิจกรรมหลักของนิสิตทุกคนที่จะได้ฝึกทักษะต่างๆ ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิธีแก้ไขโดยมีอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายสถาบันและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนให้ความช่วยเหลือแนะนำ เพื่อให้ นิสิตได้นำทฤษฎีที่ได้เรียนรู้ในห้องเรียนไปปฏิบัติจริง ตลอดจนได้เรียนรู้วิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองสำหรับการเตรียมตัวเพื่อเป็นครูต่อไป

ข้อมูลผลการวิจัยระยะที่ 2

ผลจากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะการสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่ม และสรุปผลพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษปฏิบัติการสอน ได้เสนอแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต

ปัตตานี มีความหลากหลาย และมีความเชื่อมโยงกับหลักการ แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายดังต่อไปนี้

การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

1. การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา

- 1.1 สสำรวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก
 - 1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการพร้อมข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน
 - 1.3 แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า
 - 1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด
- #### 2. กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน
- 2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน
 - 2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์
 - 2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก
 - 2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

3 การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

- 3.1 มอบหมายผู้บริหารหรือตัวแทนมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน
- 3.2 จัดทำหนังสือส่งตัว ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาและคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

3.3 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน

3.4 สำนวความต้งการพัฒนสถานศีกษาปฏิบัติการสอน เพื่อสงเสริมการจ้ดการเรียนรู้

4. ประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศีกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศีกษาปฏิบัติการสอน

4.1 จ้ดประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศีกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศีกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์การจ้ดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาออกไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คณะศีกษาศาสตร์

5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพื่อทำเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจ้ดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการ ผู้บริหาร มีปัญหาการดำเนินการจ้ดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศีกษาศาสตร์มหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ ในการกำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของคณะศีกษาศาสตร์ มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษา มีปัญหาสูงที่สุดที่คล้ายกัน คือ การแจ้งให้ทราบแผนงานการจ้ดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูที่จะปฏิบัติในภาคการศีกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า และการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ และอาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาสูงที่สุด คือ การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสงเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ดังนั้นการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ ซึ่งถ้ามีแนวทางที่เหมาะสม เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจ้ดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมวางแผน และเป็นการทำงานร่วมกันหลายฝ่ายตั้งแต่การติดต่อประสานงานกับสถานศีกษา กระบวนการเลือกสถานศีกษาปฏิบัติการสอน การส่งนักศึกษาไปสถานศีกษาปฏิบัติการสอน ประชุมอาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารสถานศีกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศีกษาปฏิบัติการสอน ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาออกไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คณะศีกษาศาสตร์ โดย คณะศีกษาศาสตร์มหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดแผนปฏิบัติงานปฏิบัติการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผลิตบุคลากรครูออกไปรับใช้สังคม งานปฏิบัติงานการสอนได้วางแผนการปฏิบัติงานฝึกสอนเป็น 5 ขั้นตอน (คณะศีกษาศาสตร์ มหาวิทาลัยสงขลานครินทร์, 2555) ด้านการปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน คณะกรรมการปฏิบัติการสอน จ้ดการปฐมนิเทศและสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับ

นักศึกษา ก่อนออกฝึกประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการฯ อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยงได้ประชุมเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติการสอนให้ตรงกัน และส่งมอบนักศึกษาปฏิบัติการสอนให้แก่โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เจริญ รอดเดช (2542) ที่ได้ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ ตามทัศนะของคณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์ พบว่า มีข้อเสนอแนะองค์ประกอบด้านการสื่อสาร ให้ดำเนินการในประเด็น 1.ให้จัดประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้องกับงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ 2.เสนอให้จัดทำเอกสาร คู่มือการฝึกที่สมบูรณ์แบบ 3. เสนอให้จัดประสานงานภายในและภายนอก ทั้งในและนอกรูปแบบ และข้อเสนอแนะองค์ประกอบด้านการจัดทีมงาน ประกอบด้วย 1. การคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม 2. ปรุมนิเทศให้เข้าใจและตระหนักในเป้าหมายและความสำคัญของกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3. ให้สมาชิกของทีมงานมีอิสระจากการสอน 4. ให้โอกาสทีมงานมีส่วนร่วมตัดสินใจในข้อขัดแย้งและร่วมพัฒนางานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 5. ประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาทีมงานอย่างสม่ำเสมอ ดังที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2541: 2) ได้กล่าวว่า การส่งนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นการเตรียมนิสิตให้มีความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพที่แท้จริง รู้จักเด็ก ได้ทำงานร่วมกับครูและบุคคลอื่นๆ ได้มีโอกาสเป็นผู้นำซึ่งช่วยให้ นิสิตได้ปรับปรุงตนเองในทุกๆ ด้าน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ดีควรมีความถึงการ จัดสภาพห้องเรียนที่ทรูหรา สะดวกสบาย มิได้หมายถึง ความพร้อมทางวัสดุเทคโนโลยี และการบริการอันเลิศ หากหมายถึง โอกาสที่ นิสิตจะได้รับการฝึกฝนอย่างหลากหลาย ได้เรียนรู้แบบอย่างที่ดี คำนคว้าแก้ปัญหาที่ท้าทาย รู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนทุกฝ่ายในองค์กร เกิดความรู้สึกที่ดีภาคภูมิใจในสถานภาพของวิชาชีพครู และสอดคล้องกับ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยเกษตรศาสตร์(2553) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ดี จะต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็นฝ่ายอาจารย์นิเทศก์ หรือฝ่ายของโรงเรียนที่นักศึกษาไปปฏิบัติการสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพราะโรงเรียนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูประสบผลสำเร็จ ช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการเป็นครูที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงจะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการเป็นครูที่ดีแก่นักศึกษา โรงเรียนเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่จะเอื้ออำนวยประสบการณ์ต่างๆ ให้นักศึกษา และบุคลากรในแต่ละฝ่ายต่างก็มีบทบาทหน้าที่ที่จะช่วยให้การดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

1. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย
 - 1.1 กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา
 - 1.2 พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน
 - 1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
 - 1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์
อาจารย์พี่เลี้ยง
 - 1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงานตามข้อกำหนด

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา มีปัญหาสูงสุด ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยง มีปัญหาสูงสุดในเรื่องการตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ และนักศึกษา มีปัญหาสูงสุดในเรื่องการสังเกตการสอน มีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร ทั้งนี้ จึงควรมีกำหนดแนวทางด้านการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง โดยผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา ร่วมกันวางแผนการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ตลอดจนการให้คำปรึกษาและติดตามผล ดังที่ อัจฉรา ประไพตระกูล (2522 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นประสบการณ์ทั้งหมดที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับนักเรียนนักศึกษา และบุคคลในระดับหรือกลุ่มต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมถึงได้รับโอกาสในการสังเกตการณ์การเรียนการสอน ร่วมมือทำงาน ฝึกทำการสอนและกิจกรรมต่างๆ อันจะเสริมสร้างให้ผู้ที่จะเป็นครูเกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐาน ตลอดจนหลักการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับ หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2532: 75) ได้กำหนดอาจารย์พี่เลี้ยงมีบทบาทที่สำคัญ ดังนี้ ช่วยจัดให้นิสิตได้มีโอกาสร่วมมือ ทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเปิดโอกาสให้นิสิตได้ร่วมประชุมกับ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนหรืออาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อหาประสบการณ์ , จัดให้นิสิตได้มีโอกาสสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเป็นแนวทางในการสอนของนิสิตต่อไป , ช่วยตรวจบันทึกการสอน ล่วงหน้าของนิสิต และให้คำแนะนำในการพัฒนาการทำบันทึกการสอน เพื่อให้การสอนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น , การสังเกตการสอน ควรจะสังเกตการสอนให้ตลอดคาบ และเข้าสังเกตการสอนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อสังเกตข้อบกพร่องของนิสิตและเสนอแนะต่อไป และหน่วยประสบการณ์วิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2532: 77-79); คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (2549) ได้กำหนดการปฏิบัติตัวของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต่ออาจารย์นิเทศก์

1. มอบตารางสอนและตารางปฏิบัติงานผ่านหัวหน้านิสิตประจำโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้อาจารย์นิเทศก์ภายในสัปดาห์แรกที่นิสิตไปประจำที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่ออาจารย์นิเทศก์ จะได้จัดตารางเวลาทำงานได้เหมาะสม 2. แจ้งให้อาจารย์นิเทศก์ทราบล่วงหน้า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงตารางสอนหรือมีเหตุการณ์ที่ต้องทำให้งดสอน 3. แจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับนิสิตให้อาจารย์นิเทศก์ทราบอย่างตรงไปตรงมา และจริงใจเพื่อขอรับคำแนะนำและความช่วยเหลือทันที 4. ทำบันทึกเตรียมการสอนให้พร้อม เพื่ออาจารย์นิเทศก์จะได้ตรวจแก้ทุกครั้งที่ไปนิเทศการสอน 5. เข้าประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้งตามที่คณะกรรมการกำหนดนัดหมาย 6. อำนวยความสะดวกแก่อาจารย์นิเทศก์ที่นิเทศการสอนนิสิตสาขาวิชาอื่น

การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

1. การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะศึกษาศาสตร์

1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ

1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระดับสถาบัน

1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรพบผู้บริหาร

1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะศึกษาศาสตร์

2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์

2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

2.2 อาจารย์นิเทศก์มานิเทศนักศึกษาตามข้อกำหนด

3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศก์นักศึกษาของปฏิบัติการสอน ชี้แจงข้อดีข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร มีปัญหาสูงที่สุดในการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่คณะ ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงมีปัญหาสูงที่สุดในเรื่องการจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ และอาจารย์นิเทศก์มีปัญหาสูงที่สุดในเรื่องการสนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ สอดคล้องกับการศึกษาของ อำนวย บัญศรี และเสาวนีย์ เจริญจักร (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษา

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า อาจารย์นิเทศก์ควรมีการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และประสานงานร่วมมือกับผู้บริหารและครูพี่เลี้ยง และตั้งที่ ศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ได้วางแผนการปฏิบัติงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (คณะกรรมการบริหารศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ม.ป.) ในด้านการเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ และนิสิต คณะกรรมการ ฯ จะเป็นผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนิสิตการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในสัปดาห์ที่ 3 ของการส่งนิสิตไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ โดยคณะกรรมการ ฯ จะพบกับผู้บริหาร อาจารย์หัวหน้าหมวด/สาขาวิชา และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ และสอดคล้องกับ การศึกษาของ เจริญ รองเดช (2542) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของสถาบันราชภัฏตามทัศนะของคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า ด้านการสื่อสาร เกี่ยวกับการสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวกในการประสานงานและการสื่อสารอย่างเพียงพอ จัดประชุมสัมมนานักศึกษา และอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และมีการประสานงานและสื่อสารภายในและภายนอกสถาบันทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ , ด้านการติดตามดูแลและประเมินผล เกี่ยวกับการจัดระบบการติดตามดูแลและประเมินผลให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้การประเมินผลเป็นหน้าที่ร่วมกันของคณะกรรมการดำเนินการ อาจารย์นิเทศก์ และโรงเรียนที่มีหน่วยฝึกให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง และด้านการจัดทรัพยากรและการสนับสนุนเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลโรงเรียนและหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และให้จัดยานพาหนะในการติดตามดูแลและการนิเทศอย่างเป็นเอกเทศ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุตธิดา จันทรมณี (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏเชียงราย พบว่า ด้านอาจารย์นิเทศก์ส่วนใหญ่รับผิดชอบนักศึกษา 1-10 คน ใช้เวลานิเทศระหว่าง 1 - 6 ชม.ต่อ สัปดาห์ และยังมีภาระงานอื่นๆ อีก เช่น งานอาจารย์ที่ปรึกษา งานบริหารระดับต่างๆ สถาบันราชภัฏเชียงรายตั้งเกณฑ์การนิเทศนักศึกษาไว้ 4 ครั้ง ต่อ คน ต่อ ภาคเรียนทำให้อาจารย์นิเทศนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึงตามเกณฑ์ อาจารย์นิเทศก์มีงานสอนมากเกินไป และมีข้อจำกัดในเรื่องยานพาหนะ และโรงเรียนที่นิเทศอยู่นอกเขตเมือง เสียเวลาเดินทางไปกลับ

การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

1. นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

1.1 นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและให้คะแนน

2. การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนา การสอน การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน

2.1 อภิปรายปัญหาการฝึกสอน นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก และการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากเพื่อนต่างสถาบันปฏิบัติการสอน

2.2 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.3 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการ วัตถุประสงค์ผลการปฏิบัติการสอนได้

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากด้านการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและ การวิจัยในชั้นเรียน อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหาในการกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้น เรียนที่ชัดเจน ส่วนนักศึกษามีปัญหาในเรื่องการเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้ง มีการ วัตถุประสงค์ผลการฝึกสอนได้ ดังนั้นควรมีการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและ การวิจัยในชั้นเรียน ทำให้อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาปฏิบัติการสอน ร่วมกันแลกเปลี่ยนและนักศึกษา จะได้นำข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศก์ มาเขียนโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขวิจัยในชั้น เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (คณะกรรมการบริหารศูนย์ปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีวะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ม.ป.) ในเรื่องการประชุม อภิปรายระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีวะ ๓ คณะกรรมการ ๓ ได้กำหนดให้มีการประชุมอภิปราย ระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีวะ ๓ ครั้ง ในแต่ละภาคการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลิตได้ กลับมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาบางประการที่ผลิตประสบในระหว่างการฝึก ประสบการณ์วิชาชีวะ ๓ ของแต่ละโรงเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบการอภิปราย

การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

1. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติ หน้าที่ครูโดยผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็น ผลงานนิทรรศการ

1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำ การทำงาน

1.2 จัดเวทีนำเสนอการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice

1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีวะ

1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการ ประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอนเป็นการประเมินผลการปฏิบัติ การสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอเป็นผลงานนิทรรศการ จัดให้มีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหาอุปสรรค นำเสนอวิจัย ในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ ทั้งนี้จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์นิเทศก์ มีปัญหา เรื่องความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้ของนักศึกษา ส่วนนักศึกษามีปัญหาสูงสุดเรื่องการจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน ดังนั้น ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำผลงานการฝึกประสบการณ์ และการกำหนดวัน-เวลาการ ส่งงานของนักศึกษาปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน ซึ่ง สอดคล้องกับ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (คณะกรรมการบริหารศูนย์ปฏิบัติการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ม.ป.) ในเรื่องการสัมมนาหลังการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพฯ ในแต่ละภาคการศึกษา คณะกรรมการฯ ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จะจัดสัมมนา หลังจกนิตีเสร์จสิ้นภาระการ ฝึกปฏิบัติงานการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้นำประสบการณ์และ ข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครุมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุป พร้อมทั้ง เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อคณะกรรมการ ฯ จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสำหรับนิสิตรุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา มีปัญหาเรื่องการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะ ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรให้ความสำคัญ กับการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ ดังนั้น หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรมีนโยบาย ส่งเสริมและ พัฒนาแนวทางการดำเนินงานจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง และควรเพิ่มช่องทางการ ติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารระหว่างคณะศึกษาศาสตร์กับโรงเรียนให้เห็นเป็นประจักษ์

1.3 ควรนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป็นคู่มือการ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับทุกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้าใจบทบาทหน้าที่ นโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนำเสนอต่อผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ ต่อไป

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาการกำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน คณะศึกษาศาสตร์ ควรมีการทบทวนการจัดการประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน หรือ ควรสร้างความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนในการปฐมนิเทศก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการติดตามและประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2.2 ควรมีการวิจัยประเมินประสิทธิภาพการใช้แนวทาง/และประสิทธิภาพคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.3 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข. (2545). *การศึกษาค้นคว้าความต้องการในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอนสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมการฝึกหัดครู. (2535). *รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาของบุคลากรกรมการฝึกหัดครู*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กฤษณ์ ศิริพงษ์. (2522). *กระบวนการบริหารงานนิเทศการฝึกสอนของหัวหน้าหน่วยนิเทศการฝึกสอนในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2552). *การวิเคราะห์ตัวสถิติขั้นสูงด้วย SPSS*. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- เกลียวพันธ์ ขจรผดุงกิตติ. (2520). *บทบาทของอาจารย์นิเทศในวิทยาลัยครูส่วนกลางของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการบริหารศูนย์ปฏิบัติการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์. (2553). *คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน). (ม.ป.ป.). *คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (ฝึกสอน) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2555). *คู่มือปฏิบัติการสอน*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2541). *ประสบการณ์วิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2523). *ประสบการณ์วิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจริญ งามชัด. (2530). *การวิเคราะห์ปัญหาในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาวิชาเอกการประถมศึกษา หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจริญ รอดเดช. (2542). *องค์ประกอบของกระบวนการบริหารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ ตามทัศนะของคณะกรรมการดำเนินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและอาจารย์นิเทศก์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.

เจริญผล สุวรรณโชติ. (2524). *หัวใจการฝึกหัดครู*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

ดรุณี ชัยมงคล. (2536). *การบริหารโครงการฝึกสอนและฝึกงานของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในสหวิทยาลัยพุทธชินราช: ศึกษาเฉพาะกรณีวิชาเอกสายวิทยาศาสตร์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญเลิศ แส่นศักดิ์. (2523). *กระบวนการบริหารงานนิเทศการฝึกสอนของหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ การฝึกสอนในมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2530). *ครุศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญขันธ์ เต็มชัย. (2546). *การพัฒนาแบบประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิตวิชาชีพครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัฒนา จันทนา. (2542). *พฤติกรรมการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ สาขาวิชาเอกสังคมศึกษา*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ผ่องศรี วาณิชย์สุวงศ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. ปัตตานี: ภาควิชาการบริหาร

การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

มหาวิทยาลัยทักษิณ. (2541). *คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

มหาวิทยาลัยบูรพา. (2549). *คู่มือนิสิตฝึกสอน คณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2549*.

ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมบัติ คชสิทธิ์. (2534). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัย*

รัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุดธิดา จันทรมณี. (2540). *การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถาบันราชภัฏเชียงราย*.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2541). *งานครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง. คู่มือวิชาประสบการณ์วิชาชีพ หลักสูตรปริญญา*

ครุศาสตรบัณฑิต. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.

เสาวรส ภูภากรณ์. (2543). *สภาพการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสาขาการศึกษาปฐมวัยใน*

สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หน่วยประสบการณ์วิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2532). *คู่มือการ*

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 4 ปีการศึกษา 2532. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

อุดมศักดิ์ นิกรพิทยา. (2534). *การประเมินโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

อัจฉรา ประไพตระกูล. (2522). *ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตคณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2520*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำนาจ บุญศรี และเสาวนีย์ เจียมจักร. (2553). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Houston, W. R. (1990). *Handbook of research on teacher education*. New York: Macmillan, 1990.

Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis*, (2nd ed.). New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.คณิตา นิจรักกุล
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรวิชาการออกแบบระบบการเรียนการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชิตชนก เขิงเขาว์
หัวหน้าภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกรินทร์ สังข์ทอง
ประธานหลักสูตรปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
4. อาจารย์ ดร.กิตติธัช คงชะวัน
อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ
อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์การตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม
(Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard)
เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ (ร่าง) แนวทาง
การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวิทย์ พจนตันติ	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิธาดา สิ้นประจักษ์ผล	ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกภาษาอังกฤษ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ศิลปเมธากุล	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกศิลปศึกษา
4. ดร.อลิสรา ชมชื่น	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกคณิตศาสตร์
5. ดร.ณัฐินี โมพันธ์	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกเคมี
6. ดร.ฐปนรรมภ์ ประทีปเกาะ	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกสุขศึกษา
7. อาจารย์ปาลิดา สายรัตทอง พัฒนพิชัย	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกการประถมศึกษา
8. อาจารย์จันทร์ดา พิทักษ์สาลี	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกชีววิทยา
9. อาจารย์ธเนศ สุขมาตย์	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกฟิสิกส์
10. อาจารย์ธวัชศักดิ์ ตั้งปณิธานวัฒน์	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกพลศึกษา
11. อาจารย์มะลิ ศรีชู	ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกภาษาไทย
12. อาจารย์ฮามิตะ มุสอ	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป
13. อาจารย์บุษบรณ เชิดเกียรติสกุล	หัวหน้าโปรแกรมวิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประเมินผลการศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ การจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)
เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องวิพากษ์ วิจัยและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ของการนำ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ไปใช้ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน/หน่วยงาน
ผู้บริหาร	1. นางสาวอนุช เพชรเรือง	โรงเรียนสตรียะลา
	2. นางสาวเกศกนก โลหะวิจารณ์	โรงเรียนอนุบาลปัตตานี
	3. นางจรรุณี แสงหวัง	โรงเรียนนราธิวาส
	4. นางสุดารัตน์ อติศัพท์	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี
	5. นางปาตีเมาะ ชุมผอม	โรงเรียนบ้านดอนรัก
อาจารย์พี่เลี้ยง	1. นางอามีเนาะ วานา	โรงเรียนสตรียะลา
	2. นางสาวฉัตรชนก แสงขาว	โรงเรียนอนุบาลปัตตานี
	3. นางสาวยันทิ แก้วมหากาฬ	โรงเรียนนราธิวาส
	4. นายประพันธ์ จองเต็ม	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี
	5. นางสาวอาภรณ์ ทุมนวล	โรงเรียนบ้านดอนรัก
อาจารย์นิเทศก์	1. ผศ.ดร.อัศวิน ศิลปเมธากุล	คณะศึกษาศาสตร์ มอ.ปัตตานี
	2. ผศ.อาฟีฟี ลาเต๊ะ	คณะศึกษาศาสตร์ มอ.ปัตตานี
	3. ดร.นัทธี บุญจันทร์	คณะศึกษาศาสตร์ มอ.ปัตตานี
	4. อาจารย์ปานใจ แสงศิลา	คณะศึกษาศาสตร์ มอ.ปัตตานี
	5. อาจารย์สินี คูหามุข	คณะศึกษาศาสตร์ มอ.ปัตตานี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือสำหรับการดำเนินการวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาการบริหารการศึกษา โทร. 1624

ที่ มอ. 260/ว055.1

วันที่ 22 มกราคม 2556

เรื่อง ขออนุมัติโครงการในการทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายบุรินทร์ สหะวิริยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนการเรียนแบบ แผน ก แบบ ก 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี ดร.เรชา ชูสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์หัวข้อดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับท่าน เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างต่อไป ตามแบบสอบถามดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาการบริหารการศึกษา โทร. 1624

ที่ มอ. 260/ว065

วันที่ 30 มกราคม 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นายบุรินทร์ สหะวิริยะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนการเรียนแบบ แผน ก แบบ ก 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี ดร.เรชา ชูสุวรรณ เป็น อาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยสำหรับสำหรับวิทยานิพนธ์หัวข้อดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับท่าน เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อมูลการวิจัยไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป ตามแบบสอบถามดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ดร.ธีร หฤทัยธนาสันต์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๔๔๒

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เนื่องด้วย นายบุรินทร์ สหะวิริยะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนการเรียนแบบ แผน ก แบบ ก ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี ดร.เรชา ชูสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยสำหรับสำหรับวิทยานิพนธ์หัวข้อดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับท่าน เพื่อนักศึกษาจะได้นำข้อมูลการวิจัยไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.อีร์ หฤทัยนาสันต์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. ๐-๗๓๓๑-๓๘๒๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา โทร. ๑๖๒๔

ที่ มอ.๒๖๐/ว๗๑๕

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน

ด้วย นายบุรินทร์ สหะวิริยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนการเรียนแบบ แผน ก แบบ ก ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี อาจารย์ ดร.เรชา ชุสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอขอมอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้การสัมภาษณ์งานวิจัย ประเด็นการตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ในทางนโยบายของ (ร่าง)แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงต่อไป ตามเอกสารดั่งแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความมอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ดร.เรชา ชุสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/ว๔๓๓.๑

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ๑ ฉบับ

ด้วย นายบุรินทร์ สหะวีริยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนการเรียนแบบ แผน ก แบบ ก ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี ดร.เรชา ชุสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัยสำหรับวิทยานิพนธ์หัวข้อดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับท่าน เพื่อนักศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชุสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. ๐-๗๓๓๑-๓๘๒๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒๒

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๒.๐๗๐๒/๒๔๘

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตำบลรู่สะมิแล อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๔ ชุด

ด้วย นายบุรินทร์ สหะวีริยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนการเรียนแบบ แผน ก แบบ ก ๒ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี อาจารย์ ดร.เรชา ชูสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาเห็นว่า อาจารย์ ดร.มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการทำวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอบขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. ๐-๗๓๓๑-๓๘๒๘-๕๐ ต่อ ๑๖๒๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๔-๘๓๒

ที่ ศร 0521.2.0702/ว582

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี 94001

18 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประชุมกลุ่ม (Focus Group)
เรียน

ด้วย นายปริญทร์ สหะวิริยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี ดร.เรชา ชุสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่า อาจารย์อนุช เพชรเรือง และอาจารย์อามีเนาะ วานา บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเป็นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมายังท่านเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อวิพากษ์วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในวันพุธที่ 21 มกราคม 2558 เวลา 09.30-12.00 น. ณ ห้องประชุม 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เรชา ชุสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 0-7331-3938-50 ต่อ 1624

โทรสาร 0-7334-832

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาการบริหารการศึกษา โทร. 1624

ที่ มอ. 260/ว482

วันที่ 18 ธันวาคม 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิการประชุมกลุ่ม (Focus Group)

เรียน

ด้วย นายปฐนรินทร์ สหะวิริยะ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี” โดยมี ดร.เรชา ชูสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการเข้าร่วมการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อวิพากษ์ วิจัยและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในวันพุธที่ 21 มกราคม 2558 เวลา 09.30-12.00 น. ณ ห้องประชุม 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ดร.เรชา ชูสุวรรณ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศก์

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยเรื่องนี้ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น อันจะเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางต่อการปรับปรุงงานด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบสอบถามชุดนี้มี 7 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แยกเป็น 5

ส่วน ดังนี้

2.1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

2.2 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

2.3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

2.4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended)

โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 21-30 ปี

[] 31-40 ปี

[] 41-50 ปี

[] 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

[] ปริญญาตรี

[] ปริญญาโท

[] ปริญญาเอก

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ประสบการณ์ด้านการสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

[] ต่ำกว่า 5 ปี

[] 5-9 ปี

[] 10-14 ปี

[] 15-19 ปี

[] 20 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พิเศษ

[] ต่ำกว่า 3 ปี

[] 3-5 ปี

[] 6-8 ปี

[] 9-11 ปี

[] 12 ปีขึ้นไป

6. ท่านเป็นอาจารย์นิเทศก์โปรแกรมวิชา

7. จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้

1-5 คน

6-10 คน

11-15 คน

มากกว่า 15 คน

8. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้

ไม่มีชั่วโมงสอนเลย

สอนนักศึกษา..... ชั่วโมง/สัปดาห์

9. จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อเดือน

1-2 ชั่วโมง/เดือน

3-4 ชั่วโมง/เดือน

5-6 ชั่วโมง/เดือน

มากกว่า 6 ชั่วโมง/เดือน

10. งานในหน้าที่อื่น ๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

งานอาจารย์

งานบริหารระดับภาควิชา

งานแนะแนว

งานบริหารระดับคณะ

อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง ข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ เป็นข้อความที่ขอให้ท่านพิจารณาความมากน้อยของการปฏิบัติในด้านต่างๆ โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขให้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

- 5 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมาก
 3 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากความหมายของตัวเลขดังกล่าว ขอให้ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงช่องตัวเลข ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
0	มีการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์และสื่อการสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอน		/			

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ เมื่อท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 4 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่ามีการปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอนด้วยกันในระดับมาก เป็นต้น

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน					
1	คณะจัดประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
2	คณะมีปัญหาในการใช้ระบบสารสนเทศที่ไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
3	คณะแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ					
4	คณะขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
5	คณะมีการแจ้งให้ทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า					
6	ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					
7	การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง					
8	งบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
9	มีการจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง					
10	คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้อง สมบูรณ์พร้อมใช้งาน					

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การเยี่ยมชมสถาบันปฏิบัติการสอน						
11	วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษาพร้อมกัน					
12	ยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ					
13	มีงบประมาณในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
14	กำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา					
15	มีการประสานงานระหว่างคณะฯ กับโรงเรียนอย่างใกล้ชิด					
16	การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
17	พบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
18	การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ					
19	สนใจที่จะแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน					
20	การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ					
การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน						
21	สัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศ และนักศึกษาฝึกสอนเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก					
22	สัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารของคณะฯ อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน					
23	การเตรียมเนื้อหาในการสัมมนาล่วงหน้าโดยให้นักศึกษาฝึกสอน เตรียมปัญหาแต่ละกรณีมาเสนอและอภิปรายร่วมกัน					
24	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในชั่วโมงการสัมมนาฝึกสอน					
25	การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียนที่ฝึกสอน					
26	บันทึกผลการสัมมนาและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกครั้ง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
27	การติดตามผลนักศึกษาฝึกสอนโดยนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน					
28	การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้ง มีผลต่อการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนด้วย					
29	มีกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน					
30	มีการนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีผลต่อการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนด้วย					
การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน						
31	การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียนที่ฝึกสอน					
32	การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน					
33	นักศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
34	นักศึกษามีความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานได้					
35	มีกระบวนการปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์ต่ออาชีพครูให้แก่ศึกษาก่อนจบ					
36	มีกระบวนการปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ครูในด้านการสอน การบริการทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้แก่ศึกษาก่อนจบ					
37	การติดตามผลการฝึกสอนโดยนำผลสรุปมาร่วมกันอภิปรายเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก					
38	มีกระบวนการการติดตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาโดยบันทึกทุกระยะที่มีการประเมินผลการฝึกสอนและรายงานผล					
39	การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน					
40	งบประมาณในการจัดสัมมนาภายหลังการฝึกสอนมีความเหมาะสม					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

แบบสอบถามสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยเรื่องนี้ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น อันจะเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางต่อการปรับปรุงงานด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบสอบถามชุดนี้มี 7 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แยกเป็น 5

ส่วน ดังนี้

2.1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

2.2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended)

โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 21-30 ปี

[] 31-40 ปี

[] 41-50 ปี

[] 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

[] ปริญญาตรี

[] ปริญญาโท

[] ปริญญาเอก

[] อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ประสบการณ์ด้านการสอน

[] ต่ำกว่า 5 ปี

[] 5-9 ปี

[] 10-14 ปี

[] 15-19 ปี

[] 20 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง

[] ต่ำกว่า 3 ปี

[] 3-5 ปี

[] 6-8 ปี

[] 9-11 ปี

[] 12 ปีขึ้นไป

6. ท่านเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงโปรแกรมวิชา

7. จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบนิเทศในภาคเรียนนี้

1-5 คน

6-10 คน

11-15 คน

มากกว่า 15 คน

8. จำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ในภาคเรียนนี้

ไม่มีชั่วโมงสอนเลย

สอน ชั่วโมง/สัปดาห์

9. จำนวนชั่วโมงที่นิเทศการสอนนักศึกษาฝึกสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์

1-2 ชั่วโมง/เดือน

3-4 ชั่วโมง/เดือน

5-6 ชั่วโมง/เดือน

มากกว่า 6 ชั่วโมง/เดือน

10. ตำแหน่งปัจจุบัน

11. งานในหน้าที่อื่นๆ ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนและงานนิเทศนักศึกษาฝึกสอน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

งานวิชาการ

งานงบประมาณ

งานบุคคล

งานบริหารทั่วไป

อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง ข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ เป็นข้อความที่ขอให้ท่านพิจารณาความมากน้อยของการปฏิบัติในด้านต่างๆ โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขให้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

5 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมาก

3 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากความหมายของตัวเลขดังกล่าว ขอให้ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงช่องตัวเลข ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
0	มีการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์และสื่อการสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอน		/			

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ เมื่อท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 4 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่ามีการปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอนด้วยกันในระดับมาก เป็นต้น

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน						
1	คณะแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ					
2	คณะกรรมการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
3	คณะมีการแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า					
4	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					
5	คณะศึกษาศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง					
6	คณะศึกษาศาสตร์มีการจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง					
7	คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน					
การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง						
8	การกำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา					
9	การสังเกตการสอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
10	ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ก่อนเริ่มฝึกสอน					
11	การวางแผนการปฏิบัติงานในโรงเรียนและให้แนวคิดพื้นฐานก่อนมอบหมายงาน					
12	ชี้แนะ เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่					
13	ตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ					
14	จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นแนวการสอน					
15	พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน					
16	ติดตามและตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
	การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน					
17	วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร					
18	การอำนวยความสะดวกในการไปนิเทศและออกเยี่ยมสถาบัน					
19	การจัดสรรงบประมาณในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพียงพอ					
20	มีการกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา					
21	มีการประสานงานระหว่างคณะฯ กับโรงเรียนอย่างใกล้ชิด					
22	การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
23	พบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
24	การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ					
25	ร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน					
26	การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ข้อเสนอแนะ

.....

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยเรื่องนี้ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น อันจะเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางต่อการ ปรับปรุงงานด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบสอบถามชุดนี้มี 7 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แยกเป็น 5

ส่วน ดังนี้

2.1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

2.2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.3 การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended)

โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 21-30 ปี

[] 31-40 ปี

[] 41-50 ปี

[] 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

[] ปริญญาตรี

[] ปริญญาโท

[] ปริญญาเอก

[] อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ประสบการณ์ด้านการบริหาร

[] ต่ำกว่า 5 ปี

[] 5-9 ปี

[] 10-14 ปี

[] 15-19 ปี

[] 20 ปีขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา

[] ต่ำกว่า 3 ปี

[] 3-5 ปี

[] 6-8 ปี

[] 9-11 ปี

[] 12 ปีขึ้นไป

6.จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบในสถานศึกษาภาคเรียนนี้

- [] 1-5 คน
 [] 6-10 คน
 [] 11-15 คน
 [] มากกว่า 15 คน

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง ข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ เป็นข้อความที่ขอให้ท่านพิจารณาความมากน้อยของการปฏิบัติในด้านต่างๆ โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขให้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

- 5 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมาก
 3 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากความหมายของตัวเลขดังกล่าว ขอให้ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลข ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
0	มีการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์และสื่อการสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอน		/			

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ เมื่อท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 4 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่ามีการปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอนด้วยกันในระดับมาก เป็นต้น

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน						
1	คณะแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ					
2	คณะขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
3	คณะมีการแจ้งให้ท่านทราบแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า					
4	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					
5	คณะศึกษาศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง					
6	คณะศึกษาศาสตร์มีการจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง					
7	คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน					
การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง						
8	การกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา					
9	การสังเกตการสอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
10	ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ก่อนเริ่มฝึกสอน					
11	การวางแผนการปฏิบัติงานในโรงเรียนและให้แนวคิดพื้นฐานก่อนมอบหมายงาน					
12	ชี้แนะ เสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่					
13	ตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอ					
14	จัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสสังเกตการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นแนวการสอน					
15	พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน					
16	ติดตามและตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การเยี่ยมชมสถาบันปฏิบัติการสอน						
17	วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร					
18	การอำนวยความสะดวกในการไปนิเทศและออกเยี่ยมสถาบัน					
19	การจัดสรรงบประมาณในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพียงพอ					
20	มีการกำหนดวัน เวลา ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าในการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนและนิเทศนักศึกษา					
21	มีการประสานงานระหว่างคณะฯ กับโรงเรียนอย่างใกล้ชิด					
22	การให้หรือมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
23	พบปะหรือพูดคุยร่วมกันเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
24	การจัดบริการข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ					
25	ร่วมมือแก้ปัญหากับปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน					
26	การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพรู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ข้อเสนอแนะ

.....

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยเรื่องนี้ไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น อันจะเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางต่อการปรับปรุงงานด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

แบบสอบถามชุดนี้มี 6 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แยกเป็น 5

ส่วน ดังนี้

2.1 การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

2.2 การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

2.3 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

2.4 การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 3 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended)

โปรดตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ ปี

3. ท่านเป็นนักศึกษาวิชาเอก

4. ฝึกสอนชั้น

วิชาที่ฝึกสอน

.....

.....

5. จำนวนชั่วโมง (คาบ) ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานสอนต่อสัปดาห์

[] น้อยกว่า 9 คาบ/สัปดาห์

[] 9-12 คาบ/สัปดาห์

[] 13-16 คาบ/สัปดาห์

[] งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอน.....

.....

6. โรงเรียนที่ท่านฝึกสอนเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับใด

[] อนุบาล

[] ประถม

[] มัธยมต้น

[] มัธยมปลาย

[] อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง ข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับนี้ เป็นข้อความที่ขอให้ท่านพิจารณาความมากน้อยของการปฏิบัติในด้านต่างๆ โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขให้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริง

- 5 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับมาก
 3 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายความว่า ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากความหมายของตัวเลขดังกล่าว ขอให้ท่านพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วโปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงช่องตัวเลข ตรงกับสภาพที่เป็นจริง ตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
0	มีการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์และสื่อการสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอน		/			

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ เมื่อท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหมายเลข 4 หมายความว่า ท่านเห็นด้วยว่ามีการปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การสอนกันใช้ระหว่างโรงเรียนฝึกสอนด้วยกันในระดับมาก เป็นต้น

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน						
1	คณะแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และงานที่จะต้องฝึกปฏิบัติ					
2	คณะขาดการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายก่อนที่ส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู					
3	คณะมีการแจ้งให้ท่านทราบแผนงานนิเทศการฝึกสอนที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า					
4	ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					
5	คณะศึกษาศาสตร์จัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง					
6	คณะศึกษาศาสตร์มีการจัดทำและบริการคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ทั่วถึง					
7	คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน					
การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง						
8	การกำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอน					
9	การสังเกตการสอนมีวางแผนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
10	มีการให้กำลังใจในการฝึกสอน					
11	ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะฝึกสอนระหว่างระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร					
12	มีการวางแผนการปฏิบัติงานและให้แนวคิดพื้นฐานก่อนมอบหมายงาน					
13	การได้รับชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีทางเลือกใหม่					
14	การตรวจสอบการปฏิบัติงานสม่ำเสมอจากครูพี่เลี้ยง ผู้บริหาร					
15	การให้คำปรึกษาจากอาจารย์พี่เลี้ยงก่อนทำการสอนในชั้นเรียน					
16	การพูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
17	การติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอจากครูพี่เลี้ยง ผู้บริหาร					

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน						
18	การสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศ และนักศึกษาฝึกสอนเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก					
19	การสัมมนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารของคณะฯ อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน					
20	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เฉพาะเรื่องตามความต้องการของนักศึกษาฝึกสอนในช่วงการสัมมนาฝึกสอน					
21	การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียนที่ฝึกสอน					
22	บันทึกผลการสัมมนาและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบทุกครั้ง					
23	การนำผลสรุปจากการสัมมนาไปใช้กับสถานการณ์จริงขณะฝึกสอน					
24	การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้					
25	มีกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน					
26	มีการนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีผลต่อการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนด้วย					
การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน						
27	การกำหนดระยะเวลาสัมมนาไว้ล่วงหน้าตลอดภาคเรียนที่ฝึกสอน					
28	การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน					
29	นักศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
30	นักศึกษามีความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปลงและจัดทำเป็นผลงานได้					
31	มีกระบวนการปลูกฝังความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ครูในด้านการสอน การบริการทั้งในโรงเรียนและชุมชนให้แก่ศึกษาก่อนจบ					
32	คณะมีการติดตามผลการฝึกสอนที่เป็นระบบโดยนำผลสรุปมาร่วมกันอภิปรายเฉพาะในโปรแกรมวิชาเอก					

ข้อ	ปัญหาเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
33	คณะมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักศึกษาโดยบันทึกทุกกระยะที่มีการประเมินผลการฝึกสอนและรายงานผล					
34	การจัดกิจกรรมหลังการฝึกสอนมีความชัดเจน					
35	การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ					

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

แบบสัมภาษณ์การวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
 เพื่อตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard)
 และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard)
 ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ชื่อผู้วิจัย นายบุรินทร์ สหะวีริยะ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.เรชา ชูสุวรรณ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

สังกัด.....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

ประวัติการศึกษา.....

ประสบการณ์ทางการทำงานด้านการศึกษา.....ปี

ประสบการณ์ในการด้านการสอน.....

/ตอนที่ 2...

ตอนที่ 2 ตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม และมาตรฐานความเป็นไปได้ ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แนวประเด็นคำถาม

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ประกอบด้วย

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

- ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน
- แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่งนักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

- สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก
- ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- กำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน

1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

- ให้อาจารย์นิเทศก์/คณะมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ

- การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง
- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

.....

.....

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

.....

.....

1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

.....

.....

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

.....

.....

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์
ประสบการณ์วิชาชีพ

.....

.....

มีความเป็นไปได้หรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

.....

.....

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

.....

.....

1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

.....

.....

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

.....

.....

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์
 ประสพการณ์วิชาชีพ

.....

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ประกอบด้วย

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

- กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา
- พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน
- ตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ
- อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง
 และผู้บริหาร
- อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหารติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

.....

มีความเป็นไปได้หรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

.....

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

- สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ
- วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร
- หลังจากนิเทศนักศึกษาควรรื้ออาจารย์นิเทศไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร
- แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ
- หน่วยฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ

3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

- มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร
- อาจารย์นิเทศมาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

3.3 การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

- ทุกฝ่ายร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

.....

.....

3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

.....

.....

3.3 การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

.....

.....

มีความเป็นไปได้หรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

.....

.....

3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

.....

.....

3.3 การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

.....

.....

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

- กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน
- นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัด

และประเมินผลการฝึกสอน

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

- จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก
- จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน
- การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอน

ได้

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

มีความเป็นไปได้หรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

.....

.....

5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

- ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา

- การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักศึกษา

- ควรมีการจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน
- ควรมีการพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ
- การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอนมี

ความชัดเจน

- มีการพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

.....

มีความเป็นไปได้หรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

.....

เอกสารประกอบการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group
 เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องวิพากษ์ วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสม
 และความเป็นไปได้ของการนำ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะ
 ศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปใช้ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การจัดประชุมกลุ่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการวิจัย
 ในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต

ของ

นายบูรินทร์ สหะวีริยะะ

นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการวิจัย
ในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2557

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องวิพากษ์ วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปใช้ในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใน 5 ประเด็นหลัก เกี่ยวกับองค์ประกอบของร่างรูปแบบฯ ดังนี้

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 : การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 : การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 : การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 : การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอน

และการวิจัยในชั้นเรียน

ประเด็นการพิจารณาที่ 5 : การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

องค์ประกอบของเอกสารประกอบการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group

ส่วนที่ 1 : ส่วนนำ ประกอบด้วย

1. ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย
4. การดำเนินการวิจัยโดยสังเขป
5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ส่วนที่ 2 : ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วยที่มาของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ส่วนที่ 3 : ประเด็นพิจารณาเพื่อการวิพากษ์ วิจารณ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้

- ประเด็นการพิจารณาที่ 1 : การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน
 ประเด็นการพิจารณาที่ 2 : การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง
 ประเด็นการพิจารณาที่ 3 : การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน
 ประเด็นการพิจารณาที่ 4 : การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอน
 และการวิจัยในชั้นเรียน
 ประเด็นการพิจารณาที่ 5 : การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ส่วนที่ 1: ส่วนนำ

1. ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ในการดำเนินงานใดๆ ก็ตาม การจัดการที่ดีจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานด้านการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก็เช่นเดียวกัน จะมีความสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการ ถ้ามีการจัดการที่ดี การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ก็จะมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถาบันผลิตครูจึงควรกำหนดวิชาการด้านทฤษฎีและด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูภาคปฏิบัติไว้ในแผนงาน

การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นปัจจัยในการผลิตบุคลากรในวิชาชีพครูและเป็นการให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อนักศึกษาครู โดยการฝึกหัดครูยึดหลักว่าการฝึกประสบการณ์ต้องเป็นหัวใจของการฝึกหัดครูทุกระดับทุกประเภท โดยกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติการสอนหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลังจากที่นักศึกษาได้เรียนภาคทฤษฎีที่กำหนดไว้ครบแล้ว โดยนักศึกษาทุกคนต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามกำหนดเวลา ก่อนที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นครูประจำการจริงๆ (สุดธิดา จันทร์มณี, 2540 : 1)

สถาบันผลิตครูและคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จึงได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของวิชาชีพไว้ อาทิเช่น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำหนดวัตถุประสงค์ ในรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและปฏิบัติการวิชาชีพครูไว้ว่า เพื่อให้บัณฑิตสามารถ 1) บูรณาการความรู้ทั้งหมดที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจริง 2) นำประมวลรายวิชาเฉพาะมาจัดทำแผนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ใช้เทคนิคและยุทธวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ 4) เลือกใช้ ผลิตสื่อและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ 5) ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ตามสภาพความเป็นจริง 6) จัดทำบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ 7) วิจัยในชั้นเรียนและนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 8) จัดกิจกรรมทางวิชาการเรียนรู้รวมทั้งการปฏิบัติงานครูด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่งานสอนโดยตรง และเพื่อส่งเสริมการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร มีเจตคติที่ดีและศรัทธาวิชาชีพครู

9) ร่วมสัมมนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552)

เช่นเดียวกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดจุดประสงค์ของการปฏิบัติการสอนและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพว่าเพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจ มีความตระหนัก มีความสามารถ มีทักษะการสอนและมีประสบการณ์วิชาชีพครู โดยสามารถแสดงพฤติกรรมสำคัญต่างๆ คือ 1) สร้างประมวลการสอนรายวิชาในภาคเรียนที่ได้รับมอบหมาย 2) สร้างแผนการจัดกิจกรรมการสอนรายคาบ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้ 4) แก้ปัญหา-พัฒนาการเรียนรู้อยู่ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน 5) เลือกสรรกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับพัฒนาผู้เรียน 6) พัฒนาหลักสูตรระดับชั้นเรียน 7) สร้างสรรค์และพัฒนาบทเรียน 8) ปฏิบัติหน้าที่ครูและงานที่เกี่ยวข้องกับครูทุกด้าน ตามมาตรฐานวิชาชีพครู (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554)

นอกจากนั้นคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในประเด็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนและการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ไว้ดังนี้ 1) เพื่อให้ศึกษานิเทศก์มีความรู้และประสบการณ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้และสามารถ ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนไปปฏิบัติในสถานศึกษา 3) เพื่อให้ศึกษานิเทศก์สามารถผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4) เพื่อให้ศึกษานิเทศก์มีความสามารถทางวิชาการทางการสอน การดูแลนักเรียน มีมนุษยสัมพันธ์และความรับผิดชอบ 5) เพื่อให้บัณฑิตมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และตระหนักถึงคุณค่าของวิชาชีพครู (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2553)

ทั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เปิดสอนระดับปริญญาตรีหลักสูตร 5 ปี จำนวน 3 หลักสูตร 12 สาขาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี และ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบประกอบวิชาชีพครูได้นั้น ต้องมีเวลาปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา โดยมีหลักการดังนี้ 1) มุ่งประสบการณ์เรียนทฤษฎีควบคู่กับการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้มากที่สุด 2) มุ่งการนำหลักการ ทฤษฎี ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะที่ได้ไปใช้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาและ 3) มุ่งการนำหลักการ ทฤษฎี ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะที่ได้ไปใช้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่อเนื่องจากการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ฉะนั้น จุดมุ่งหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย ต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ดี จะต้องได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังไม่ว่าจะเป็นฝ่ายอาจารย์นิเทศก์ หรือฝ่ายของโรงเรียนที่นักศึกษาไป

ปฏิบัติการสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เพราะโรงเรียนถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูประสบผลสำเร็จ ช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการเป็นครูที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงจะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการเป็นครูที่ดีแก่นักศึกษา โรงเรียนเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูที่จะเอื้ออำนวยประสบการณ์ต่างๆ ให้นักศึกษา และบุคลากรในแต่ละฝ่ายต่างก็มีบทบาทหน้าที่ที่จะช่วยให้การดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งการดำเนินการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูเต็มรูปแบบของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญซึ่งนักศึกษาจะนำหลักการ ทฤษฎี และทักษะที่ได้เรียนมาแล้วไปปฏิบัติการสอนตามที่เรียนมา เริ่มด้วยการปฏิบัติการสอน การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน การทำงานร่วมกับผู้บริหารและบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน การประเมินผลงานและการทำรายงาน ทั้งนี้จะต้องให้นักศึกษารับผิดชอบงานที่ปฏิบัติอย่างมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในสถานศึกษาตามสภาพจริงแห่งวิชาชีพ ใช้ระยะเวลาปฏิบัติการสอน 1 ปีการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการผลิตบุคลากรครูออกไปรับใช้สังคม โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้วางแผนงานการปฏิบัติการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน คณะกรรมการปฏิบัติการสอนจัดการปฐมนิเทศและสัมมนาเชิงปฏิบัติการให้กับนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ในระหว่างปฏิบัติการสอน นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและปฏิบัติการสอน อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์พี่เลี้ยงได้ประชุมเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติการสอนให้ตรงกัน และส่งมอบนักศึกษาปฏิบัติการสอนให้แก่โรงเรียน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์แรกของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในโรงเรียน จะเป็นช่วงที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนทำการสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง ศึกษาโครงการของหมวดวิชา ทำความคุ้นเคยกับบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนภายใต้การดูแล ให้คำแนะนำของอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาจะต้องฝึกปฏิบัติงานการสอนอย่างเต็มเวลาเสมือนครูคนหนึ่งของโรงเรียนติดต่อกันเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและปฏิบัติการสอนจะเป็นผู้ออกไปเยี่ยมสถาบันและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ของการไปปฏิบัติการสอนของนักศึกษา โดยคณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและปฏิบัติการสอนจะพบกับผู้บริหาร อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชา และอาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและปฏิบัติการสอนได้กำหนดให้มีการประชุมอภิปรายระหว่างปฏิบัติการ

สอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักศึกษาได้กลับมาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหา บางประการที่นักศึกษาประสบในระหว่างปฏิบัติการสอน แต่ละโรงเรียน โดยอาจารย์นิเทศก์ทุกคนจะเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ และนักศึกษาต้องนำเสนอผลงานวิจัยในชั้นเรียนในการประชุมวิชาการ 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน คณะกรรมการบริหารงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ จะจัดสัมมนาหลังจากนักศึกษาเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์และข้อคิดจากการฝึกปฏิบัติงานการสอน และการปฏิบัติงานครูมาวิเคราะห์ ประเมินผลรวมสรุปพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อคณะกรรมการฯ จะได้นำมาปรับปรุงการทำงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2555)

ทั้งนี้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของการพัฒนาคุณภาพการผลิตครูรุ่นใหม่ให้มีความรู้ ความสามารถและศรัทธาในอาชีพครู จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่พอใจแก่หน่วยงานการใช้ครู ดังนั้นการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจึงมีความสำคัญยิ่งในการเตรียมนักศึกษาไปสู่อาชีพครู และการฝึกปฏิบัติการสอนหรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการบริหารงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านนี้โดยตรงได้พบปัญหาต่างๆ จากเอกสารการสรุปผลการสัมมนานักศึกษาปฏิบัติการสอน และการประเมินผลการปฏิบัติการสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เช่น ได้รับความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์ต่อนักศึกษาปฏิบัติการสอนมีน้อย อาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาไม่สามารถปฏิบัติงานด้านต่างๆ ในหน้าที่ของครูได้เท่าที่ควร นักศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง อาจารย์พี่เลี้ยงไม่เข้าใจหลักและวิธีการ รวมทั้งเกณฑ์ต่างๆ ของการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงเกิดความสับสน ไม่กล้าตัดสินใจที่ปฏิบัติการใดๆ ต่อนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงไม่เข้าใจบทบาทที่แท้จริง อาจารย์นิเทศก์ไปทำการนิเทศน้อยครั้งหรือไม่ไปนิเทศ เป็นต้น ทำให้สนใจศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อนำผลของการศึกษามาวิเคราะห์ และสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ได้แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีประสิทธิผลสูงขึ้น นักศึกษาได้ความรู้และประสบการณ์ดีขึ้น

4. การดำเนินการวิจัยโดยสังเขป

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ รัฐ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อค้นหาตัวแปรเกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.2 การศึกษาปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยนำเสนอการศึกษา ปัญหาการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 5 ขั้นตอน 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 74 คน อาจารย์พี่เลี้ยง 212 คน อาจารย์นิเทศ 45 คน นักศึกษาปฏิบัติการสอน 212 คน มาวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

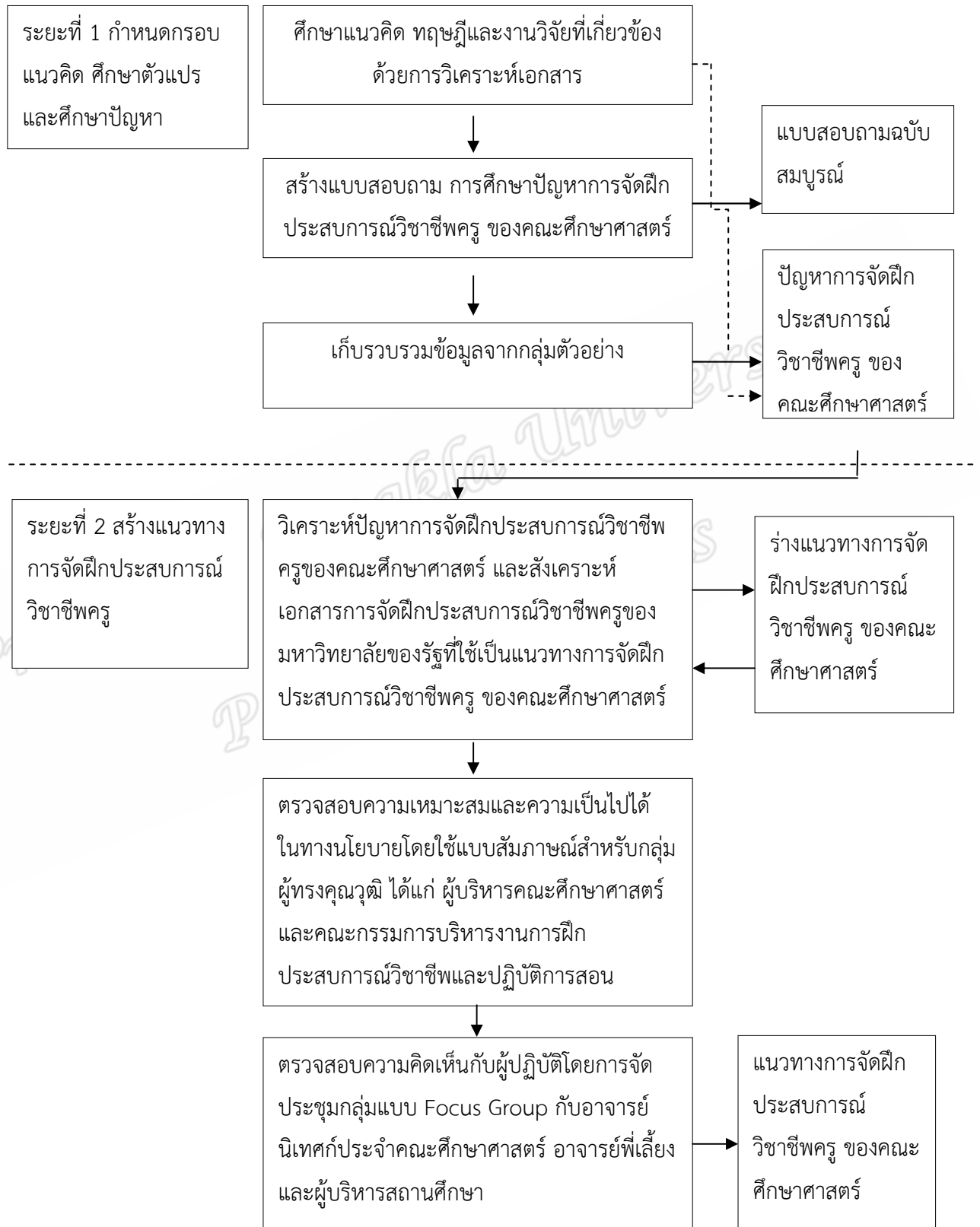
2.1 บูรณาการการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (จากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาในข้อที่ 1.1 และ ข้อที่ 1.2) โดยการสร้างตารางวิเคราะห์แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยของรัฐ

2.2 จัดทำร่างการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของตัวแปร

2.3 ยืนยันและตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม (Suitability Standard) และมาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ในทางนโยบายของร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 1 คน คณะกรรมการบริหาร งานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติการสอน 12 คน เพื่อได้ร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2.4 นำร่างแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ยืนยันและตรวจสอบเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยการจัดประชุมกลุ่มแบบ Focus Group กับอาจารย์พี่เลี้ยง 5 คน และผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน เพื่อได้แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ ซึ่งสามารถแสดงขั้นตอนการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหรือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เต็มเวลา ที่จัดให้แก่นักศึกษาที่เรียนหลักสูตร 5 ปี ได้ฝึกภาคปฏิบัติในสภาพการณ์จริงที่โรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. ปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง สภาพความเป็นจริง ที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง วิธีการ กระบวนการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 5 ขั้นตอน คือ 1) การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน 2) การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง 3) การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 4) การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน 5) การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน รวมถึงบาทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติให้สามารถวางแผนการสอน ปรับปรุงและพัฒนาความสามารถด้านการสอนให้สูงขึ้น ทั้งก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. ครูหรืออาจารย์พี่เลี้ยง หมายถึง ผู้ที่โรงเรียนหรือสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดูแล ให้ความช่วยเหลือนิเทศ และประเมินผลการฝึกสอนหรือปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

5. อาจารย์นิเทศก์ หมายถึง ผู้ที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้แต่งตั้งให้ทำหน้าที่ดูแล ให้ความช่วยเหลือนิเทศ และประเมินผลการฝึกสอนหรือปฏิบัติการสอนของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาในโรงเรียนหรือสถาบันที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์

7. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2556

8. ความเหมาะสมของแนวทาง หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม (Suitability) ของแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่พัฒนาขึ้นในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

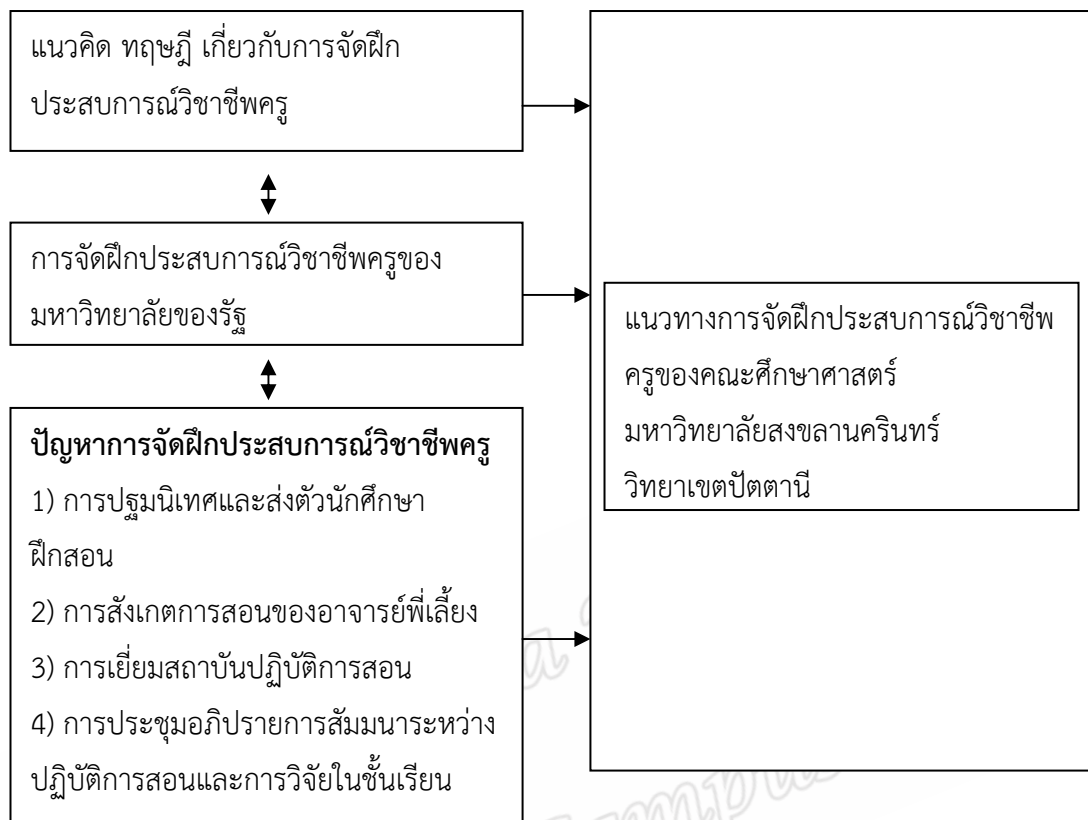
9. ความเป็นไปได้ของแนวทาง หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ (Feasibility) ของแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่พัฒนาขึ้นในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

ส่วนที่ 2: ส่วนเนื้อหา

ประกอบด้วยที่มาของแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และการนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.1 แนวคิดของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.2 ความหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.3 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 1.4 บทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
2. การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.1 ความหมายของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
3. การดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

ส่วนที่ 3: ประเด็นการวิพากษ์ วิจัยและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปใช้ในทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ประเด็นการพิจารณาที่ 1 : การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

ประเด็นการพิจารณาที่ 2 : การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

ประเด็นการพิจารณาที่ 3 : การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

ประเด็นการพิจารณาที่ 4 : การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน

ประเด็นการพิจารณาที่ 5 : การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

ตัวอย่างเช่น

ประเด็นการพิจารณาที่ 1: การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

1. การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา

1.1 สำนวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรม

วิชาเอก

1.2 ทำหนังสือสำวจความต้องการไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดย

ดำเนินการสำวจล่วงหน้า 3-4 เดือน

1.3 แจ้งแผนงานการจัดฝึกระสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอน

ทราบล่วงหน้า

1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด

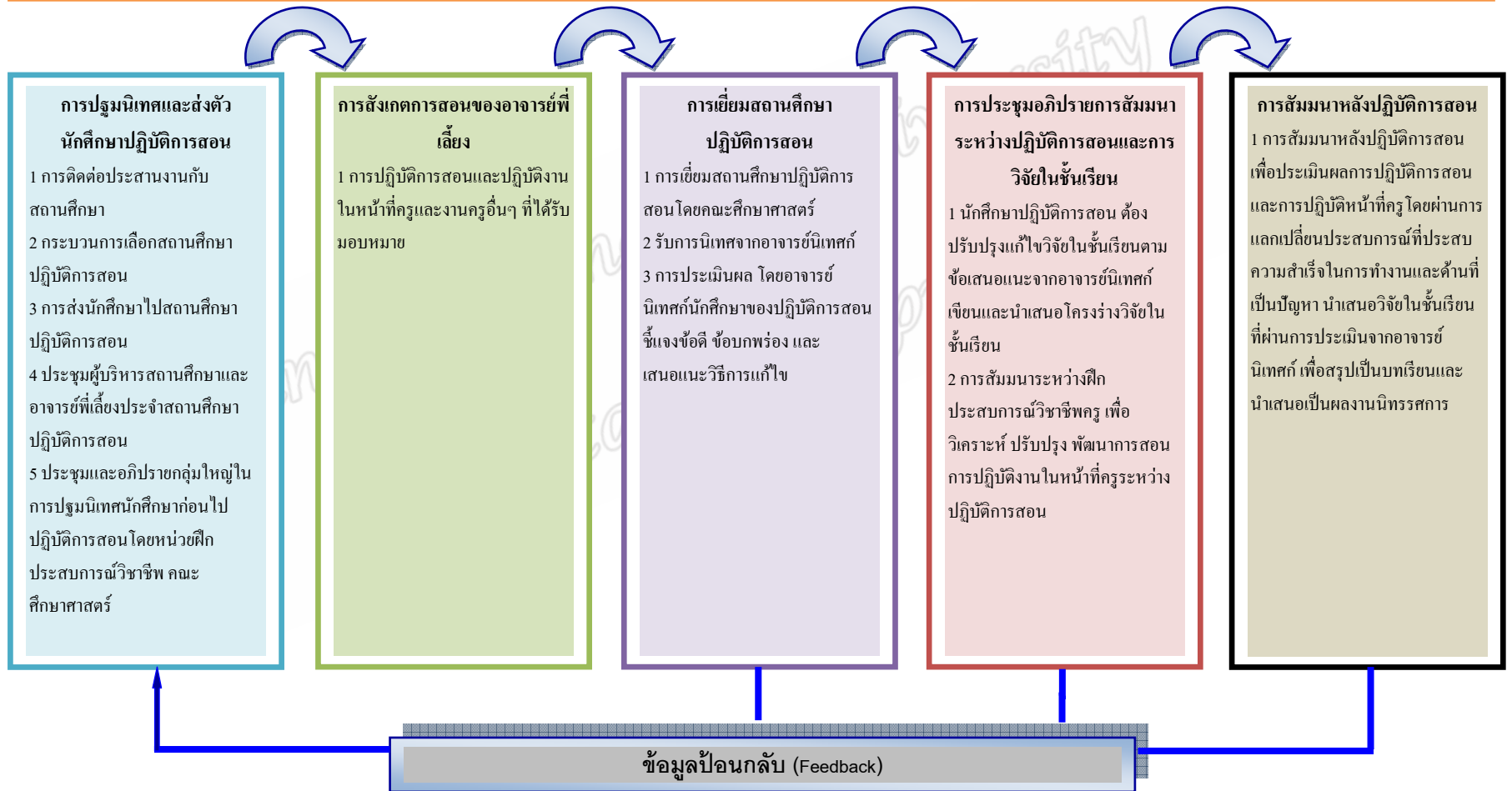
ประเด็นพิจารณา

1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร
2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร
3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร
4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ภาพประกอบ แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประเด็นการพิจารณาที่ 1: การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน

(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ
การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาปฏิบัติการสอน	
<p>1. การติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา</p> <p>1.1 สสำรวจความต้องการสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของนักศึกษาแต่ละโปรแกรมวิชาเอก</p> <p>1.2 ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยดำเนินการสำรวจล่วงหน้า 3-4 เดือน</p> <p>1.3 แจงแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้สถานศึกษาปฏิบัติการสอนทราบล่วงหน้า</p> <p>1.4 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนมีมาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนด</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <p>1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร</p>
<p>2. กระบวนการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>2.1 ประชุมนักศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อทำความเข้าใจนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ในการเลือกโรงเรียน</p> <p>2.2 แนะนำให้นักศึกษาได้ทราบเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>2.3 ให้นักศึกษาทำความเข้าใจและศึกษาคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์</p> <p>2.4 ใช้ website เป็นช่องทางประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>2.5 การบริหารจัดการเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามระบบของแต่ละโปรแกรมวิชาเอก</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <p>1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร</p>

<p>(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ</p>
<p>2.6 สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสถานศึกษาปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>	
<p>3. การส่งนักศึกษาไปสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p>
<p>3.1 มอบหมายรองคณบดีมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>3.2 สำรวจความต้องการพัฒนาสถานศึกษาปฏิบัติการสอน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้</p> <p>3.3 จัดส่งคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปพร้อมด้วย</p> <p>3.4 กำหนดวันและเวลาการส่งตัวนักศึกษาไปปฏิบัติการสอน</p>	<p>1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่อย่างไร</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่อย่างไร</p> <p>3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร</p>
<p>4. ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p>
<p>4.1 จัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยงและผู้ประสานงานสถานศึกษาปฏิบัติการสอนเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p> <p>4.2 บริการวิชาการให้กับสถานศึกษาปฏิบัติการสอนในเครือข่ายและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการทำหน้าที่ครู</p>	<p>1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่อย่างไร</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่อย่างไร</p> <p>3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร</p>

(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ
5. ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศ นักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยหน่วยฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ คณะศึกษาศาสตร์	ประเด็นพิจารณา 1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร
5.1 ปฐมนิเทศนักศึกษา ร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อ ทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่อง นโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร 4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร

ประเด็นการพิจารณาที่ 2: การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง

(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ
การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	
1. การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู และงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย 1.1 กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอน ให้กับนักศึกษา 1.2 พุดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่ เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน 1.3 อาจารย์พี่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด 1.4 วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่าง นักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง 1.5 อาจารย์พี่เลี้ยง ติดตามและตรวจสอบผลงาน อย่างสม่ำเสมอ	ประเด็นพิจารณา 1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร 4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร

ประเด็นการพิจารณาที่ 3: การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน

<p>(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ</p>
<p>การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p>	
<p>1. การเยี่ยมสถานศึกษาปฏิบัติการสอนโดยคณะ ศึกษาศาสตร์</p> <p>1.1 สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกใน การเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ</p> <p>1.2 ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์วางแผนการออก เยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสร้าง ความสัมพันธ์ระดับสถาบัน</p> <p>1.3 ก่อนไปนิเทศนักศึกษา ควรให้อาจารย์นิเทศก์ ไปพบผู้บริหารเพื่อทำความรู้จัก</p> <p>1.4 มอบคู่มือการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ สถานศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>1.5 แจกข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้สถานศึกษา ปฏิบัติการสอนทราบ</p> <p>1.6 สถานศึกษาปฏิบัติการสอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่ คณะศึกษาศาสตร์</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <p>1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร</p>
<p>2 รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์</p> <p>2.1 มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษา ล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่าง อาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร</p> <p>2.2 อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตาม ข้อกำหนด</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <p>1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร</p> <p>3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร</p> <p>4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร</p>

<p>3 การประเมินผล โดยอาจารย์นิเทศน์นักศึกษาของ ปฏิบัติการสอน ชี้แจงข้อดี ข้อบกพร่อง และ เสนอแนะวิธีการแก้ไข</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร 4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร
<p>3.1 ทุกฝ่ายร่วมกันเสนอแนะและหาวิธีการแก้ไข ข้อบกพร่องของการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาใน ทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน</p>	
<p>ประเด็นการพิจารณาที่ 4: การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยใน ชั้นเรียน</p>	
<p>(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ</p>
<p>การประชุมอภิปรายการสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน</p>	
<p>1 นักศึกษาปฏิบัติการสอน ต้องปรับปรุงแก้ไขวิจัยใน ชั้นเรียนตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์นิเทศน์ เขียน และนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>1.1 กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยใน ชั้นเรียนที่ชัดเจน</p> <p>1.2 การนำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียน และให้คะแนน</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร 4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร
<p>2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เพื่อ วิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอน การปฏิบัติงานใน หน้าที่ครูระหว่างปฏิบัติการสอน</p> <p>2.1 จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และ นำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก</p> <p>2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างสถาบัน ปฏิบัติการสอนจากเพื่อน</p> <p>2.3 จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>2.4 การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอน แต่ละครั้ง ใช้ประกอบการวัดผลประเมินผลการ ปฏิบัติการสอนได้</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร 4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร

ประเด็นการพิจารณาที่ 5: การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

<p>(ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p>	<p>การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ</p>
<p>การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน</p>	
<p>1. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เพื่อประเมินผล การปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ครูโดย ผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบ ความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา นำเสนอวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจาก อาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนและนำเสนอ เป็นผลงานนิทรรศการ</p>	<p>ประเด็นพิจารณา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความเหมาะสมในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 2. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้หรือไม่ อย่างไร 3. ควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร 4. มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไร
<p>1.1 จัดโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบ เข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน</p> <p>1.2 จัดเวทีนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน</p> <p>1.3 การพูดคุยสรุปถึงข้อปฏิบัติในการออกไป ประกอบวิชาชีพ</p> <p>1.4 การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษา ปฏิบัติการสอนและการส่งผลการประเมินการ ปฏิบัติการสอนมีความชัดเจน</p>	

ภาคผนวก ง
คุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. ค่าความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)
2. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IC ของแนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน								
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง								
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน								
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IC ของแนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับอาจารย์นิเทศก์

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน								
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	0	1	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน								
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
17	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน								
21	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
22	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน								
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	1	1	1	1	0	4	0.8	ใช้ได้
33	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
34	0	1	1	1	0	3	0.6	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
36	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
40	-1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

Prince of Songkla University
Pattani Campus

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IC ของแนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน								
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง								
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	0	1	4	1	ใช้ได้
14	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน								
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาด้วยเทคนิค IC ของแนวทางการพัฒนาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษา

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน								
1	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	0	0	1	1	0	2	0.4	ตัดออก/ ปรับปรุง
5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง								
8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน								
18	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22	0	1	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน								
27	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

2. ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้ คือ

2.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

ด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	.8448
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	.7866
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	.8479
รวมทั้งฉบับ	.8766

2.2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์พี่เลี้ยง

ด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	.8069
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	.8956
3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	.9470
รวมทั้งฉบับ	.9232

2.3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์นิเทศก์

ด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	.8835
2. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน	.8181
3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน	.8426
4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน	.8308
รวมทั้งฉบับ	.8783

2.4 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

ด้าน	ค่าความเชื่อมั่น
1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน	.9654
2. การสังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง	.9451
3. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน	.9256
4. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน	.9312
รวมทั้งฉบับ	.956

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

สังกัด.....คณะศึกษาศาสตร์.....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้
ประวัติการศึกษา.....

ประสบการณ์ทางการทำงานด้านการศึกษา.....ปี
ประสบการณ์ในการด้านการสอน.....

ตอนที่ 2 ตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม และมาตรฐานความเป็นไปได้ ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แนวประเด็นคำถาม

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ประกอบด้วย

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

- ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน
- แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่ง

นักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

- สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก

- ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- กำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้องสมบูรณ์พร้อมใช้งาน

1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

- ให้อาจารย์นิเทศก์/คณะมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ

- การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง

- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผลการสัมภาษณ์ถึงมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน เป็นงานของคณะ

ควรจะมีการ Feed back ในขั้นตอนแรก เพื่อที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการต่างๆเหล่านี้เพิ่มเติม

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

ติดต่อประสานงาน อะไรตรงนี้ คณะก็เป็นระบบที่อยู่แล้ว

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

อาจารย์ไม่เห็นด้วยและให้ข้อเสนอแนะ ถ้าไปนี้ต้องเป็นโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายที่อยู่กับเรามานานแล้ว หรือโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายใหม่ อาจจะมีนโยบายได้ว่าไปสักก็เปอร์เซ็นต์ในแต่ละรุ่นแต่ละปีเพื่อที่ว่า จะเก็บเกี่ยวไปเรื่อยๆ เมื่อสี่ห้าปีผ่านไป สามารถดำเนินการเรียนกันไปเกือบทุกโรงเรียน

ถ้าในทางทฤษฎีเป็นสิ่งดีถ้าจะให้อาจารย์หรือคณะไปส่งนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อที่จะพบปะกับโรงเรียนแต่ในทางปฏิบัติแล้วนักศึกษามีถึง 400-500 คนและโรงเรียนก็มี 100 กว่าโรงเรียน การบริหารจัดการยากอยู่ในการที่จะจัดการอย่างนั้น

ถ้านำร่องก็เห็นด้วย แต่ว่าจะให้ยึดถือปฏิบัติทุกหน่วยทุกที่ทุกคนคงยากที่จะทำได้ และก็อยู่ช่วงที่เปิดการเรียนการสอนระหว่างนักศึกษากับเราตรงกัน อาจารย์ประจำก็มีสอนอยู่ที่มหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องไปที่โรงเรียน คือถ้าอาจารย์ไปส่งนักศึกษาก็ต้องทำงานของมหาวิทยาลัยเพื่อไปส่งนักศึกษาของแต่ละโรงเรียน 1 สัปดาห์นั้นอาจารย์ทั้งคณะคงไม่พอที่จะไปส่งนักศึกษาทั้งหมดเพราะต้องส่งพร้อมๆ กันเลย มีอยู่ 100 โรงเรียนและอาจารย์คณะมีอยู่ไม่กี่คนเอง แค่ 60 คน ก็คงไปกันไม่พอ แต่ถ้าเกิดว่าไปบ้างบางโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์อันยาวนาน 2 โรงเรียนที่พึงส่งนักศึกษาไป คือว่ามีสองกรณีเราส่งนักศึกษาไปบ่อยแล้วแต่เราไม่ค่อยได้ไปเท่าไร เราไปให้เขาเห็นว่าเราให้ความสำคัญกับเขา รู้สึกขอบคุณเขาที่เขาช่วยเหลือดูแลนักศึกษาเรามานานมาเยอะกับโรงเรียนใหม่ซึ่งเราไม่เคยส่งนักศึกษาไปเลย เราอาจจะต้องมีการพูดคุยทำความเข้าใจกัน เพราะว่าตอนที่เราเชิญโรงเรียนมาประชุมสัมมนาไม่ได้มีทุกโรงเรียนที่จะมา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มาบ่อยๆ โรงเรียนไหนไม่มาก็คือมาเลย อะไรอย่างนี้ ซึ่งน้อยมากที่เขาจะมาร่วมประชุมกันกับเรา

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์ที่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ถ้าเป็นของคณะศึกษาศาสตร์จะเป็นฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ส่วนตามครุสภาเขาเขียนว่าหน่วยผลิตหรือศูนย์ผลิต เพราะว่าถ้าเป็นอย่างนี้จะสับสนว่าจะเป็นใคร

เป็นการประชุมระดับโรงเรียนกับผู้บริหารของคณะที่จะไปพูดคุยให้นโยบายและทำความเข้าใจตกลงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อที่จะให้การประสานงานระหว่างหน่วยฝึกกับฝ่ายผลิตเป็นไปได้ด้วยดีทั้งสองฝ่าย

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดยศูนย์
 ประสพการณ์วิชาชีพ

ควรตัด คำว่า ผู้บริหารคณะ

อาจารย์ไม่เห็นด้วยในข้อนี้ แล้วก็ควรจะตัดที่เลี้ยงออก เนื่องจากเป็นการปฐมนิเทศ
 นักศึกษาอาจารย์นิเทศก์ของเราแล้วครูที่เลี้ยงไม่ควรจะมี น่าจะเป็นการพูดคุยกันในระดับคนของคณะ
 ของหน่วยผลิตคณะของเราว่าเราควรจะมีการทำความเข้าใจในเรื่องของบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ของ
 อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาอย่างไรกันบ้างเพื่อให้มีความชัดเจน ผู้บริหารก็ควรมีเพราะว่าผู้บริหาร
 ของคณะก็ต้องเป็นคนให้นโยบาย

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง ประกอบด้วย

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

- กำหนดวัน - เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา
- พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน
- ตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ
- อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่
 เลี้ยง และผู้บริหาร
- อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหารติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ

ผลการสัมภาษณ์ถึงมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ใน
 ประเด็นต่อไปนี้

การสังเกตการณ์สอนของอาจารย์ที่เลี้ยง เป็นงานของนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งไม่ควร
 อยู่ในระดับเดียวกับขั้นตอนแนวทางการทำงาน ควรจะไปอยู่ในหน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอน

ไม่เห็นด้วย กับการสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง ควรจะตัดเลยเพราะไม่
 เกี่ยวกัน

ควรจะมีก่อนหน้าที่เราจะต้องกำหนดขอบเขตกรอบงานของนักศึกษาฝึกสอน
 แม้ว่าเราจะมีกรอบงาน หรือว่าเราเป็นอันที่เข้าใจแล้วว่า นักศึกษาลงสู่กระบวนการจัดฝึก
 ประสพการณ์วิชาชีพคุณต้องมีกระบวนการอย่างนี้ แต่หน้าที่ของนักศึกษาฝึกสอนนี้ไปหามาเองก็แล้ว
 กัน นี่คือนงานที่คณะทำเมื่อจะเข้าสู่งานที่ฝึกสอน ก่อนหน้านี้ไม่รู้ว่ามีอะไรบ้าง เรายังไม่มีเลยว่า
 นักศึกษาจะต้องทำอะไร อย่างไร ที่มาของสิ่งต่างๆเหล่านี้ อาจารย์จะเสนอว่าควรมีกระบวนการก่อน
 หน้านี้

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

- สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ
- วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร
- หลังจากนิเทศนักศึกษาควรรีให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์พี่เลี้ยงและผู้บริหาร
- แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ
- หน่วยฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแก่คณะ

3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

- มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร
- อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

3.3 การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

- ทุกฝ่ายร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

ผลการสัมภาษณ์ถึงความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน เป็นงานของคณะและอาจารย์นิเทศก์

ข้อ 3.1 3.2 อาจารย์ไม่เห็นด้วย แต่ควรปรับเพิ่มขึ้นมาเป็นคณะศึกษาศาสตร์ สนับสนุนการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน สนับสนุนยานพาหนะ วางแผนร่วมกันกับอาจารย์ และมีอะไรบ้างที่คณะจะสนับสนุนได้เพื่อที่จะให้อาจารย์นิเทศก์เขาสามารถไปนิเทศได้สะดวกมีผลที่ดี ส่วนเรื่องของการประเมิน ซึ่งก็ต้องเป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน เพราะถ้าไม่มีเกณฑ์การประเมินแต่ละคนจะประเมินไปต่างๆอาจจะไม่คงที่สำหรับนักศึกษาแต่ละคน

จึงขอเสนอการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน ออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้ 1. คณะมีการสนับสนุนการเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน 2. ควรจะมีขั้นตอนการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ 3. ข้อปฏิบัติของหน่วยฝึกประสบการณ์ว่าด้วยเรื่องของการนิเทศก์หรือการเยี่ยมของสถาบัน 4. การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

- กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน
- นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัดและประเมินผลการฝึกสอน

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการสอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนจากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

- จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก
- จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน
- การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอนได้

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานของคณะ

ข้อ 4.1 กับ 4.2 ต่างกันอย่างไร หัวข้อนี้เป็นหัวข้อการประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน ข้อ 4.2 เข้าใจความหมายของภาษาที่พูด แต่ข้อ 4.1 ไม่เห็นว่าจะสอดคล้องกับเรื่องหัวข้อ หัวข้อ คือเราอภิปรายการสัมมนาระหว่างการปฏิบัติการสอน เริ่มตั้งแต่หัวข้อนี้ว่าทำไมต้องมีการเชื่อมการวิจัยในชั้นเรียนในเรื่องของการสัมมนาระหว่างการปฏิบัติการสอน เรายกการวิจัยในชั้นเรียนขึ้นมาเป็นประเด็นสำคัญอยู่ร่วมกับการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนด้วย ประเด็นของเราคือการเอามาสัมมนาระหว่างการปฏิบัติการสอนเราจึงเอาการวิจัยในชั้นเรียนผนวกเข้ามาอยู่ด้วย ทั้งๆที่จริงๆแล้วไม่ใช่ตัวหลัก แต่เป็นเพราะว่าวิธีการจัดการบริหารของเรา เพราะเรามีสภาพปัญหาเป็นเช่นนี้เราก็เลยให้ความสำคัญกับตัวนี้

คำว่า “นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน” ซ้ำยาวมาก

ในช่วงการสัมมนาระหว่างการปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน คิดว่าการประชุมการอภิปรายการสัมมนา สิ่งที่เราควรเขียนคืออาจจะเขียนถึงประเด็นว่าควรสัมมนาในประเด็นไหนหรือเน้นย้ำไปด้านใดซึ่งหัวข้อนี้ไม่ได้อยู่ในหลักการสัมมนาแต่อยู่ในหัวข้อหลักปฏิบัติการสอนก็คือตอนที่นักศึกษาอยู่โรงเรียน กำหนดกระบวนการ นำเสนอก้าวหน้า เพราะฉะนั้นถ้าดูตามนี้ ประเด็นการสัมมนาในที่นี้ก็คือสัมมนาเรื่องเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ความก้าวหน้าของการวิจัยในชั้นเรียน

ว่าเข้าดำเนินการก้าวหน้าไปถึงไหนอย่างไรบ้าง นำเสนอความก้าวหน้าของการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรเป็น

หัวข้อที่ 4 อาจารย์ไม่เห็นด้วยแล้วก็ให้ปรับปรุงว่าประเด็นการอภิปรายระหว่าง การสัมมนาฝึกสอนและการวิจัยในชั้นเรียนควรแยกออกมาเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

4.1 ควรจะเป็นการเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอนแต่ละครั้งมีการวัด ประเมินผลการฝึกสอนได้

4.2 การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างฝึกสอนว่าเพื่อปรับปรุงและมีพัฒนาการ สอนในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในด้านนี้ควรจะเป็นประเด็นการอภิปรายปัญหา แล้วก็การหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการฝึกสอน

4.3 การอภิปรายหัวข้อที่น่าสนใจในการฝึกสอน หรือประเด็นความรู้ใหม่ๆที่เราจะ มาเติมเต็มนักศึกษา

5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการ พัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

- ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็น ผลงานของนักศึกษา

- การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของนักศึกษา

- ควรมีการจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน

- ควรมีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

- การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการ ฝึกสอนมีความชัดเจน

- มีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

ผลการสัมภาษณ์ถึงมีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน เป็นงานของคณะ

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหา วิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

ควรแยกออกเป็น 2 ประเด็น เมื่อเราให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนเราก็คงให้ความสำคัญในตอนหลังเหมือนในคณะที่เราทำกันอยู่ว่านำสัมมนาเพื่อดูความสำเร็จ สิ่งที่เขาประสบความสำเร็จ และการวิจัยในชั้นเรียน นับว่าเป็นผลงานชิ้นโบแดงของเด็กนักศึกษาในแต่ละรุ่นอุตสาหกรรม ทำกันมา 1 ปี เพราะฉะนั้นการนำเสนอที่ได้รับผลการประเมินชั้นแนวหน้าของเพื่อนๆ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนและรุ่นน้องได้

1. เพื่อนำเสนอประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนนำเสนอความสำเร็จในการทำงาน

2. นำเสนองานวิจัยหรือนวัตกรรมและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ ที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ ควรเสริมประเด็นของการเสริมทักษะ เรื่องของการตีวงการทำงานก็จะเป็นประเด็นเสริมเข้ามาและงานอื่นที่เขาจะเพิ่มเข้ามานอกเหนือจากพวกที่บอกจากความสำเร็จของการทำงานมา 1 ปี อาจจะมีประเด็นที่ 3

3. คณะจะให้อะไรเป็นครั้งสุดท้ายในความเป็นครูของเขา

และการสัมมนาหลังฝึกจะยังคงมีอีกไหม เรื่องของการทำจนเสร็จแล้วยังต้องมีการอบรมอีก ถ้าจะมีการพูดคือต้องพูดถึงความภูมิใจในสถาบัน ความเป็นครู คือการสร้างความประทับใจก่อนสิ้นการเป็นนักศึกษาฝึกสอน

ส่วนเรื่องของการตีวง คิดว่าไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของการสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน แต่ควรจะเป็นเรื่องของคณะที่จะให้นักศึกษาได้สอบได้ เพื่อไม่ให้เกี่ยวกับการสัมมนา ควรจัดให้มีโครงการแนะนำการทำงานและการสอบบรรจุ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2

สังกัด.....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....น. จบการสัมภาษณ์เวลา.....น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

กรุณาเล่าประวัติโดยย่อเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวในด้านต่อไปนี้

ประวัติการศึกษา.....

ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษา.....ปี

ประสบการณ์ในการด้านการสอน.....

ตอนที่ 2 ตรวจสอบมาตรฐานความเหมาะสม และมาตรฐานความเป็นไปได้ ของ (ร่าง) แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

แนวประเด็นคำถาม

1. การปฐมนิเทศและส่งตัวนักศึกษาฝึกสอน ประกอบด้วย

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

- ทำหนังสือสำรวจความต้องการไปยังหน่วยปฏิบัติการสอน
- แจกแผนงานการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะปฏิบัติในภาคการศึกษาที่มีการส่ง

นักศึกษาออกฝึกสอนล่วงหน้า

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

- สร้างความเข้าใจแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับความต้องการและเงื่อนไขต่าง ๆ ของหน่วยปฏิบัติการสอนและแจ้งไปยังหัวหน้าโปรแกรม/ผู้ประสานงานโปรแกรมวิชาเอกก่อนเลือกหน่วยฝึก

- ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- กำหนดคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของคณะศึกษาศาสตร์มีความถูกต้อง สมบูรณ์พร้อมใช้งาน

1.3 การส่งนิสิตไปสถาบันการฝึกประสบการณ์วิชาชีพฯ

- ให้อาจารย์นิเทศก์/คณะมาส่งตัวนักศึกษาด้วยตัวเองเพื่อพบปะพูดคุยกับโรงเรียน

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ

- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/ วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู

1.5 ประชุมและอภิปรายกลุ่มใหญ่ในการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติการสอนโดย ศูนย์ประสบการณ์วิชาชีพ

- การปฐมนิเทศนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และผู้บริหาร เพื่อทำความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเองได้เป็นอย่างดีและชัดเจนอย่างถูกต้อง

- ประชุมผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อวางแผน สร้างความเข้าใจตรงกันเรื่องนโยบาย/ วัตถุประสงค์ การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เป็นอย่างดีและชัดเจนก่อนดำเนินการจัดฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 การติดต่อประสานงานกับโรงเรียน

ประเด็นแรกอาจารย์น่าจะไม่มีปัญหา การติดต่อประสานงานคณะก็เป็นระบบดีอยู่แล้ว

1.2 กระบวนการเลือกโรงเรียน

เรื่องการเลือกโรงเรียนที่มีอยู่ในเครือข่ายเดิมและโรงเรียนที่เป็นความต้องการของ ภาควิชาด้วย ควรจะทำสองทาง เดิมทีแรกเริ่ม สํารวจไปแต่วิชาเอกที่จะไปเพิ่มนั้นก็บอกมาในลักษณะ อย่างนั้น มองว่า 70 -80 เปอร์เซนต์ เราก็ไปตามโรงเรียนที่คณะสํารวจ มีเพียงไม่กี่โรงเรียนที่ภาควิชา เสนอขึ้นมาเองเป็นจะลดช่องว่างระหว่างคณะกับโรงเรียนไป จะลดช่องไปในการที่จะให้ข้อมูล อาจารย์ บอกเห็นด้วยแต่ควรเพิ่มเติม โรงเรียนที่มีอยู่ในเครือข่ายเดิมและโรงเรียนที่เป็นความต้องการของ ภาควิชาด้วย เพราะต้องเข้าใจอย่างนี้ด้วยว่า โรงเรียนที่คณะหรือหน่วยฝึกสํารวจมา ไม่เพียงพอกับ นักศึกษา ฉะนั้นนี้ไม่เพียงพอกับเด็กภาควิชาก็จำเป็นต้องหาโรงเรียนที่ในส่วนที่เด็กยังไม่มีการเสนอ

ขึ้นไป ก็เลยเป็นเหตุผลว่าทำไมภาคต้องร่วมกับคณะ ในการเสนอโรงเรียนไปด้วยน่าจะสองทางไม่มีวิธีไหนดีที่สุด ที่สมบูรณ์แบบสูตรสำเร็จคงไม่มี

เป็นไปได้ไหมที่ฝ่ายฝึกนี้อาจจะพูดคุยกับคณบดี หรือทีมบริหารหรือ ว่าการเลือกโรงเรียนนี้จะมีทิศทางหรือนโยบาย ก็คือก่อนหน้านี้เราก็เคยได้ยินว่าเราอยาก让孩子ฝึกนอกสถานที่ ที่นอกเหนือจากสามจังหวัดบ้าง แต่อีกเสียงหนึ่งว่ามหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในจังหวัดปัตตานี น่าจะสนับสนุนพื้นที่นี้ แล้วก็อีกส่วนหนึ่งก็คือเราอยากจะไปโรงเรียนที่ไม่ใช่โรงเรียนที่กั้นดารจนเกินไป หรือว่าจะไปโรงเรียนที่มีความพร้อมบ้าง โรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งพวกนี้จะทำอะไร อาจจะไม่ถึงนโยบายลงลึก แต่อาจเป็นว่ามีกรอบในการพิจารณาเพื่อเวลาครุสภาเขาถามว่าทำไมถึงเลือกโรงเรียน เราจะได้มีคำตอบที่ดีมากกว่า บอกว่า ยึดตามรายชื่อโรงเรียนของปีที่แล้ว

การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฝึกประสบการณ์จริงๆ เรื่องนี้อาจารย์จะพูดเฉพาะต่างหาก เรื่องระบบสารสนเทศนั้นไม่ใช่เฉพาะเรื่องการเลือกรับโรงเรียน หรือให้ข้อมูลเฉพาะตัวเด็ก ระบบสารสนเทศในที่นี้ก็คือ ระบบอินเทอร์เน็ต หรือเว็บไซต์ให้เป็นที่พึ่งจริงๆ ตอนนีถ้ามว่าข้อมูล เป็นประโยชน์แต่ในความรู้สึกของอาจารย์ที่ใช้และเป็นคนทำนั้นคือ น่าจะมีข้อมูลอื่นด้วยนอกจากข้อมูลตัวเด็กแต่ละคนว่าไปโรงเรียนไหนหรือแบบฟอร์ม หรือ เป็นหลักการการทำเว็บไซต์ทั่วไป มีภาพกิจกรรมการเคลื่อนไหว ไม่ให้หยุดนิ่งนั้น แล้วก็พยายามลดช่องว่างเกิดขึ้นกับคณะกับโรงเรียน หรือคณะกับเด็กนักศึกษา หรือครูที่เลี้ยงกับเด็ก ให้เว็บนี้เป็นที่พึ่ง ได้จริงๆ อาจจะเป็นช่องทาง หรือว่าข้อมูลที่คณะชัดเจนอยู่แล้ว หรืออาจจะเป็นสาระความรู้ หรืออาจจะมี two way communication สามารถโต้ตอบได้ ในกรณีนี้อาจเป็นครูโรงเรียน แซทมาถาม อะไรสักอย่าง ซึ่งคณะทำได้ รวมถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อเขาด้วย เช่นการสอบ สอบบรรจุหรือ ตัวอย่างงานวิจัยของแต่ละสาขาเป็นอย่างไร คือเทคนิคการสอน หรือว่าคลิปเกี่ยวกับการสอน หรือในแวดวงการศึกษาที่น่าสนใจ

1.4 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์

วิชาชีพ

ก็คือการประชุมผู้บริหารและอาจารย์พี่เลี้ยงประจำหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรจะเพิ่มเติมเรื่องการประชุมสำหรับหัวหน้าหมวด คณะควรระบุกลุ่มเป้าหมาย คือที่ผ่านมา อาจารย์ได้เข้าโครงการนั้น บางทีผู้บริหารไม่มา บางทีส่งรองมาประชุม ก็มี หรือพี่เลี้ยงไม่มา อาจเป็นอาจารย์วิชาการ คือถ้าเป็นไปได้ไหมจะให้กำหนดเลยว่าขอผู้บริหาร อาจจะเป็น ผอ. หรือรองที่ปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้ หรืออาจารย์ฝ่ายวิชาการ 1 คน หรือหมวดแต่ละหมวดมาในตัวแทนโรงเรียนในการที่จะลดช่องว่างในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างคณะกับโรงเรียน เพราะว่าหลายครั้งที่อาจารย์ไปนิเทศน์ มีอาจารย์พี่เลี้ยง ที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงของเด็กมาถามอาจารย์ว่าแบบนี้ หรือ ทำไม่ มอ. เอกสารเยอะ

แต่ถ้าผู้เข้าร่วมประชุมอาจไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง แล้วก็ไม่ใช่เข้าใจว่ากระบวนการในการนำไปถ่ายทอดสู่โรงเรียน ซึ่งจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ไปถ่ายทอดจริงๆ ถึงครูที่เลี้ยงของนักศึกษาเลยนั้น บางทีขาดช่วงขาดตอนไป ซึ่งถ้าเขาไปถ่ายทอดตามวัตถุประสงค์ของคณะจริงก็ไม่ใช่ไร แต่บางครั้งเขาอาจจะไปถ่ายทอดอีกแบบหนึ่งหรืออาจจะไปเน้นอีกแบบหนึ่ง ให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนตามตัวชี้วัดการประกันคุณภาพ ก็กลายเป็นว่าไม่ได้เป็นไปตามจุดประสงค์ของเราจริงๆ

2. การสังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง ประกอบด้วย

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

- กำหนดวัน – เวลาในการสังเกตการสอนให้กับนักศึกษา
- พูดคุยและร่วมกันทำความรู้จักกับบุคคลที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน
- ตรวจสอบการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาสม่ำเสมอ
- อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- วางแผนการสังเกตการสอนร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง

และผู้บริหาร

- อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหารติดตามและตรวจสอบผลงานอย่างสม่ำเสมอ

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 การปฏิบัติการสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครูและงานครูอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

เห็นด้วย เพราะตามหลักสากลทั่วไป สำหรับวางแผนการสังเกตการสอนร่วมกัน

ระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และผู้บริหาร ก็ถือว่าดีอย่างหนึ่ง เพราะเราอย่าลืมนึกว่าครูที่เลี้ยงเป็นกลไกอย่างหนึ่งของการฝึกถึงแม้ว่าการสังเกตของเขาจะไม่เกี่ยวกับเรา อันนี้หมายถึงโดยตรง ส่วนทางอ้อมก็คือ ถ้าการสังเกตของครูที่เลี้ยงก็จะได้ว่านักศึกษาคืออย่างไร เราก็ต้องยอมรับอย่างหนึ่งที่ผ่านมามีครูที่เลี้ยงหลายคนดูแลเอาใจใส่นักศึกษาฝึกสอน แต่ส่วนหนึ่ง เดี่ยวเธอสอน คาบนี้ๆแล้วก็ไปเลย ซึ่งเรามองว่าคนที่รับผิดชอบก็คืออยู่แล้ว

3. การเยี่ยมสถาบันปฏิบัติการสอน

3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ฯ

- สนับสนุนยานพาหนะเพียงพอและสะดวกในการเดินทางไปประสานงานและไปนิเทศ
- วางแผนการออกเยี่ยมหน่วยฝึกสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ ครูที่เลี้ยงและผู้บริหาร
- หลังจากนิเทศนักศึกษาควรให้อาจารย์นิเทศก์ไปพบอาจารย์ที่เลี้ยงและผู้บริหาร
- แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและที่เกี่ยวข้องต่างๆ ให้ทราบ

- หน่วยฝึกให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับคณะ

3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

- มีการแจ้งวันเวลาในการออกนิเทศนักศึกษาแล้วล่วงหน้า เพื่อจะได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร

- อาจารย์นิเทศก์มาเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอตามข้อกำหนด

3.3 การประเมินผล อาจารย์นิเทศก์ประเมินผลพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรม

ทั่วไปของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับคณะ ซึ่งแจ้งข้อดี ข้อบกพร่อง และเสนอแนะวิธีการแก้ไข

- ทุกฝ่ายร่วมมือแก้ปัญหาในการจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับคณะทุกชั้นตอนที่เกิดขึ้นซ้ำๆ กัน

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

3.1 การเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับคณะ

ถ้ารองคณบดีและเจ้าที่ฝ่ายฝึกไปเยี่ยมสถาบันในนามคณะ โดยส่วนตัวอาจารย์มีความคิดเห็นแล้วมีข้อดี โดยเฉพาะโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายก็ยังไม่ไปทุกโรงเรียนหรือ ถ้าไปได้ทั้งหมดก็ดี แต่ก็ต้องบริหารจัดการให้ดี แต่ความหมายที่บอกว่าดีนี้ ก็คือถ้าเราบอกว่าไปได้นั้นโดยการทำการเยี่ยมสถาบันฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับคณะ การไปเยี่ยม มีทั้งคณะ ทั้งหน่วย อาจารย์นิเทศก์นั้น มีผลทางจิตวิทยาและทางจิตใจสูง แล้วก็คล้ายๆเป็นการสร้างความอุ่นใจให้กับโรงเรียนและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ไม่จำเป็นต้องไปทุกปี หรือทุกโรงเรียน หรืออาจจะไปเทอมละครั้งอาจโดยเฉพาะโรงเรียนใหญ่แล้วเด็กฝึกสอนจำนวนมาก เรียกว่าเขาจะได้ใจเรา ความรู้สึกจะดีขึ้นมาทันที แต่ว่าไฟก๊สเลยจะไปโรงเรียนนี้ แล้วโรงเรียนเขาเห็นคณะศึกษาศาสตร์จาก มอ.ปัตตานี มา นั้น เขาจะไปขยายผลต่อก็จะไปคุยกับเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาธิการ ต่อ ขยายไปอีก ซึ่งที่มหาวิทยาลัยอื่นไม่รู้มีไหม สรุปว่าอาจจะไฟก๊ส กลุ่มโรงเรียนเฉพาะปี เฉพาะเดือน ดูจำนวนวิชาเอกเป็นหลัก

3.2 รับการนิเทศเยี่ยมจากอาจารย์นิเทศก์

เสนอว่าการไปนิเทศครั้งแรกในแต่ละเทอมนั้น ควรไปหาผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป ก่อนไปนิเทศอาจารย์จะแจ้งครูพี่เลี้ยงอยู่แล้วแต่ไม่รู้ว่าจะบอกฝ่ายวิชาการ

ตอนนี้ก็คือถ้าสมมติการไปครั้งแรก จะไปหา ผอ.ก่อน ผอ. ก็จะไปหา ฝ่ายวิชาการ ไปดูที่หมวด ซึ่งดูทางก่อนครั้งแรก พอไปครั้งต่อไปก็ก็สามารถเข้าไปนิเทศ แล้วว่าอาจารย์จะมาดูนักศึกษาคนไหน ถ้าไม่ทำอย่างนี้ ไปทุกครั้งไปที่ห้องนักศึกษาเลยเขาก็จะดูแปลกๆเลยจะทำไม่ ถึงไม่ไปหา ผอ.เลย ทำไม่ไม่ไปที่หมวดวิชาเลย อาจารย์นี่เป็นใครอะไรอย่างนี้ไง ครั้งแรกนี้ไปหา ผอ.เลย บอก

นักศึกษาว่า เธอวันนี้อาจารย์จะไปโรงเรียน เข้าไปหา ผอ.ก่อน แต่ว่าเวลาคุยกับ ผอ.ครั้งหนึ่งเป็น ชั่วโมง คือไม่แน่ใจว่าเป็นการเข้าช้อนกับการที่ฝ่ายฝึกทำอยู่ไหมแต่ถ้าจะไปเป็นการเฉพาะเพื่อไปเยี่ยม โรงเรียนอย่างเดียว ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงจะเยี่ยมก็ครั้งต่อ 1 เทอมถ้าหนึ่งครั้งก็ไม่ต่างอะไรแบบที่ อาจารย์ทำตอนไปครั้งแรก

4. การประชุมอภิปรายการสัมมนาระหว่างปฏิบัติการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

- กำหนดกระบวนการและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน
- นำเสนอความก้าวหน้าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถให้คะแนนในส่วนนี้ต่อการวัด

และประเมินผลการฝึกสอน

4.2 การสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง พัฒนาการ สอนงานในหน้าที่ครูระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และรับคำปรึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียน จากอาจารย์นิเทศก์ดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน

- จัดให้มีการอภิปรายปัญหาการฝึกสอน และนำเสนอการฝึกสอนในวิชาเอก
- จัดทบทวนการทำวิจัยในชั้นเรียน
- การเข้าร่วมสัมมนาของนักศึกษาฝึกสอน แต่ละครั้ง มีการวัดผลประเมินผลการฝึกสอน

ได้

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

4.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฏิบัติการสอน โดยพยายามปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะจากการประเมินผลของอาจารย์นิเทศก์ เขียนและนำเสนอโครงร่างวิจัยในชั้นเรียน

เห็นด้วยครอบคลุม เพราะส่วนใหญ่การสัมมนาแต่ละครั้งนั้นถึงแม้เราจะยึดหลักการ ใหญ่ๆ พวกนี้แต่รายละเอียดนี้เราจะแลกเปลี่ยนกันทุกครั้งเป็นประจำเวลาประชุมคณะกรรมการฝึก ประสบการณ์ ซึ่งก็จะคุยกันค่อนข้างเยอะ แต่ว่าย้อนไปนิดหนึ่ง อาจารย์เพิ่งเห็น ที่เขียนอยู่ของหัวข้อ 1 แต่ไม่แน่ใจว่าจะอยู่ข้อหนึ่งด้วยไหมว่า น่าจะอยู่ข้อ 1 ก็คือเรื่องของ เสนอเรื่องของการอบรม คุณธรรมจริยธรรมเพื่อการฝึกสอน เชื่อว่าถ้านี้มาอบรมก่อนนี้ พฤติกรรมที่ไม่ดีของเด็กจะลดลง โดยเฉพาะเรื่องของซู้สาว เรื่องความรับผิดชอบ เรื่องของการตระหนักว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่ ตัวเองไปสอน แล้วหน้าที่ของคนที่เป็นสอนนั้นยิ่งใหญ่ อาจารย์เชื่อว่าเด็กบางคนไม่รู้ ไม่เข้าใจ ไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ซึ่งพอเด็กไม่ให้ความสำคัญนั้น ก็สะท้อนออกมาทางปฏิบัติว่าทำไม่เต็มที่ ไม่ค่อยตั้งใจเตรียมงาน เตรียมการสอน แต่ว่าการอบรมนี้อาจจะคาบเกี่ยวกับฝ่ายกิจการนักศึกษาด้วย

หรือไม่ ที่เขามีแผนทำเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่เท่าที่ทราบมา ภาพการอบรมฯ เพื่อเด็กฝึกสอนตรงๆไม่ชัด ส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมของฝ่ายพัฒนานักศึกษาแล้วก็สอดแทรกคุณธรรมแต่เราไม่ได้บอกว่าจะเป็นส่วนสำหรับเด็กฝึกสอน คล้ายๆสมัยก่อนจัดที่วัดถ้ำสุมะโนไปที่วัดถ้ำสุมะโนเหนือ จำนวน 4 วัน 3 คืนไปนั่งสมาธิ ไปกล่อมเกลาคิดใจ คือเขาบอกว่าเตรียมความพร้อมของคนที่จะเป็นครูนั้น เข้มข้นมาก เช่น เรื่องของการรับผิดชอบ กตัญญู การดูแลรักษาคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม พอภายหลัง เปลี่ยนเป็นโครงการ บรม บวร นั้นเป็นของกระทรวง เราก็มาประยุกต์ฝ่ายพัฒนานักศึกษา คือต้องยอมรับอย่างหนึ่งว่าปัญหาของเด็กนักศึกษานั้น เป็นเรื่องของพฤติกรรม ความประพฤติทั้งหลายกรณี ที่เกิดขึ้นกับเด็กเราที่เป็นปัญหา เรื่องของคุณธรรม จริยธรรม เป็นปัญหากับคนที่คณะต้องตามแก้ไข แต่นี่เป็นการเสนอให้ข้อมูล เรากำลังจะส่งเด็กไป เราพูดถึงเรื่องการติดต่อโรงเรียน การประสานงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยในชั้นเรียน การประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลข่าวสารกับผู้บริหาร แต่เราคล้ายๆเรายังไม่มีเรื่องของการเตรียมเรื่องใจ เรื่องของจิตใจ

5. การสัมมนาหลังปฏิบัติการสอน

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหาวิจัยในชั้นเรียนที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครูในอนาคต

- ความสามารถในการนำหลักการ ทฤษฎี ทักษะที่ศึกษามาสรุปและจัดทำเป็นผลงานของนักศึกษา
 - การพัฒนาความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ของนักศึกษา
- ควรมีการจัดโครงการติวสอบเข้าบรรจุครูและควรมีการแนะนำการทำงาน
 - ควรมีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ
 - การกำหนดวัน-เวลาการส่งงานของนักศึกษาและการส่งผลการประเมินการฝึกสอนมีความชัดเจน
 - มีการพูดคุยสรุปถึงขอปฏิบัติในการออกไปประกอบวิชาชีพ

มีความเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

5.1 การสัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เพื่อประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและด้านที่เป็นปัญหาวิจัยในชั้นเรียน ที่ผ่านการประเมินจากอาจารย์นิเทศก์ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพรูในอนาคต

เห็นด้วย เพราะเป็นกระบวนการหลักและกระบวนการที่สำคัญของฝ่ายฝึกอยู่แล้ว

สุดท้าย ข้อเสนอแนะในภาพรวมหนึ่งซึ่งอาจจะเกี่ยวกับ 5 ขั้นตอน ซึ่งไม่ชัดที่จะอยู่ขั้นตอนไหน อาจารย์ก็เลยแยกออกมาเช่น คือ เราพยายามจะลดภาระงานของอาจารย์นิเทศก์ ลงใช้หรือไม่ แต่อย่าลืมว่าการนิเทศเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนปฏิเสธเรื่องนี้ไม่ได้อยู่แล้ว

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายปूरินทร์ สหะวีริยะ
 รหัสประจำตัวนักศึกษา 5420121221
 วุฒิการศึกษา
 วุฒิ ชื่อสถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา
 ศึกษาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2552
 (สาขาการประถมศึกษา)

ทุนการศึกษา

ทุนสนับสนุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานบริหารและธุรการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 นักวิชาการอุดมศึกษา ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

ปूरินทร์ สหะวีริยะ เรชา ชูสุวรรณ และเอกรินทร์ สังข์ทอง. แนวทางการจัดฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
 วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (รอตีพิมพ์)